

MATTANIN
NƏQL ETDİYİ MÜJDƏ

ÇE MATTƏ
NƏQL KARDƏ ŞOYƏ XƏBƏ

MATTANIN

NƏQL ETDİYİ MÜJDƏ

GİRİŞ

«Mattanın nəql etdiyi Müjdə»də İsa Məsihin vəd edilmiş Xilaskar olduğu barədə danışılır. Burada Onun vasitəsilə Allahın Əhdi-Ətiqdə Öz xalqına verdiyi vədlərin yerinə yetməsi vurğulanır. Bu Müjdə yalnız aralarında İsanın böyüyüb başa çatdığı Yəhudi xalqı üçün deyil, bütün dünya üçündür.

Mattanın nəql etdiyi Müjdə səlis ardıcılıqla yazılıb. Bu kitab İsanın doğuluşu, vəftizi və sınağa çəkilməsindən başlayır. Sonra müəllif İsanın vəzləri, təlimləri və Qalileyada şəfa verməsi barədə danışır. Müjdə İsanın Qalileyadan Yerusəlimə səyahəti, Onun həyatında son həftə ərzində baş vermiş hadisələr, çarmıxa çəkilməsi və dirilməsi ilə bitir.

«Mattanın nəql etdiyi Müjdə» İsanı Qanunu izah etmək və Allahın Padşahlığı haqqında təlim vermək səlahiyyətinə malik olan böyük Müəllim kimi təqdim edir. Onun insanlara həyat verən təlimləri bu kitabda yazılmışdır.

Kitabın məzmunu:

- 1:1–2:23 İsa Məsihin nəsil şəcərəsi və doğulması
- 3:1-12 Vəftizçi Yəhyanın vəzi
- 3:13-17 İsa Məsihin vəftiz olunması
- 4:1-11 İsanın sınağa çəkilməsi
- 4:12–18:35 İsanın Qalileyada ictimai xidməti
- 19:1–20:34 Qalileyadan Yerusəlimə
- 21:1–27:66 İsanın Yerusəlimdəki son günləri
- 28:1-20 İsanın dirilməsi

ÇE MATTƏ

NƏQL KARDƏ ŞOYƏ XƏBƏ

VƏSƏ

«Çe Mattə nəql kardə Şoyə xəbə» də İsa Məsihi jimoni barədə qəp jə beydə. Im çe İsa simoədə bə dınyo omənin biə, vəd kardə Xıloskori barədə Şoyə xəbəye. İyo dıgğət doə beydə ki, Xıdo Əhdi-Ətiqi vaxti Bəştə xəlgi doə vədon Deçəy vositə rosneydə bə vırə. In Şoyə xəbə çe İsa çəvon arədə perəsə əncəx bo Yəhudi xəlgi ne, bo həmə dınyoye.

Çe Mattə nəql kardə Şoyə xəbə de səheyə dumoyəndiəti nıvıştə biə. In kitob bino beydə çe İsa moəku be, vəftiz kardə be iyən dəvinə kəşə beyku. Çəyo miəllif qəp jəydə çe İsa vəzon, təlimon iyən Qalileyədə şifo doy barədə. Şoyə xəbə sə beydə de İsa Qalileyəo bə Yerusəlim kardə səyohəti, Çəy jimonedə oxoyne haftə middətədə biə gəziyon, bə çomex kəşə be iyən bəyji be.

«Çe Mattə nəql kardə Şoyə xəbə» edaşteyde İsa Ğanuni izoh karde iyən Xıdo Podşoəti barədə təlim doy səlohiyətiş biə yolə Miəllimi gəzinə. Çəy bə insonon jimon doə təlimon nıvıştə biən bı kitobədə.

Kitobi məzmun:

- 1:1-2:23 İsa Məsihi nəsilə şəcərə iyən moəku be
- 3:1-12 Çe vəftizəkə Yəhya omemon
- 3:13-17 İsa Məsihi vəftiz kardə be
- 4:1-11 İblisi tərəfo İsa dəvinə kardə be
- 4:12-18:35 Çe İsa Qalileyədə xıdmət
- 19:1-20:34 Qalileyəo bə Yerusəlim
- 21:1-27:66 Çe İsa Yerusəlimədə biə oxonə rujon
- 28:1-20 Çe İsa bəyji be

1

İsa Məsihin nəsil şəcərəsi

¹ Davudun Oğlu, İbrahimin də Oğlu olan İsa Məsihin nəsil şəcərəsi:

² İbrahimdən İshaq törədi. İshaqdan Yaqub törədi. Yaqubdan Yəhuda və onun qardaşları törədi. ³ Yəhudadan Tamarın doğduğu Peres və Zerah törədi. Peresdən Xesron törədi. Xesrondan Ram törədi. ⁴ Ramdan Amminadav törədi. Amminadavdan Naxşon törədi. Naxşondan Salmon törədi. ⁵ Salmundan Raxavın doğduğu Boaz törədi. Boazdan Rutun doğduğu Oved törədi. Oveddən Yessey törədi. ⁶ Yesseydən padşah Davud törədi.

Davuddan Uriyanın arvadının doğduğu Süleyman törədi. ⁷ Süleymandan Rexavam törədi. Rexavamdan Aviya törədi. Aviyadan Asa törədi. ⁸ Asadan Yehoşafat törədi. Yehoşafatdan Yehoram törədi. Yehoramdan Uzziya törədi. ⁹ Uzziyadan Yotam törədi. Yotamdan Axaz törədi. Axazdan Xizqiya törədi. ¹⁰ Xizqiyadan Menaşşe törədi. Menaşşedən Amon törədi. Amondan Yoşiya törədi. ¹¹ Babil sürgünü zamanı Yoşiyadan Yekonya və onun qardaşları törədi.

¹² Babil sürgünündən sonra Yekonyadan Şealtiel törədi. Şealtieldən Zerubbabil törədi. ¹³ Zerubbabildən Avihud törədi. Avihuddan Elyaqim törədi. Elyaqimdən Azur törədi. ¹⁴ Azurdan Sadoq törədi. Sadoqdan Yaxin törədi. Yaxindən Elihud törədi. ¹⁵ Elihuddan Eleazar törədi. Eleazardan Mattan törədi. Mattandan Yaqub törədi. ¹⁶ Yaqubdan Məryəmin əri Yusif törədi. Məryəmdən də Məsih adlanan İsa doğuldu.

¹⁷ Beləliklə, İbrahimdən Davuda qədər olan bütün nəsillər on dörd nəsildir, Davuddan Babil sürgününə qədər on dörd nəsildir, Babil sürgünündən Məsihə qədər də on dörd nəsildir.

İsa Məsihin doğulması

¹⁸ İsa Məsihin doğulması belə oldu. Anası Məryəm Yusifə nişanlanmışdı. Amma birlikdə olmalarından əvvəl Məryəmin Müqəddəs Ruhdan hamilə olduğu aşkar oldu. ¹⁹ Onun nişanlısı Yusif saleh bir adam idi və Məryəmi camaat arasında rüsvay etmək istəməyərək gizlicə boşamaq niyyətində düşdü. ²⁰ Amma belə düşündüyü halda Rəbbin bir mələyi rəyada ona görünüb dedi: «Davud oğlu Yusif! Məryəmi özünə arvad etməkdən qorxma, çünki onun bətnindəki körpə Müqəddəs Ruhdandır. ²¹ Məryəm bir Oğul doğacaq və Onun adını İsa qoy, çünki O Öz xalqını günahlarından xilas edəcək».

1

İsa Məsihi nəsili şəcərə

¹ Davudi Zoə, İbrahimi Zoə b1ə İsa Məsihi nəsili şəcərə:

² İbrahimi pevatışe İsağ. İsaği pevatışe Yağub. Yağubi pevatışe Yəhudə iyən çəy boon. ³ Yəhudə pevatışe Tamari zandə Peres iyən Zerah. Peresi pevatışe Xesron. Xesroni pevatışe Ram. ⁴ Rami pevatışe Amminədav. Amminədavi pevatışe Naxşon. Naxşoni pevatışe Səlmon. ⁵ Səlmoni pevatışe Raxavi zandə Boaz. Boazi pevatışe Ruti zandə Oved. Ovedi pevatışe Yessey. ⁶ Yesseyi pevatışe podşo Davud.

Davudi pevatışe çe Uriyə jeni zandə Suleyman. ⁷ Suleymani pevatışe Rexavam. Rexavami pevatışe Aviyə. Aviyə pevatışe Asa. ⁸ Asa pevatışe Yehoşafət. Yehoşafəti pevatışe Yehoram. Yehorami pevatışe Uzziyə. ⁹ Uzziyə pevatışe Yotam. Yotami pevatışe Axaz. Axazi pevatışe Hizqiyə. ¹⁰ Hizqiyə pevatışe Menaşşe. Menaşşe pevatışe Amon. Amoni pevatışe Yoşiyə. ¹¹ Bə Babil surqun b1ə vaxti Yoşiyə pevatışe Yekonyə iyən çəy boon.

¹² Babil surquni bəpeştə Yekonyə pevatışe Şealtiel. Şealtieli pevatışe Zerubbabil. ¹³ Zerubbabili pevatışe Avihud. Avihudi pevatışe Elyaqim. Elyaqimi pevatışe Azur. ¹⁴ Azuri pevatışe Sadoq. Sadoqi pevatışe Yaxin. Yaxini pevatışe Elihud. ¹⁵ Eluhudi pevatışe Eleazər. Eleazəri pevatışe Mattən. Mattəni pevatışe Yağub. ¹⁶ Yağubi pevatışe Məryəmi şuyə Yusif. Məryəmi zandışe İsa, Məsih voteydəbin Bəy.

¹⁷ De jıqo, İbrahimiku tosə Davudi b1ə həmə nəsilon çordə nəsile, Davudiku tosə Babil surquni çordə nəsile, Babil surquniku tosə Məsihiyən çordə nəsile.

İsa Məsihi moəku be

¹⁸ Jıqo be İsa Məsihi moəku be. Çəy moə Məryəm hoştə b1əbe bə Yusifi. Əmma çəvon ivirədə nıbə bənav məlum be ki, Məryəm Mığəddəsə Rufiku bə əğıl mandə. ¹⁹ Çəy pəvəndi Yusif qıləy salehə odəmbe iyən nıpiyəşe Məryəmi rısvo bıkə cəmati dılədə, jıqo bə ğəror oməy ki, nunəke vadə əy. ²⁰ Əncəx jıqo şıneədə Rəbbi qıləy mələk hanədə çiyəy bəy, votışe: «Davudi zoə Yusif! Məryəmi boştə jen ğəbul kardeyku mətars, çumçiko çəy bətnədə b1ə Korpə Mığəddəsə Rufikuy. ²¹ Məryəm qıləy zoə bəzande, Çəy nomi İsa bınə, çumçiko Əv xılos bəkarde İştə xəlği çəvon qınonku».

²² Bütün bunlar Rəbbin peyğəmbər vasitəsilə söylədiyi bu söz yerinə yetsin deyə baş verdi:

²³ «Budur, bakirə qız hamilə olub Oğlan doğacaq, adını İmmanuel qoyacaqlar».

«İmmanuel» «Allah bizimlədir» deməkdir.

²⁴ Yusif yuxudan oyananda Rəbbin mələyinin buyurduğu kimi etdi və arvadını qəbul etdi. ²⁵ Amma Məryəm bir Oğul doğana qədər Yusif onunla yaxınlıq etmədi. Doğulan Körpənin adını İsa qoydu.

2

Müdrük adamların ziyarəti

¹ İsa padşah Hirodun dövründə Yəhudeyanın Bet-Lexem şəhərində anadan olduqda müdrük adamlar şərqdən Yerusəlimə gəlib ² dedilər: «Yəhudilərin anadan olmuş Padşahı haradadır? Şərqdə Onun ulduzunu gördük və Ona səcdə qılmağa gəldik». ³ Padşah Hirod bunu eşitdikdə özü və bütün Yerusəlim xalqı təlaşa düşdü. ⁴ Hirod xalqın bütün başçı kahinlərini və ilahiyyatçılarını toplayaraq onlardan Məsihin harada doğulduğunu soruşdu. ⁵ «Yəhudeyanın Bet-Lexem şəhərində» dedilər. «Çünki peyğəmbər vasitəsilə belə yazılıb:

⁶ «Ey Yəhuda torpağındakı Bet-Lexem, sən
Yəhuda hökmdarları arasında ən kiçik deyilsən,
Çünki xalqım İsrailə çoban olan
Hökmdar səndən çıxacaq»».

⁷ Onda Hirod müdrük adamları gizlicə çağırıb onlardan ulduzun göründüyü dəqiq vaxtı öyrəndi. ⁸ «Gedin, Körpəni diqqətlə axtarın, tapan kimi mənə xəbər verin ki, mən də gedib Ona səcdə qılım» deyərək onları Bet-Lexemə göndərdi. ⁹ Onlar padşahı dinlədikdən sonra yola düşdülər. O vaxt şərqdə gördükləri ulduz onlara yol göstərirdi. O, Körpənin olduğu yerin üzərinə çatdıqda dayandı. ¹⁰ Onlar ulduzu gördükləri vaxt çox sevindilər. ¹¹ Evə girib Körpəni anası Məryəmlə birlikdə gördülər və yerə qapanaraq Ona səcdə qıldılar. Xəzinələrini açıb Ona hədiyyələri – qızıl, kündür və mirranı təqdim etdilər. ¹² Sonra rəyada Hirodun yanına qayıtmamaq üçün xəbərdarlıq aldıklarına görə başqa yolla öz ölkələrinə getdilər.

²² Əvə imon həmməy bin ki, Rəbbi de peyğəmbəri vositə votə in sıxan bərəsi bə vırə:

²³ «Imeha, ənəbuəstə kinə əğilbəbolo bəbe, qıləy Zoə bəzande, Emmanuel bənon Çəy nomi».

«Emmanuel» sıxani mənə «Xıdo deəməy» voteye.

²⁴ Hano pebeədə Yusifi kardışe Rəbbi mələki vote ğəzinə, ğəbul kardışe əv boştə jen. ²⁵ Əmma Yusifi nezkət nıkardışe de Məryəmi tosə ıştə Zoə moəku be. Yusifi nom noşe Bəy İsa.

2

Çe mudrikə odəmon ziyarət

¹ İsa moəku be çe Yəhudeyə şəhr Bet-Lehemədə Hirodi podşoəti kardə vaxti. Bı vaxti mudrikə odəmon həşipeməo oməyn bə Yerusəlim ² votışone: «Çe Yəhudiyon moəku bıə Podşo koncoye? Həşipemədə vindımone Çəy astovə, oməmon Bəy bo səcdə karde». ³ İmi məseədə podşo Hirod iyən Yerusəlimi həmə xəlg norohət be. ⁴ Hirodi qırdə kardışe xəlgı sər kahinon iyən ruhani miəllimon həmməy, parsəy çəvonku Məsihi konco moəku be barədə. ⁵ Əvon votışone: «Çe Yəhudeya şəhr Bet-Lehemədə». «Çumçiko jıqo nıvıştə bıə de peyğəmbəri vositə:

⁶ «Ha Yəhudə zəminədə bıə Bet-Lehem, tı ən qədəli niş çe Yəhudə hıkməron dılədə, Çumçiko ıştıku bebəşe Bəçımı xəlg İsraili qələvon bıə Hıkmədor?».

⁷ Bəvədə Hirodi nunəke sədo kardışe mudrikə odəmon, omutışe çəvonku çe astovə çiyə səheyə vaxt. ⁸ «Bışən, de dığəti bınəvən bo Korpə, pəydo kardecən xəbə bıdən bəmi, azən bışum səcdə bıkəm Bəy» votışe, vığandışe əvon bə Bet-Lehem. ⁹ Əvon podşo qəpi məse bəpeştə dəro qımin. Bəvədə çəvon həşipemədə vində astovə ro nişo kardeydəbe bəvon. Astovə bə Korpə bıə vırəy səpe rəseədə mande. ¹⁰ Əvon astovə vindeədə həniyən vey şo bin. ¹¹ Dəşin bə kə, vindışone Korpə deçəy moə Məryəmi ivirədə, eçikəyn bə zəmin səcdə kardışone Bəy. Okardışone ıştə xımbon, edaştışone Bəy baxşon – ğızıl, ətrinə ğıy iyən mirra. ¹² Çəyo de co roy şin bəştə məmləkət, çumçiko çəşnavi səşonbe hanədə Hirodi tonə onıqarde barədə.

Misirə qaçış

¹³ Müdrik adamlar yola düşəndən sonra Rəbbin bir mələyi Yusifə rüyada görünərək dedi: «Qalx, Körpə ilə anasını götür, Misirə qaç. Mən sənə xəbər verənə qədər orada qal. Çünki Hirod Körpəni öldürmək üçün axtarmağa başlayır». ¹⁴ Beləliklə, Yusif qalxdı, həmin gecə Körpə ilə anasını götürüb Misirə yollandı. ¹⁵ Hirod ölənə qədər orada qaldı. Bu, Rəbbin peyğəmbər vasitəsilə söylədiyi söz yerinə yetsin deyə baş verdi:

«Öz Oğlumu Misirdən çağırdım».

¹⁶ Hirod müdrik adamlar tərəfindən axmaq yerinə qoyulduğunu görəndə çox hiddətləndi. O, müdrik adamlardan öyrəndiyi vaxta görə Bet-Lexem və onun ətrafında yaşayan iki və iki yaşdan aşağı körpə oğlan uşaqlarını öldürdü. ¹⁷ Beləliklə, Yeremya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə yetdi:

¹⁸ «Ramada bir səs eşidildi,
Ağlaşma və böyük fəryad səsləri!
Rəhilə uşaqları üçün ağlayır,
Təsəlli istəmir.
Çünki onlar daha yoxdur».

Misirdən Nazaretə dönüş

¹⁹ Hirod öləndən sonra Rəbbin bir mələyi Misirdə Yusifə rüyada görünüb ²⁰ dedi: «Qalx, Körpə ilə anasını götür, İsrail ölkəsinə qayıt. Çünki Körpənin canını almaq istəyənlər öldü». ²¹ Yusif qalxdı, Körpə ilə anasını götürüb İsrail ölkəsinə qayıtdı. ²² Amma Arxelanın öz atası Hirodun yerinə Yəhudeya padşahı olduğunu eşidəndə oraya getməyə qorxdı. Rüyada xəbərdarlıq alaraq Qalileya bölgəsinə getdi. ²³ Gəlib Nazaret deyilən şəhərdə məskən saldı. Bu, peyğəmbərlər vasitəsilə söylənən «Ona Nazaretli deyiləcək» sözü yerinə yetsin deyə baş verdi.

3

Vəftizçi Yəhyanın gəlişi

¹ O günlərdə Vəftizçi Yəhya Yəhudeya çölündə vəz edərək meydana çıxdı. ² O belə deyirdi: «Tövbə edin! Çünki Səməvi Padşahlıq yaxınlaşır».

³ Bu o adamdır ki, Yeşaya peyğəmbər onun barəsində demişdi:

Bə Misir vite

¹³ Mudrikə odəmon dəro qıniye bəpeştə Rəbbi qıləy mələk hanədə çiyəy bə Yusifi iyən votışe: «Bəşt, peqət Korpə deçəy moə bivit bə Misir. Bımand əyo tosə az bəti xəbə doə vaxti. Çumçiko Hirod Korpə kışteyro dəmande bo nəve». ¹⁴ De jıqo, Yusif əşte peqətişe Korpə deçəy moə, həmonə şəvi dəro qıniye bə Misir. ¹⁵ Mande əyo tosə Hirodi marde. Im be ki, Rəbbi de peyğəmbəri vositə votə in sıxan bırası bə vırə:

«Sədo kardıme İştə Zoə Misiro».

¹⁶ Hirod vindeədə ki, mudrikə odəmon axməxi vırədə noəşone əv, bərk gəzəbnok be. Əy doşe kışte Bet-Lehemədə iyən bə həndəvərədə jiyə dı sornə iyən dı sorisə bəkam sinış bıə zoə əğilon bə mudrikə odəmonku omutə vaxtiro. ¹⁷ Jıqəən, de Yeremyə peyğəmbəri vositə votə bıə in sıxan rəsəy bə vırə:

¹⁸ «Qıləy sədo məsə be Ramədə,
Bəməşivən iyən yolə fəryodə sədon!
Rəhilə bəmeydə boştə əğilon,
Piyəydənişe dılvandi.
Çumçiko əvon nin həni».

Misiro bə Nazaret oqarde

¹⁹ Hirod marde bəpeştə, iməha Rəbbi qıləy mələk hanədə çiyəy bə Yusifi Misirədə ²⁰ votışe: «Bəşt, peqət Korpə deçəy moə oqard bə zəmin İsrail; çumçiko mardin çe Korpə conı səy piyəkəson». ²¹ Əve Yusif əşte, peqətişe Korpə deçəy moə oqarde bə zəmin İsrail. ²² Əncəx tarsəy əyo bo şey, məseədə ki, Arxela mandə ıştə pıə Hirodi vırədə Yəhudəya podşo. Hanədə xəbə doə be bəy ki, əv bışu bə Qalileyə viloyət. ²³ Oməy vırəbəvırə be Nazaret nomədə bıə şəhrədə. Im bə səbəb be ki, bırası bə vırə de peyğəmbəron vositə votə bıə in sıxan, «Nazaretij bəvoten Bəy».

3

Vəftizəkə Yəhya ro hozı kardeydə bo İsa Məsihi

¹ Bə rujonədə Vəftizəvon Yəhya vəz karde-karde beşe bə məydon daşt Yəhudəyədə. ² Əv jıqo voteydəbe: «Tobə bıkən! Çumçiko Osmoni Podşoəti nez bıə». ³ Im ə odəme ki, Yeşayə peyğəmbəri votəşbe çəy barədə:

«Səhrada nida edənın səsi gəlir:

“Rəbbin yolunu hazırlayın,

Onun keçəcəyi yerləri düz edin”».

⁴ Yəhya dəvə yunundan paltar geymiş, belinə dəri qurşaq bağlamışdı, yeməyi çəyirtkə və çöl balı idi. ⁵ Yerusəlim sakinləri, bütün Yəhudeya diyarından olanlar və İordan ətrafında yaşayanlar Yəhyanın yanına gəlirdi. ⁶ Onlar günahlarını etiraf edərək onun tərəfindən İordan çayında vəftiz olunurdu.

⁷ Farisəylər və sadukeylərdən çoxunun vəftiz olmaq üçün onun yanına gəldiyini görənlər Yəhya onlara belə dedi: «Ey gürzələr nəslil! Üzərinizə gələn qəzəbdən canınızı qurtarmağı sizin beyninizə kim yeridib? ⁸ İndi isə tövbəyə layiq bəhrə verin. ⁹ Ürəyinizdə “atamız İbrahimdir” deyə düşünməyin. Mən sizə deyirəm: Allah bu daşlardan İbrahimə övlad yaratmağa qadirdir.

¹⁰ Artıq balta ağacların dibində yatır. Beləliklə, yaxşı bəhrə verməyən hər ağac kəsilir və oda atılır.

¹¹ Mən sizi tövbəniz üçün su ilə vəftiz edirəm, amma məndən sonra Gələn məndən daha qüdrətlidir. Mən Onun çarıqlarını daşımağa belə, layiq deyiləm. O sizi Müqəddəs Ruhla və odla vəftiz edəcək. ¹² Onun kürəyi əlindədir və xırmanını sovuracaq, Öz taxılını anbara toplayacaq. Küləşi isə sönməz odda yandıracaq».

İsanın vəftiz olunması

¹³ O vaxt İsa Yəhya tərəfindən vəftiz olmaq üçün Qalileyadan İordan çayına, Yəhyanın yanına gəldi. ¹⁴ Yəhya Ona mane olmaq istəyərək dedi: «Sən məni vəftiz etməlisən, Sən niyə mənim yanına gəlirsən?» ¹⁵ İsa ona cavab verdi: «Hələlik buna razı ol. Çünki biz salehlik işini beləcə yerinə yetirməliyik». Onda Yəhya razı oldu. ¹⁶ İsa vəftiz olunan kimi sudan çıxdı. O vaxt göylər yarıldı və Allahın Ruhunun göyərçin kimi endiyini və Öz üzərinə qonduğunu gördü. ¹⁷ Göylərdən bir səda gəldi: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ondan razıyam».

4

İsanın sınağa çəkilməsi

¹ Bundan sonra İsa iblis tərəfindən sınağa çəkilmək üçün Ruh tərəfindən səhraya aparıldı. ² İsa qırx gün-qırx gecə oruc tutandan sonra acdı. ³ O

«Car kəşəkəsi sədo omeydə dašto:

“Hozı bıken Rəbbi roy,

Həmo bıken Çəy omə roon”».

⁴ Yəhya olət tankardəşbe dəvə paşməo, bəştə peşti dəbastəşbe pustə kışti, çəy hardemon çəkürkə iyən daşti anqivınbe. ⁵ Yerusəlimi səbəsoon, cəmi məmləkət Yəhudeyə iyən İordani ətrofədə jiyəkəson həmməy omeydəbin Yəhya tonə. ⁶ Əvon ıştə qınon bə qiy qəte-qəte dəmandin deçəy vositə ru İordənədə bo vəftiz bey.

⁷ Yəhya vindeədə fəriseyon iyən sadukeyon veyni bo vəftiz be omeydən çəy tonə jıqo votışe bəvon: «Ha qurzon nəsil! Ki sərosniyəşe şımə vəomə gəzəbiku ıştə conı peroxniye? ⁸ Esə boən bə tobə loyiğə bəhəron bıdən. ⁹ ıştə dilədə fikir məkən, məvotən “çəmə pıə İbrahime”. Az voteydəm bəşmə: Xıdo gədire çı sıgono fərzənd soxte bo İbrahimi. ¹⁰ Həni təvən hozıye doon bınədə. De jıqo, çokə bəhrə nıdoə har do bırnıyə iyən şodoə beydə bə otəş.

¹¹ Az şıməni vəftiz kardeydəm de ovi şımə tobəro, əmma çımı bəpeştə omə Şəxs həniyən Gıdrətine çımısə. Az loyiğ nim jıqo Çəy şimon kırıyero, Əv şıməni vəftiz bəkarde de Mıgəddəsə Rufi iyən otəşi. ¹² Çəy hiyə Çəy dastədəy, Əv pəbəşande ıştə xəməni, qırdə bəkarde ıştə taxılı bə ambo. Kıləşi isə bəsute onıkışiyə otəşədə».

Çe İsa vəftiz kardə be

¹³ Bə vaxti İsa çe Yəhya tərəfo vəftiz beyro oməy Qalileyəo bə ru İordan, Yəhya tonə. ¹⁴ Yəhya piyəşe mane bıbu Bəy votışe: «Tı Mını vəftiz kardəniniş, Tı boçi oməş çımı tonə?» ¹⁵ Əmma İsa cəvob doşe bəy: «Hələliğə rozi bıbi bımi. Çumçiko əmə de jıqoy bə vırə rostniəninimon salehəti koon». Bəvədə Yəhya rozi be. ¹⁶ İsa vəftiz bencə beşe ovo. Bə vaxti osmonon pəbriyəyn iyən İsa vindışe çe Xıdo Rufi kaftə şikilədə epərəy oməy Çəy səpe. ¹⁷ Imha, qıləy sədo oməy osmonono: «Im Çımı azizqıromiyə Zoəye, Rozim Çəyku».

4

İblisi tərəfo İsa dəvinə kardə be

¹ Çımı bəpeştə İsa de Rufi vositə bardəbe bə daşt, iblisi tərəfo dəvinə kardeyro. ² İsa çıl ruj-çıl şəv rujə qəte bəpeştə vəşi qəte. ³ Bəvədə dəvinəəkə nez oməy, votışe Bəy: «Çumçiko Tı Xıdo Zoəş, əmr bıkə bı sıgon ki,

zaman sınağaçəkən yaxınlaşıb Ona dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, bu daşlara əmr et ki, çörəyə dönsün». ⁴ İsa ona belə cavab verdi: «“İnsan yalnız çörəklə deyil, Allahın ağızından çıxan hər kəlmə ilə yaşayar” deyə yazılmışdır».

⁵ Sonra iblis Onu müqəddəs şəhərə gətirdi və məbədin qülləsinə qoyub ⁶ dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, Özünü aşağı at. Axı

“Allah Sənə görə mələklərinə əmr edər ki,

Səni əlləri üstündə aparsınlar,

Ayağın bir daşa dəyməsin”

deyə yazılmışdır». ⁷ İsa ona dedi: «“Allahın Rəbbi sınama” deyə də yazılmışdır».

⁸ İblis yenə İsanı çox yüksək bir dağa çıxartdı. Ona dünyanın bütün padşahlıqlarını və şan-şöhrətini göstərib dedi: ⁹ «Əgər Sən yerə qapanıb mənə səcdə etsən, bütün bu şeyləri Sənə verəcəyəm». ¹⁰ İsa dedi: «Rədd ol, Şeytan! “Allahın Rəbbə səcdə et və yalnız Ona ibadət et” deyə yazılmışdır».

¹¹ Bundan sonra iblis İsanı tərək etdi və mələklər gəlib Ona xidmət edirdi.

İsa xidmətinə başlayır

¹² İsa Yəhyanın həbs olunduğunu eşitdikdə Qalileyaya qayıtdı. ¹³ Nazaretdən çıxıb Zevulun və Naftali bölgəsində, Qalileya gölü kənarında yerləşən Kefernahumda məskən saldı. ¹⁴ Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə söylənən həmin söz yerinə yetsin deyə baş verdi:

¹⁵ «Zevulun və Naftali bölgələri,

Dənizkənarı yol,

İordan çayının o biri tayı,

Müxtəlif millətlər yaşayan Qalileya –

¹⁶ Zülmətdə yaşayan xalq

Möhtəşəm bir işıq gördü.

Ölüm kölgəsi diyarında məskunlaşanların üzərinə

Nur doğdu».

¹⁷ O vaxtdan İsa vəz edib belə deməyə başladı: «Tövbə edin! Çünki Səməvi Padşahlıq yaxınlaşıb».

peqardın bə nun». ⁴ İsa jıqo cəvob doşe bəy: «Jıqo nıvıştə biə “İnson əncəx de nuni nibəjiye, əmma əv bəjiye Xıdo qəvo beşə de har kəlimə”».

⁵ Çəyo iblisi vardışe Əv bə miğəddəsə şəhr iyən noşe məbədi ən bılində kumisə, ⁶ votışe: «Qirəm Tı Xıdo Zoəşbu, şodə İştəni çıyo saru. Çumçıkı jıqo nıvıştə biə:

“Xıdo Bəştı xoto əmr bəkarde bəştə mələkon ki,
İştə dastonsə bıbən Tını,
İştı lınq nıqını bə qıləy sığı”».

⁷ İsa jıqo votışe bəy: «Həmçinin nıvıştə biə: “Dəvinə məkə İştə Rəbbə Xıdo”».

⁸ İblisi ijən petotnişe İsa bə qıləy vey barzə band. Nişo kardışe Bəy çe dınyo həmə podşoətion iyən çəvon cəh-cəlöl, votışe: ⁹ «Qirəm Tı eçikoş bə zəmin səcdə bıkoş bəmi, ımonı həmməy bədom Bətı». ¹⁰ İsa votışe: «Rədd bibi, Şəyton! Nıvıştə biə. “Bəştə Rəbbə Xıdo səcdə bıkə, əncəx Bəy ibodət bıkə”».

¹¹ Çımi bəpeştə iblis esiyəy İsakı iyən mələkon oməyn xıdmət kardeydəbin Bəy.

İsa bino kardeydə Bəştə xıdməti

¹² İsa məsəədə çe Yəhya həbs kardə be, oqarde bə Qalileyə. ¹³ Beşe Nazareto, səbəso be Zevulin iyən Naftaliədə qol Qalileyə kənoədə biə Kafernaumədə. ¹⁴ Im be ki, de Yeşayə peyğəmbəri vositə votə biə həmonə sıxan bırası bə vırə:

¹⁵ «Zevuluni iyən Naftali zəminon,
Diyokəno ro,
Ru İordani ə japə,
Ğeyri-yəhudiyonon jiyə Qalileyə –
¹⁶ Zılmotədə jiyə xəlği
Vındışe qıləy mihtəşəmə ruşnə.

Nur peme

Mardi məskəni soğnədə biə səbəsoon səpe».

¹⁷ Çə vaxtiku İsa dəmande bo vəz karde jıqo vote: «Tobə bıkən! Çumçıkı Osmoni Podşoəti nez biə».

İlk şagirdlər

¹⁸ İsa Qalileya gölünün sahilində gəzərkən suya tor atan iki qardaşı – Peter adlanan Şimonu və qardaşı Andreyi gördü. Bu adamlar balıqçı idi. ¹⁹ İsa onlara dedi: «Ardınca gəlin, Mən sizi elə balıqçı edəcəyəm ki, insan tutacaqsınız». ²⁰ Onlar dərhal torları kənara atıb Onun ardınca getdilər. ²¹ İsa oradan irəli gedib başqa iki qardaşı – Zavday oğlu Yaqubu və qardaşı Yəhyanı gördü. Onlar ataları Zavdayla birlikdə qayıqda torlarını düzəldirdilər. İsa onları çağırdı. ²² Onlar da dərhal qayığı və atalarını qoyub Onun ardınca getdilər.

İsa xəstələrə şəfa verir

²³ İsa bütün Qalileyanı gəzir, onların sinaqoqlarında öyrədir, Səməvi Padşahlığın Müjdəsini vəz edir, xalq arasında hər cür xəstəliyə və hər cür naxoşluğa şəfa verirdi. ²⁴ Onun haqqındakı xəbər bütün Suriyaya yayıldı. Ona görə də İsanın yanına hər cür xəstəlik və iztirab çəkənləri, cinlərə tutulmuşları, epileptikləri və iflicləri gətirdilər. O da onlara şəfa verdi. ²⁵ Qalileyadan, Dekapolis bölgəsindən, Yerusəlimdən, Yəhudeyadan və İordan çayının o biri tayından böyük izdihamlar İsanın ardınca gedirdi.

5

İsanın Dağüstü vəzi

¹ İsa izdihamı görüb dağa çıxdı. Oturan kimi şagirdləri Onun yanına gəldi. ² İsa danışmağa başlayıb onları öyrədərək dedi:

Bəxtiyar olanlar

³ «Nə bəxtiyardır ruhən yoxsullar!
Çünki Səməvi Padşahlıq onlarındır.

⁴ Nə bəxtiyardır yaşlı olanlar!
Çünki onlar təsəlli tapacaq.

⁵ Nə bəxtiyardır həlimlər!
Çünki onlar yer üzünü irs alacaq.

⁶ Nə bəxtiyardır salehlik üçün acıb-susayanlar!
Çünki onlar doyacaq.

⁷ Nə bəxtiyardır mərhəmətli olanlar!

İminə şoqirdon

¹⁸ İsa nəvəədə qol Qalileyə kənoədə, vindişe bə ov səl ğandə dıqlə boə – Peter nomədə bıə Simon iyən çəy boə Andrey. Im odəmon ləvesbin. ¹⁹ İsa votişe bəvon: «Boən Çımı dumo, Az şıməni jıqo ləves bəkam ki, inson bəqəteşon». ²⁰ Əvon dərhol şodoşone səlon, şin Çəy dumo. ²¹ İsa şe çəvrəyku bənav vindişe əleydə dıqlə boə – Zavday zoə Yağub iyən çəy boə Yəhya. Əvon ıştə səlon səbəro kardeydəbin deştə pıə Zavday ivırədə kulosədə. İsa sədo kardişe əvon. ²² Əvonən dərhol haştışone kulos iyən ıştə pıə, şin Çəy dumo.

İsa şifo doydə bə noxəşinon

²³ İsa səkuyəşe həmə Qalileyə, omuteydəbe çəvon sinaqoqonədə, vəz karde-karde Osmoni Podşoəti Şoyə xəbə, iyən şifo doydəbe xəlği arədə bə har curə noxəşi iyən mərəzi. ²⁴ Çəy barədə bıə xəbə pevilo be bə həmə Suriya. Əve vardeydəbin çe İsa tono har curə noxəşinon iyən iztirob kəşəkəson, cını qətəkəson, epileptikon iyən iflicon. Əyən şifo doşe bəvon. ²⁵ Yolə izdihom şeydəbe çe İsa dumo Qalileyəo, məhol Dekapoliso, Yerusəlimo, Yəhudeyəo iyən ru İordani çə jəpəo.

5

Çe İsa Bandisə omutə təlim

¹ İsa vindişe izdihom peşe bə band. Əv niştencə şoqirdon oməyn Çəy tono. ² İsa dəmande təlim omute, votişe:

Baxtəvərəti roon

³ «Çı baxtəvərin ruhən kosibon!

Çumçiko Osmoni Podşoəti çəvone.

⁴ Çı baxtəvərin kədərin bəkəson!

Çumçiko əvon dılvandi pəydo bəkarden.

⁵ Çı baxtəvərin həlim bəkəson!

Çumçiko əvon zəmini dimi irs bəsten.

⁶ Çı baxtəvərin bo salehətiro vəşi-təşi bəkəson!

Çumçiko əvon si bəben.

⁷ Çı baxtəvərin mərhəmətin bəkəson!

Çünki onlara mərhəmət ediləcək.

⁸ Nə bəxtiyardır ürəyi təmiz olanlar!

Çünki onlar Allahı görəcək.

⁹ Nə bəxtiyardır sülhyaradanlar!

Çünki onlar Allahın övladları adlanacaq.

¹⁰ Nə bəxtiyardır salehlik uğrunda təqib edilənlər!

Çünki Səməvi Padşahlıq onlarındır.

¹¹ İnsanlar Mənə görə sizi təhqir edib təqib edəndə, yalan söyləyib sizə hər cür böhtan atanda siz nə bəxtiyarsınız! ¹² Sevinin və şadlanın! Çünki göylərdə mükafatınız böyükdür. Axı sizdən qabaq gələn peyğəmbərləri də belə təqib ediblər.

Duz və nur

¹³ Siz yer üzünün duzusunuz. Amma duz öz dadını itirərsə, nə ilə duzlanır? Artıq çölə atılıb insanlar tərəfindən tapdalanmaqdan başqa bir şeyə yaramaz.

¹⁴ Siz dünyanın nurusunuz. Dağın zirvəsində qurulan şəhər gizli qala bilməz. ¹⁵ Heç kim çırağı yandırıb qabın altına qoymaz. Əksinə, çıraqdana qoyar ki, evdəkilərin hamısını işıqlandırsın. ¹⁶ Eləcə də sizin nurunuz insanların qarşısında elə parlansın ki, onlar xeyirxah işlərinizi görüb göylərdə olan Atanızı izzətləndirsinlər.

Qanun və Peyğəmbərlər

¹⁷ Sanmayın ki, Mən Qanun və Peyğəmbərlərin sözlərini ləğv etmək üçün gəldim. Mən onları ləğv etmək üçün yox, yerinə yetirmək üçün gəldim. ¹⁸ Sizə doğrusunu deyirəm: göy və yer keçib getmədən, hər şey icra olmadan Qanundan ən kiçik bir hərf və ya bir nöqtə belə, yox olmayacaq. ¹⁹ Beləliklə, bu əmrlərdən ən kiçiyindən birini kim pozarsa və başqalarına da bu cür öyrədərsə, Səməvi Padşahlıqda ən kiçik sayılacaq. Amma kim bu əmrləri yerinə yetirər və başqalarına da öyrədərsə, Səməvi Padşahlıqda böyük sayılacaq. ²⁰ Sizə bunu deyirəm: əgər sizin salehliyiniz ilahiyyətçilərlə farisəylərin salehliyindən artıq olmasa, Səməvi Padşahlığa əsla girə bilməzsiz.

Çumçiko mərhamət kardə bəbe bəvon.

⁸ Çı baxtəvərin təmizədil bəkəson!

Çumçiko əvon Xıdo bəvinden.

⁹ Çı baxtəvərin sulh eğandəkəson!

Çumçiko Xıdo fərzəndon bəvoten bəvon.

¹⁰ Çı baxtəvərin salehəti roədə rımuş kardə bəkəson.

Çumçiko Osmoni Podşoəti çəvone.

¹¹ İnsonon Bəçımı qorə şıməni təhğir iyən rımuş kardeədə, du vote-vote bəşmə har curə bihton şodoədə, şımə çı baxtəvərişon! ¹² Şo bıbəni iyən şoyvo bıkən! Çumçiko yole osmononədə şımə mıkofot. Oxo jıqo rımuş kardəşone şıməsə bənav omə peyğəmbəronən.

Nemek iyən nur

¹³ Şımə zəmini dimi nemekiyon. Əmma nemek qın bıko ıştə təmi, de çıçı təm doy bəbe bəy? Bəvədə şodoə bəbe bə benton, bəvəc əvoni bo co qıləy çiy, gərəyz insonon lınqı jiyədə mandey.

¹⁴ Şımə çe dınyo nuriyon. Əzını niyoni mande bandi sədə dutə bıə şəhr. ¹⁵ Hiç kəs nibəno vəşə çoy gabi yaanki yonqo jiyədə. Bərəks, əy bə çodon bəno ki, ruşnə səğandı bə kədə bıəyon həmməy. ¹⁶ Jəqəən bıdə şımə nur insonon vədə jıqo dəvəşi ki, əvon bıvındın şımə xəymandə koon izzət bıdən bəşmə osmononədə bıə Pıə.

Mığəddəsə Nıvıştəyon barədə

¹⁷ Zən məkən ki, Az oməym bə Ğanuni iyən Peyğəmbəron sıxanon əməl nıkardeyro. Az bəvon əməl nıkardeyro ne, əvoni bo təmom karde oməym.

¹⁸ Rostı voteydəm bəşmə: osmon iyən zəmin dənıvardə nışə, har çiy bə vırə nırəsə, ni əbını Ğanuni ən qədə hərf yaan qıləy noxtə jıqo. ¹⁹ De jıqo, ki ləğv bıko çı əmron ən qədə qılə iyən jıqo omuto bə co kəson, ən ruk hisob kardə bəbe əv Osmoni Podşoətiədə. Əmma ki in əmron bırosno bə vırə iyən omuto bə co kəson, ən yol hisob kardə bəbe əv Osmoni Podşoətiədə.

²⁰ İmi voteydəm bəşmə: şayət şımə salehəti ruhani miəllimon iyən fəriseyon salehətişə vey nıbo, əslo dəşe əzınıyon bə Osmoni Podşoəti.

Hirs və qətl

²¹ Siz qədim zamanlarda adamlara “Qətl etmə, kim qətl edərsə, mühakiməyə məruz qalacaq” deyildiyini eşitmisiniz. ²² Mənsə sizə deyirəm ki, qardaşına hirslənən hər kəs mühakiməyə məruz qalacaq. Kim qardaşına “axmaq” deyərsə, Ali Şuranın hökmünə məruz qalacaq. Kim qardaşına “səfeh” deyərsə, cəhənnəm oduna məruz qalacaq. ²³ Buna görə də qurbangah qarşısına qurbanını gətirdiyin zaman yadına düşsə ki, qardaşının sənə qarşı bir şikayəti var, ²⁴ qurbanını qurbangahın qarşısında qoy, get, əvvəlcə qardaşınla barış və ondan sonra gəl, qurbanını təqdim et. ²⁵ Səni ittiham edənlə yolda ikən tez razılaş ki, o səni hakimə, hakim də səni mühafizəçiyə verməsin və zindana atılmayasan. ²⁶ Sənə doğrusunu deyirəm: axırıncı qəpik-quruşunu verməyincə oradan əsla çıxmıyacaqsan.

Zina və boşanma

²⁷ “Zina etmə” deyildiyini eşitmisiniz. ²⁸ Mənsə sizə deyirəm ki, qadına şəhvətlə baxan hər adam artıq ürəyində onunla zina etmiş olur. ²⁹ Əgər sağ gözün səni pis yola çəkərsə, onu çıxar at. Çünki sənin üçün bədən üzvlərindən birinin məhv olması bütün bədəninin cəhənnəmə atılmasından yaxşıdır. ³⁰ Əgər sağ əlin səni pis yola çəkərsə, onu kəs at. Çünki sənin üçün bədən üzvlərindən birinin məhv olması bütün bədəninin cəhənnəmə düşməsindən yaxşıdır.

³¹ “Kim arvadını boşayarsa, ona talaq kağızı versin” deyilmişdir. ³² Mənsə sizə deyirəm ki, cinsi əxlaqsızlıqdan başqa bir səbəbə görə arvadını boşayan hər kəs onu zinaya sövq edir. Boşanmış qadınla evlənən də zina edir.

And içmək

³³ Yenə qədim zamanlarda adamlara “Yalandan and içmə, amma andlarını Rəbbin önündə yerinə yetir” deyildiyini eşitmisiniz. ³⁴ Mənsə sizə deyirəm ki, heç and içmə, nə göyə, çünki o, Allahın taxtıdır; ³⁵ nə yerə, çünki yer Onun ayaqlarının altındakı kətildir; nə də Yerusəlimə, çünki ora böyük Padşahın şəhəridir. ³⁶ Başına da and içmə, çünki sən həтта bir dənə saçı belə, ağ və ya qara edə bilməzsən. ³⁷ Ancaq sözünüzdə “bəli”niz bəli, “xeyr”iniz xeyr olsun. Bundan qalanı şəər olandır.

Ğıyz iyən ğətli barədə təlim

²¹ Şımə məsəone ğədimə zəmonədə votəşone bə insonon “Ğətl məkə, harki ğətl biko, mərüz bəmande bə mihokimə”. ²² Az isə voteydəm bəşmə ki, bəştə boə ğıyzin bıə har kəs mərüz bəmande bə mihokimə. Ki bivoto bəştə boə “axməx”, mərüz bəmande bə Ali Şurə hıkmı. Ki bivoto bəştə boə “səfe”, mərüz bəmande bə cəhənnımı otəşi. ²³ Bə səbəb ıştə baxşə bə ğırbonqo vardə vaxti bəştı yod dəşo ki, ıştı boə hestişə bəştı vəynə qıləy şikat, ²⁴ bınə ıştə baxşə ğırbonqo vədə, bışi sıftə dust bibi deştə boə iyən çəy bəpeştə boy, edaşt ıştə baxşə. ²⁵ Harki tını ittıhom kardeydəbo rəyrə rozi bibi deəy roədə beəsə, bıdə əv tını nıdə bə hakimi, hakimən tını nıdə bə mihovizəvoni iyən şodoə məbi bə zindon. ²⁶ Rosti voteydəm bəti: əslo benibəşəş çəyo, de ki nıdoş ıştə oxon kopuq-ğuruşi.

Zino iyən təloği barədə təlim

²⁷ Şımə məsəone, votəşone “Zino məkə”. ²⁸ Az isə voteydəm bəşmə, de səhvəti bə jeni diyə kardəkəs, həni deəy zino kardeydə ıştə dilədə. ²⁹ Qirəm ıştı rostə çəş tını bə yavə ro okırneydəbu, bekə əy şodə. Çumçıko çoke botı, ıştı andomi iqlə uzvi məhv be, həmə andomi bə cəhənnım şodoysə. ³⁰ Qirəm ıştı rostə dast okırneydəbu tını bə yavə ro, bıbırın əy şodə. Çumçıko çoke botı, ıştı andomi iqlə uzvi məhv be, həmə andomi bə cəhənnım şodoysə.

³¹ “Harki ıştə jeni beko, təloği koğəzi bıdə bəy” votə bıə. ³² Az isə voteydəm bəşmə ki, ğərəyz cinsiyə beəxloğəti de co qıləy səbəbi ıştə jeni becardə har kəs vadar kardeydə əy bə zino. De beşə jeni kəxıvand bıəkəsən zino kardeydə.

Ğəssəm hardey barədə təlim

³³ İjən məsəone ğədimə vaxtonədə votəşone bə odəmon “Duyəvoje ğəssəm məhə, əmma bırosın bə vırə ıştə ğəssəmon Rəbbi vədə”. ³⁴ Az isə voteydəm bəşmə ki, ğətıyən ğəssəm məhən, nə bə osmoni, çumçıko çe Xıdo taxte əv; ³⁵ nə bə zəmini, çumçıko zəmin Çəy lınqon jiyədə bıə kətılə, nəən bə Yerusəlimi, çumçıko əvrə çe yolə Podşo şəhre, ³⁶ nə bəştə səy, çumçıko tı hətto qıləy muyən sipi yaanki siyo karde əzınış. ³⁷ Əncəx bıdə şımə votə “bəle, bəle”, “xəyr, xəyr” bıbu. Çımisə əmandəyon şərikuy.

Düşmənlərinizi sevin

³⁸ “Göz əvəzinə göz, diş əvəzinə diş” deyildiyini eşitmisiniz. ³⁹ Mənsə sizə deyirəm ki, pis adama qarşı durma. Əksinə, sağ üzünə şillə vurana o birini də çevir. ⁴⁰ Səni məhkəməyə verib köynəyini götürmək istəyəne üst paltarını da ver. ⁴¹ Kim səni min addım yol getməyə məcbur edirsə, sən onunla iki min addım yol get. ⁴² Səndən bir şey diləyəne ver, səndən borc istəyəni geri qaytarma.

⁴³ “Qonşunu sev və düşməninə nifrət et” deyildiyini eşitmisiniz. ⁴⁴ Mənsə sizə deyirəm ki, düşmənlərinizi sevin, sizi təqib edənlər üçün dua edin. ⁴⁵ Belə ki siz göylərdə olan Atanızın övladları olasınız. Çünki O, günəşini həm pislərin, həm yaxşılardan üzərinə doğurur, yağışını da həm salehlərin, həm də saleh olmayanların üzərinə yağdırır. ⁴⁶ Əgər sizi sevənləri sevirsinizsə, nə mükafatınız olacaq? Vergiyiğanlar da belə etmirmi? ⁴⁷ Əgər yalnız qardaşlarınızı salamlayırsınızsa, başqalarından artıq nə etmiş olursunuz? Bütperəstlər də belə etmirmi? ⁴⁸ Ona görə də Səməvi Atanız kamil olduğu kimi siz də kamil olun.

6

Sədəqə vermək

¹ Ehtiyatlı olun, siz saleh iş görəndə bunu insanların önündə, onlara göstərmək üçün etməyin. Yoxsa göylərdə olan Atanızdan mükafat almazsınız.

² Ona görə də sədəqə verdiyin zaman önündə şeypur səsi ilə car çəkmə. Çünki adamlar onları izzətləndirsin deyə ikiüzlülər sinaqoqlarda və küçələrdə belə edirlər. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar mükafatlarını alıblar.

³ Amma sən sədəqə verdiyin zaman sol əlin sağ əlinin nə etdiyini bilməsin.

⁴ Belə ki verdiyin sədəqə gizli qalsın. Gizlində olanı görəndə Atan səni mükafatlandıracaq.

Necə dua etməli

⁵ Dua etdiyiniz zaman da ikiüzlülər kimi olmayın. Çünki belələri adamlar onları görsün deyə sinaqoqlarda və küçə tinlərində durub dua etməyi sevirlər. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar mükafatlarını alıblar. ⁶ Amma sən

Xısusı barədə təlim

³⁸ Şimə məsəone, votəşone “çəşi əvəzi çəş, dandoni əvəzi dandon”. ³⁹ Az isə voteydəm bəşmə ki, vəynə məmand bə şərə odəmi. Bərəks, bəştı rostə dimə kukə silli bijənon, ə qıləyən bıdə bo silli jəy. ⁴⁰ Əqər şəxsi tını bə məhkəmə bıdo, bıpiyişe ıştı şey peqətey, ıştə səpenə olətiyən bıdə bəy. ⁴¹ Əqər şəxsi tını bo i mil ro şey məcbur kardeydəbu, tı bışı deəy dı mil ro. ⁴² Bıdə bə ıştıku jıçıy piyəkəsi piyə çiy, ıştə səyku məkə ıştıku ğarz piyəkəsi. ⁴³ “Şimə məsəone, votəşone bıpiy ıştə hamsiyə iyən nifrət bıkə bəştə deşmeni”. ⁴⁴ Az isə voteydəm bəşmə ki, bıpiyən ıştə deşmenon, divo bıkən bo şiməni rımuz kardəkəsonən. ⁴⁵ Jıqəən şimə ıştə osmononədə bıə Pıə fərzəndon bəbeyşon. Çumçiko Əv hıkm kardeydə Bəştə həşi pemu həm bevəcə odəmon, həməən çokə odəmon səpe, ıştə voşiyən ekardeydə həm salehon, həməən saleh nıbəkəson səpe. ⁴⁶ Qirəm piyeydonebu əncəx şiməni piyəkəson, çimi bəşmə çı foydə bəbe? Doyənəqırdəkonən jıqə kardeydənin? ⁴⁷ Qirəm səlom doydəonbu əncəx bəştə boon, çiç ziyodə kardeydən co kəsonsə? Beimononən jıqə kardeydənin? ⁴⁸ Mılxəs, şimə Osmoni Pıə kamil bey ğəzinə kamil bıbən şimənən.

6

Sədəğə doy barədə

¹ Hodi bıbən, şimə salehə ko kardeədə insonon vədə bəvon nişo kardeyro məkən imi. Neysə nıbəsteyon mıkofot ıştə osmononədə bıə Pıəku.

² Bı səbəb sədəğə doəsə car məkəş ıştə navədə de şeypuri sədo. Çumçiko dıdimə odəmon jıqə kardeydən sinaqoqonədə iyən kuçonədə ki, odəmon tarif bıkən əvoni. Rosti voteydəm bəşmə: əvon səşone ıştə mıkofot. ³ Əmma tı sədəğə doəsə, bıdə nızını ıştı çəpə dast, rostə dasti çiç kardəy. ⁴ Bıdə niyoni bımandı ıştı doə sədəğə. ıştı niyoniyədə bıəyon vındə Pıə çəy əvəzi bədo bəti.

Dıvo karde barədə təlim

⁵ Şimə bənə dıdimə odəmon məbən dıvo kardə vaxti. Çumçiko jıqə odəmon bəpiyeşone pəmandın dıvo bıkən sinaqoqonədə iyən kuçə səonədə ki, odəmon bıvındın əvoni. Rosti voteydəm bəşmə: əvon həni səşone ıştə mıkofot. ⁶ Əmma tı dıvo kardeəsə dəşi bəştə otağ, bıbast kəybə, dıvo bıkə

dua etdiyiniz zaman öz otağına gir və qapını örtüb gizləndə olan Atana dua et. Gizləndə olanı görəndə Atan səni mükafatlandıracaq.

⁷ Dua edəndə büt-pərəstlər kimi boşboğazlıq etməyin. Çünki onlar düşünür ki, çox söz söyləməklə eşidiləcəklər. ⁸ Siz onlara bənzəməyin! Çünki Atanız nələrə ehtiyacınız olduğunu siz Ondan diləməzdən əvvəl bilir.

⁹ Buna görə siz belə dua edin:

“Göylərdə olan Atamız,
Adın müqəddəs tutulsun,

¹⁰ Padşahlığın gəlsin,
Göydə olduğu kimi

Yerdə də Sənin iradədən olsun.

¹¹ Gündəlik çörəyimizi bizə bu gün ver.

¹² Bizə borclu olanları bağışladığımız kimi
Bizim borclarımızı da bağışla.

¹³ Bizi sınağa çəkmə,
Lakin bizi şər olandan xilas et.
Çünki padşahlıq, qüdrət və izzət
Əbədi olaraq Səninindir. Amin”.

¹⁴ Əgər başqa insanların təqsirlərini bağışlasanız, Səməvi Atanız da sizi bağışlayar. ¹⁵ Amma siz başqa insanları bağışlamasanız, Atanız da sizin təqsirlərinizi bağışlamaz.

Oruc

¹⁶ Oruc tutduğunuz zaman ikiüzlülər kimi qaşqabaqlı gəzməyin. Onlar oruc tutduqlarını insanlara göstərmək üçün üzlerini tutqun hala salırlar. Sizə doğrusunu deyirəm: onlar mükafatlarını alıblar. ¹⁷ Amma sən oruc tutanda başına yağ çək və üzünü yu. ¹⁸ Belə ki insanlara deyil, gizləndə olan Atana oruclu görünəsən. Gizləndə olanı görəndə Atan səni mükafatlandıracaq.

Səməvi xəzinələr

¹⁹ Yer üzündə özünü xəzinələr yığmayın. Orada güvə və pas onları məhv edər ya da oğrular girib oğurlayar. ²⁰ Bunun yerinə özünü göydə xəzinələr yığın. Orada nə güvə, nə pas onları məhv edər, nə də oğrular girib oğurlayar. ²¹ Çünki xəzinən haradadırsa, ürəyiniz də orada olacaq.

bəştə niyoniyədə bıəyon vində P1ə. İştı niyoniyədə bıəyon vində P1ə bədo bəti mikofot.

⁷ Dıvo kardeədə bemənoə sıxan məkən bənə bitpərəston. Çumçiko əvon jıqo zıneydən ki, vey sıxan bıkon məsə bəben. ⁸ Şımə bənə bəvon məbən! Çumçiko şımə P1ə zıneydə ehtiyoci hestıone bə çiçi, şımə Çəyku piyəysə bənav.

⁹ Bı səbəb şımə jıqo dıvo bıkən:

“Çəmə Osmonədə bıə P1ə,

Mığəddəs qətə bıbu İştı nom,

¹⁰ İştı podşoəti bo,

Çoknə osmonədə heste İştı irodə

Zəminisən jəqo bıbu.

¹¹ Bırosın çəmə har rujnə ruzi.

¹² Bəmə ğarxə bıəkəson əmə baxşe ğəzinə,

Tınən bıbaxş çəmə taxsıron.

¹³ Dəvinə məkə əməni,

Əmma peroxın əməni şeriliku.

Çumçiko podşoəti, ğudrət iyən izzət

Zol İştıne. Amin”.

¹⁴ Qirəm şımə bıbaxşon co insonon taxsıron, şımə Osmoni P1ən bəbaxşe şıməni. ¹⁵ Ehanə şımə nıbaxşon co insonon, şımə P1ən nıbəbaxşe şımə taxsıron.

Rujə barədə təlim

¹⁶ Rujə qətə vaxti ğəmçin mənəvən bənə dıdimə odəmon. Əvon ıştə rujə bə insonon nişo doyro ıştə diyənon ekardeydən. Rosti voteydəm bəşmə: əvon səşone ıştə mikofot. ¹⁷ Əmma tı rujə qəteədə bəştə səy ruyən dəsu iyən bışışt ıştə dimi. ¹⁸ Jıqo ki, bə insonon ne, bəştə xəlvətədə bıə P1ə rujəyn bıçiy. Niyoniyədə bıəyon vində P1ə bədo bəti mikofot.

Tənxo barədə təlim

¹⁹ Boştə tənxo qərdə məkən zəminisə. Əyo mırğunə iyən pos məhv bəka əvoni, yaan dızdon dəbəşen bədızden. ²⁰ Çımi əvəzi osmonədə tənxo qırdə bıkən boştə. Əyo nə mırğunə nə pos məhv bəka əvoni, nəən dızdon dəbəşen bədızden. ²¹ Çumçiko ıştı tənxo konco bıbo, ıştı dılən əyo bəbe.

²² Bədənin ƣırağı gözdür. Əgər gözünl sağlam olarsa, bütün bədənin də nurlu olacaq. ²³ Yox, əgər gözünl zəif görərsə, bütün bədənin qaranlıq olacaq. Əgər səndəki “nur” qaranlıqdırsa, zülmət nə qədər böyükdür!

²⁴ Heç kim iki ağaya qulluq edə bilməz. Çünki ya birinə nifrət edib o birisini sevəcək ya da birinə bağlı qalıb o birisinə xor baxacaq. Siz həm Allaha, həm də sərvətə qulluq edə bilməzsiz.

Qayğı ƣəkməyin

²⁵ Buna görə sizə deyirəm: “Nə yeyəcəyik?” və ya “Nə içəcəyik?” deyə canınız üçün, “Nə geyinəcəyik?” deyə bədəniniz üçün qayğı ƣəkməyin. Can yeməkdən, bədən isə geyinməkdən daha vacib deyilmi? ²⁶ Göydə uçan quşlara baxın: onlar nə əkir, nə biçir, nə də anbarlarda saxlayır. Amma Səməvi Atanız onları yedizdirir. Siz onlardan daha qiymətli deyilsinizmi?

²⁷ Hansı biriniz qayğı ƣəkməklə ömrünü bir anlıq belə, uzada bilər? ²⁸ Nəyə görə geyim üçün qayğı ƣəkirsiniz? Görün ƣöl zanbaqları necə böyüyür: onlar nə zəhmət ƣəkir, nə də ip əyirir. ²⁹ Lakin sizə bunu deyirəm ki, bütün cah-calalı içində olan Süleyman belə, bunlardan biri kimi geyinməmişdi.

³⁰ Ey iman az olanlar, bu gün olub sabah ocağa atılan ƣöl otunu Allah belə geyindirirsə, sizi geyindirəcəyi daha da yəqin deyilmi? ³¹ Beləliklə, “Nə yeyəcəyik?”, “Nə içəcəyik?” və ya “Nə geyəcəyik?” deyə qayğı ƣəkməyin.

³² Çünki bütpərəstlər bütün bu şeyləri axtarırlar. Doğrudan da, Səməvi Atanız bütün bunlara ehtiyacınız olduğunu bilir. ³³ Ona görə də siz əvvəlcə Allahın Padşahlığını və Onun salehliyini axtarın. Onda bunların hamısı sizə əlavə olaraq veriləcək. ³⁴ Beləliklə, sabahın qayğısını ƣəkməyin. Çünki sabahkı gün özü üçün qayğı ƣəkəcək. Hər günün öz yamanlığı kifayətdir!

7

Mühakimə etməyin

¹ Mühakimə etməyin ki, siz də mühakimə olunmayasınız. ² Çünki hansı hökmlə mühakimə etsəniz, onunla da mühakimə olunacaqsınız. Siz hansı ölçü ilə ölçsəniz, sizin üçün də eyni ölçü ilə ölçüləcək. ³ Sən nə üçün qardaşının gözündə ƣöpü görürsən, amma öz gözündəki tiri seçmirsən?

⁴ Öz gözündə tir ola-ola qardaşına necə deyə bilərsən: “Qoy gözündəki

²² Çəş həmə andomi çoye. Qirəm xəş bibo ıştı çəş, ruşin bəbe ıştı həmə andomən. ²³ Ne, əqər noxəş bibo ıştı çəş, toyki bəbe ıştı həmə andom. Qirəm toyki bibu bətıku bıə “nur”, zılmot çanədə yole!

²⁴ Hiç kəs nibəzıne ğollıĝ karde bə diqlə əĝə. Çumçıko ya nıfrət bəkardə bə qıləy, bəpiyeyşe ə qıləyni yaan band bəbe bə qıləy, məhəl nıbəno bə ə qıləyni. Şımə əzınıyon ğollıĝ karde həm bə Xıdo, həməən bə tənxo.

Ğəyĝu məkəşən

²⁵ Bı səbəb voteydəm bəşmə: Ğəyĝu məkəşən “Çiç bəhardemon?” yaan “Çiç pebəşomemon?” votəynə ıştə coniro, “Çiç tanbəkardemon?” votəynə ıştə andomiro. Jimon hardeysə, andom tankardeysə həniyən vocib ni?

²⁶ Diyəkən bə osmoni pərəndon: əvon nə kaşteydən, nə dıveydən, nəən anbonədə oqəteydən. Əmma şımə Osmoni Pıə doydə bəvon hardehəş. Şımə həniyən ĝıymətın nişon çəvonsə? ²⁷ Şıməhon kom qıləyni de ĝəyĝu kəşe, hiç nıbo i ləz dıroz karde bəzıne ıştə umri? ²⁸ Boçi bo oləti ĝəyĝu kəşeydən? Bunən çoknə yol beydən daştı zənbəĝon: əvon nə zəhmət kəşeydən, nəən ter rışteydən. ²⁹ Əncəx imi voteydəm bəşmə ki, ıştə həmə cəh-cəloli dılədə bıə Suleymani jıqo, tankardəşnıbe bənə çımon qıləyni. ³⁰ Ha imoni kam bıəkəson, Xıdo jıqo tankardovneydəbu ımruj hest bıə maştə bə kiyə şodoə bıə daştı aləfi, şıməni tankardovniye həniyən yəĝın ni? ³¹ De jıqo, ĝəyĝu məkəşən “Çiç bəhardemon?”, “Çiç pebəşomemon?”, yaan “Çiç tanbəkardemon?” ³² Çumçıko dınyo xəlĝon nəveydən bıçımon həmməy. Həĝiĝətən, şımə Osmoni Pıə zıneydə ki, imon həmməy lozimin bəşmə. ³³ Əve şımə sıftə bınevən bo Xıdo Podşoəti iyən Bəçəy salehəti. Bəvədə imon həmməy əlovə doə bəben bəşmə. ³⁴ De jıqo, ĝəyĝu məkəşən bo maşkinə ruji. Çumçıko maşkinə ruj boştə ĝəyĝu bəkəşe. Har ruji yamənəti vəse bə həmonə ruji!

7

Mıhokimə barədə təlim

¹ Mıhokimə məkən, mıhokimə kardə məbən. ² Çumçıko şımə de kon hıkmı mıhokimə bıkon, deyəən mıhokimə kardə bəbeşon. Şımə de çiçi bıpamyon, boşmənən deyə bəpamyen. ³ Boçi tı diyə kardeydəş bəştə boə çəşədə bıə puşi, əmma hiss kardeydəniş ıştə çəşədə bıə buruzi? ⁴ ıştı çəşədə buruz be-be çoknə vote bəzıneş bəştə boə: “Bıdə bekəm ıştı çəşədə bıə puşi!” ⁵ Ha

çöpü çıxarım!”⁵ Ey ikiüzlü, əvvəlcə öz gözündən tiri çıxar, onda aydın görərsən ki, qardaşının gözündəki çöpü necə çıxarmaq olar.

⁶ Müqəddəs olanı itlərə verməyin və mirvarilərini donuzlara atmayın; yoxsa bunları ayaqları ilə tapdalayarlar və dönüb sizi parçalayarlar.

Dua haqqında təlim

⁷ Diləyin, sizə veriləcək, axtarın, tapacaqsınız, qapını döyün və sizə açılacaq. ⁸ Çünki hər diləyən alar, axtaran tapar, qapı döyənlə açılar. ⁹ Aranızdan kimsə oğlu ondan çörək diləsə, ona daş verərmə? ¹⁰ Ya da balıq diləsə, ona ilan verərmə? ¹¹ Beləliklə, siz pis olduğunuz halda öz övladlarınıza yaxşı hədiyyələr verməyi bilirsinizsə, göylərdə olan Atanızın Ondan diləyənlərə gözəl hədiyyələr verəcəyi nə qədər yəqindir!

¹² İnsanların sizinlə necə rəftar etməsini istəyirsinizsə, siz də onlarla elə rəftar edin. Çünki Qanun və Peyğəmbərlərin söylədiyi də elə budur.

Dar qapı və geniş qapı

¹³ Dar qapıdan girin. Çünki həlaka aparan qapı geniş və yolu enlidir. Bu qapıdan girənlər çoxdur. ¹⁴ Amma həyata aparan qapı dar və yolu ensizdir, onu tapanlar azdır.

Ağac və bəhrə

¹⁵ Yalançı peyğəmbərlərdən özünüzü gözləyin! Onlar yanınıza quzu cildində gələrlər, amma daxilən yırtıcı qurddurlar. ¹⁶ Onları bəhrələrindən tanıyacaqsınız. Qaratikandan üzüm yaxud qanqaldan əncir yığılarmı? ¹⁷ Beləcə də hər yaxşı ağac yaxşı bəhrə, pis ağac isə pis bəhrə verir. ¹⁸ Yaxşı ağac pis bəhrə verə bilməz, pis ağac da yaxşı bəhrə verə bilməz. ¹⁹ Yaxşı bəhrə verməyən hər ağac kəsilər və oda atılır. ²⁰ Beləliklə, yalançı peyğəmbərləri bəhrələrindən tanıyacaqsınız.

²¹ Mənə “ya Rəbb, ya Rəbb” deyən hər kəs Səməvi Padşahlığa girməyəcək; lakin göylərdə olan Atamın iradəsini yerinə yetirən oraya girəcək. ²² O gün bir çoxları Mənə deyəcək: “Ya Rəbb, ya Rəbb, biz Sənin adınla peyğəmbərlik etmirdikmi? Sənin adınla cinləri qovmurduqmu? Sənin adınla bir çox möcüzələr yaratmırdıqmi?” ²³ Onda Mən onlara bəyan edəcəyəm: “Ey qanunsuzluq edənlər, Mən sizi heç vaxt tanımamışam, Məndən uzaq olun!”

dıdimə, sıftə bekə ıřtə çəşo buruzi, bəvədə çok bəvindəş ki, çoknə bekarde bəbe boə çəşədə bıə puşi. ⁶ Mıǵəddəs bıəyon mədən bə sıpon iyən şomədən ıřtə mırvarion bə xuqon və; çumçiko əvon bəhasten imoni deştə lınqon, obəqarden pıtıpoə bəkarden şıməni.

Jimoni əsosə ǵaydon

⁷ Bıpiyən, doə bəbe bəşmə, bınəvən, pəydo bəkardəyon, kəybə bıkuyən, okardə bəbe boşmə. ⁸ Çumçiko har piyəkəs bəste, nəvəkəs pəydo bəkardə, kəybə okardə bəbe bo kuyəkəsi. ⁹ Heste şımə arədə jəqo odəm ki, çəy zoə bıpiyişe çəyku nun, əv sıǵ bıdə bəy? ¹⁰ Yaanki bıpiyişe moy, əv mor bıdə bəy? ¹¹ De jıqo, şımə bevəc be-be bəştə fərzəndon çokə baxşon doy zıneydəşon, şımə osmononədə bıə Pıə Çəyku bə piyəkəson çokə baxşon doy çanədə yəǵıne!

¹² Şımə piyeydone insonon çoknə rəftor bıkən deşmə, şımənən jəǵo rəftor bıkən deyəvon. Çumçiko Ğanun iyən Peyǵəmbəronən hejo imi voteydən.

Bə jimon bardə ro

¹³ Dəşən tanqə bəo. Çumçiko bo həlok be bardə bə hovuje iyən hırhovuje çəy ro. Çəyo dəşəkəson veyin. ¹⁴ Əmma bə jimon bardə bə tanqə iyən tanqıvoje çəy ro, əy pəydo kardəkəson kamin.

Çokə bəhər iyən bevəcə bəhər

¹⁵ Çəş bıkən ıřtəni duyəvoje peyǵəmbəronku! Əvon pəsi libosədə bomen şımə tono, əmma əşivoə vaqin dılətonədə. ¹⁶ Şımə bəzıneşon əvoni deçəvon vardə bəhəron. Siyoteǵo anqı, yaan ǵalǵəno inci çıniye bəbe məqəm? ¹⁷ Jıqəən har çokə do bəvarde çokə bəhər, bevəcə do isə bəvarde bevəcə bəhər. ¹⁸ Çokə do əzini varde bevəcə bəhər, bevəcə doən əzini varde çokə bəhər. ¹⁹ Çokə bəhər nıvardə har do bırnıyə bəbe, şodoə bəbe bə otəş. ²⁰ De jıqo, şımə bəzıneşon duyəvoje peyǵəmbəron deçəvon vardə bəhəron.

²¹ Bəmi “ya Rəbb, ya Rəbb” votə har kəs dənıbəşe bə Osmoni Podşoəti, əncəx Çımı osmononədə bıə Pıə irodə bə vıərə rosnıyəkəs dəbəşe əyo. ²² Vey kəson bəvoten bə ruji Bəmi: “Ya Rəbb, ya Rəbb, məqəm əmə Deştı nomi peyǵəmbərəti kardeydənıbimon? Deştı nomi tojneydənıbimon cınon? Deştı nomi kardeydənıbimon ənə mecuzon?” ²³ Bəvədə Az bəyon bəkardem bəvon: “Ha beǵanunəti kardəkəson, Az hiç vaxti zınəmni şımə, diyəro bıbən Çımıku!”

Ağıllı bənnə və ağılsız bənnə

²⁴ Beləliklə, bu sözlərimi eşidib onlara əməl edən hər kəs öz evini qaya üzərində quran ağıllı adama bənzəyir. ²⁵ Yağış yağar, sellər gələr, yellər əsər və o evə hücum edər. Amma ev uçmaz, çünki təməli qaya üzərində qurulub. ²⁶ Bu sözlərimi eşidib onlara əməl etməyən hər kəs isə öz evini qum üzərində tikən ağılsız adama bənzəyir. ²⁷ Yağış yağar, sellər gələr, yellər əsər və o evə hücum edər. Ev uçar və onun yıxılması bir müsibət olar».

²⁸ İsa bu sözləri bitirəndə xalq Onun təliminə təəccübləndi, ²⁹ çünki onlara öz ilahiyyətçiləri kimi deyil, səlahiyyət sahibi kimi təlim öyrədirdi.

8

İsa bir cüzamliya şəfa verir

¹ İsa dağdan endiyi zaman böyük bir izdiham Onun ardınca getdi. ² Bu zaman cüzamli bir adam yaxınlaşıb «ya Rəbb, əgər istəsən, məni pak edə bilərsən» deyərək Ona səcdə qıldı. ³ İsa əlini uzadıb ona toxundu və dedi: «İstəyirəm, pak ol!» Dərhal bu adam cüzamdan pak oldu. ⁴ İsa ona dedi: «Bax heç kəsə bir söz demə, amma get, özünü kahinə göstər. Hər kəsə şəhadət olsun deyər Musanın buyurduğu təqdimi apar».

Yüzbaşının imanı

⁵ İsa Kefernahuma girərkən bir yüzbaşı Ona yaxınlaşıb yalvardı: ⁶ «Ya Rəbb, xidmətçim iflic olub evdə yatır, çox iztirab çəkir». ⁷ İsa ona dedi: «Mən gəlib ona şəfa verəcəyəm». ⁸ Yüzbaşı cavab verərək dedi: «Ya Rəbb, mən layiq deyiləm ki, Sən mənim evimə girəsən. Ancaq bir söz söylə, onda xidmətçim sağalacaq. ⁹ Çünki mən də tabeçilik altında olan bir adamam, mənim də tabeçiliyimdə əsgərlər var. Birinə “Get!” deyirəm, o gedir, digərinə isə “Gəl!” deyirəm, o da gəlir. Quluma “Bunu et!” deyirəm, o da edir». ¹⁰ Bunu eşidən İsa heyrət etdi. O ardınca gələn xalqa dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: İsraildə heç kimdə belə böyük iman görmədim. ¹¹ Sizə deyirəm ki, şərqdən və qərbdən bir çoxu gələcək və Səməvi Padşahlıqda İbrahimplə, İshaqla və Yaqubla bir süfrəyə oturacaq. ¹² Amma bu padşahlığın əsl övladları isə qaranlıq çölə atılacaq. Orada ağlaşma və diş qırcırtısı

Աղլմանձ իննո իյն իեղլ իննո իրձձ մձսլ

²⁴ De յլո, Շլմլ ին սլխանոն մձսկձ, իննոն ձմլ կարձկձ օղլեյձ իղտ կձ իալ ձձրձ ձձձ իձ աղլմանձ օձմլ. ²⁵ Voղ յոյ, օձննոն օմձն, յոձնոն յլն, իլոն կարձլոն իձ կձ. Եմմա յլլլլլլ ձ կձ, շոմլո կալ ձձրձ Եկարձ իձ շոյ իննոն. ²⁶ Շլմլ ին սլխանոն մձսկձ, իննոն ձմլ յկարձկձ Ես իոյ իղտ կձ ճոմլ ձձրձ ձձձ իննոն իձմլլլլ. ²⁷ Voղ յոյ, օձննոն օմձն, յոձնոն յլն, իլոն կարձլոն իձ կձ. Կձ յլլլլլ, ձձ ձձմլ ի իձ».

²⁸ Իսա Իղտ ձլմլ օրօղնձձ ձղղ իձձնոն մանձ Եղլոյ սլխանոն, ²⁹ շոմլո իննոն շոնոն յոն ի մլլլլոն յ, իննոն ձոնոն ձոյ ի ձլմ օմոյձձ իննոն.

8

Իսա ձլո ձոյձ իննոն օձմլ

¹ Իսա իննոն Եղլձ ձլոյ յոն իզձոն ձձ Շոյ ձոմո. ² Ել յոն ձլոյ յոննոն օձմ յձ ի Եոյ, ձձձ կարձլ յոննոն: «Իսա Եոնն, յլոն իննոն, ձմլ կարձ իննոն յոննոն». ³ Իսա ձոնոն կարձլ ձձ, յոննոն յոյ յոննոն յոննոն: «Ելոյձմ, ձմլ իննոն!» Երոն իննոն օձմ յոն յոննոն. ⁴ Իսա յոննոն յոն: «Ելոյձ, իննոն յոն յոննոն, օմմա իննոն յոննոն իննոն իննոն. Շձ Եոն իննոն Եղլձ յոննոն իննոն, իննոն ձոնոն յոննոն յոննոն յոննոն».

Շձ ձոննոն յոն

⁵ Իսա ձոննոն իննոն կարձլ յոննոն յոն յոն, յոննոն կարձլ, ⁶ յոննոն Եոյ: «Իսա Եոնն, յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն, յոննոն յոննոն». ⁷ Իսա յոննոն յոն: «Ազ յոննոն յոննոն յոննոն». ⁸ յոննոն յոննոն յոն: «Իսա Եոնն, յոննոն յոննոն յոննոն, յոննոն յոննոն յոննոն. ⁹ Շոմլո յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն, յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն. Ազ յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն “յոննոն”, յոննոն յոննոն, յոննոն յոննոն յոննոն. Եղլձ յոննոն յոննոն յոննոն “յոննոն”, յոննոն յոննոն». ¹⁰ Իսա յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն. Եոյ յոննոն Եղլձ յոննոն օմ յոննոն: «Եոննոն յոննոն յոննոն: Եոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն. ¹¹ Եղլձ յոննոն յոննոն յոննոն, յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն, յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն. ¹² օմմա յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն յոննոն».

olacaq». ¹³ Sonra İsa yüzbaşıya dedi: «Get, qoy sənin imanına görə olsun». Yüzbaşının xidmətçisi də o saat sağaldı.

İsa çox adama şəfa verir

¹⁴ İsa Peterin evinə gəldi. Onun qayınanasının qızdırma içində yatdığını gördü. ¹⁵ İsa onun əlinə toxundu və qadının qızdırması düşdü. Qadın qalxıb İsayə xidmət etməyə başladı.

¹⁶ Axşam olduqda isə cinə tutulmuş bir çox adamı İsanın yanına gətirdilər. O, sözlə ruhları çıxartdı və xəstələrin hamısına şəfa verdi. ¹⁷ Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu sözlər yerinə yetsin deyə baş verdi:

«Bizim xəstəliklərimizi O çəkdi,
Naxoşluqlarımızı Öz üzərinə götürdü».

İsanın şagirdi olmaq nə deməkdir

¹⁸ İsa ətrafında izdihamı gördükdə əmr verdi ki, o biri sahələ keçsin. ¹⁹ Bu zaman bir ilahiyatçı Ona yaxınlaşıb dedi: «Müəllim! Sən hara getsən, Sənin ardınca gedəcəyəm». ²⁰ İsa ona dedi: «Tülkülərin də yuvası, göydə uçan quşların da yuvası var. Amma Bəşər Oğlunun başını qoymağa belə, yeri yoxdur».

²¹ Şagirdlərindən bir başqası İsayə dedi: «Ya Rəbb, mənə icazə ver, əvvəlcə gedim, atamı dəfn edirəm». ²² İsa ona dedi: «Ardınca gəl. Qoy ölümlər öz ölümlərini dəfn etsin».

İsa tufanı yatırır

²³ İsa qayığa mindiyi zaman şagirdləri də Onun ardınca getdi. ²⁴ Göldə elə böyük tufan qopdu ki, qayıq dalğalarla örtüldü. Amma İsa yatırdı.

²⁵ Şagirdlər yaxınlaşıb İsanı oyadaraq dedilər: «Ya Rəbb, bizi xilas et, biz həlak oluruq!» ²⁶ İsa onlara «Ey iman az olanlar, niyə qorxursunuz?» dedi. Sonra durub küləklərə və gölə qadağan etdi, onda dərin sükut çökdü.

²⁷ Onlar heyrət içində qalıb dedilər: «Bu necə bir Adamdır ki, küləklər də, göl də Ona itaət edir?»

Cinə tutulmuş iki nəfər sağaldılar

²⁸ İsa o biri sahildə yerləşən Qadaralıların diyarına gəldiyi zaman qəbir mağaralarından çıxan cinə tutulmuş iki nəfər Onunla qarşılaşdı. Onlar elə təhlükəli idi ki, heç kim o yoldan keçə bilmirdi. ²⁹ Budur, onlar bağırdılar:

daşt. Bəmә-şivən iyən dandonəciriskə bəbe əyo». ¹³ Çəyo İsa votışe bə sərsa: «Bışı, çoknə imon vardeydəş, jəğöən bıbu». Xəş be çəy xıdmətəvonən həmonə saatədə.

İsa şifo doydə bə noxəşinon

¹⁴ İsa oməy bə Peteri kə. Vindişe çəy həsı hıteyde təblarzi dılədə. ¹⁵ İsa pexəviyəy bəçəy dasti, həmuş be jeni təblarz. Jen əşte dəmande xıdmət karde bə İsa.

¹⁶ Şanqo vardışone cını qətə vey odəm İsa tonə. Əy de sıxani bekindişe cınon iyən şifo doşe bə noxəşinon həmməy.

¹⁷ Demiyən bə vırə rəsəy, de Yeşayə peyğəmbəri vositə votə bıə in sıxanon: «Əy peqətışe çəmə zəifətiyon, Rədd kardışe çəmə noxəşiyon».

Çe İsa dumo şey

¹⁸ İsa İştə ətrofədə izdihomi vindeyədə əmr kardışe ki, ovaştın bə qılə japə. ¹⁹ Bı vaxtı qıləy ruhani miəllim nez be Bəy votışe: «Ustod! Ti bə kovrə bışoş, Az İştı dumo bəşem». ²⁰ İsa votışe bəy: «Rıvosonən, osmoni pərəndonən hestışone lonə. Əmma Bəşəri Zoə nişe vırə bınə iştə səy».

²¹ Çe İsa şoqirdonədə co qıləyni votışe Bəy: «Ya Rəbb, icozə bıdə bəmi sıftə bışum dəkandım iştə pıə». ²² İsa votışe bəy: «Boy çımı dumo. Bıdə mardon dəkandın iştə mardon».

İsa həmuş kardeydə kuloki

²³ İsa peniştəədə bə kulos Çəy şoqirdonən şin Çəy dumo. ²⁴ Berdəmədə jıqo qıləy bərkə kulok rost be ki qolədə, ovon eməyn bə kulos. Əmma İsa hıteydebe. ²⁵ Şoqirdon nez bin pəkardışone İsa, votışone: «Ya Rəbb, xılos bıkə əməni, əmə hələk beydəmon!» ²⁶ İsa votışe bəvon: «Ha imoni kam bıəkəson, boçi tarseydəşon?» Çəyo əşte gədəğən kardışe bə kuloki, qoli iyən əvonən qırd xıyə kardışone. ²⁷ Əvon hədəyon mandin votışone: «Im çoknə odəme ki, kulokən, qolən itoət kardeydə Bəy?»

Xəş kardə beydə dı kəs cını qətə odəm

²⁸ İsa omeədə bə japədə vırəbəvırə bıə Qadaravijon məmləkət, Deəy vəbəvə oməyn gəbon arədə beşə cını qətə dı kəs. Əvon jıqo təhlükəynbin ki, hiç kəs dəvarde zıneydənıbe de həmonə roy. ²⁹ Imha, əvon bığəyn: «Ha

«Ey Allahın Oğlu, bizdən nə istəyirsən? Buraya vaxtından əvvəl bizə iztirab verməyəmi gəlmisən?»³⁰ Onlardan uzaqda böyük bir donuz sürüsü otlayırdı.³¹ Cinlər İsayə yalvardılar: «Bizi qovacaqsansa, bu donuz sürüsünə göndər». ³² İsa onlara «Gedin!» dedi. Cinlər də adamlardan çıxıb donuzların içinə girdi. Beləliklə, bütün sürü uçurumdan aşağı, gölə atılıb suda boğuldu.³³ Donuz otaranlar isə qaçdılar, şəhərə gəlib hər şeyi və cinə tutulmuş adamların başına gələn əhvalatı xəbər verdilər.³⁴ Bundan sonra bütün şəhər əhalisi İsanı qarşılamağa çıxdı. İsanı görəndə Ona yalvardılar ki, onların bölgəsindən çıxsın.

9

İsa iflicə şəfa verir

¹ İsa qayığa minərək gölü keçdi və Öz şəhərinə gəldi. ² Onun yanına yataqda yatan bir iflic adamı gətirdilər. İsa onların imanını görəndə iflic olan adama dedi: «Cəsarətli ol, oğlum, günahların bağışlandı». ³ Onda bəzi ilahiyyatçılar öz-özünə dedilər: «Bu Adam küfr danışır». ⁴ Onların nə düşündüklərini görərək İsa dedi: «Niyə ürəyinizdə pis şeylər fikirləşirsiniz? ⁵ Bax hansı daha asandır? “Günahların bağışlandı” deməkmi, yoxsa “Qalx, yeri!” demək? ⁶ Lakin siz bilin ki, Bəşər Oğlunun yer üzündə günahları bağışlamaq səlahiyyəti var» və onda iflicə dedi: «Qalx, yatağını götür və evinə get!» ⁷ Xəstə qalxıb evinə getdi. ⁸ Xalq bunu gördükdə qorxdu və insanlara bu cür səlahiyyət verən Allahı izzətləndirdi.

Matta şagirdlərə qoşulur

⁹ İsa oradan keçəndə vergi yığılan yerdə oturan Matta adlı bir adamı görüb ona dedi: «Ardımca gəl». O da durub İsanın ardınca getdi.

¹⁰ İsa evdə süfrəyə oturanda bir çox vergiyiğanlarla günahkarlar gəlib Onunla və şagirdləri ilə birgə oturdular. ¹¹ Fariseylər bunu gördükdə Onun şagirdlərinə dedilər: «Niyə Müəlliminiz vergiyiğanlar və günahkarlarla birgə yemək yeyir?» ¹² Amma İsa bunu eşidəndə dedi: «Sağlamların deyil, xəstələrin həkimə ehtiyacı var. ¹³ Gedin və “Mən qurban deyil, mərhəmət istəyirəm” sözünün mənasını öyrənin. Çünki Mən salehləri deyil, günahkarları çağırmaq üçün gəlmişəm».

ՋիԾ Յձ, ՉիՉի քիքդձ Չձձձ? ԵԵ ՞ձձ ձձձ ձձձ ձձձձձ ՞ձձձ ձձձ ձձձձ» ³⁰ Ղիլձ ձիձձ ձձձ ձձձ Չձձձձձ Չձձձձ ձիձձձձձ. ³¹ Շիձձ ձձձ ձձձձձ ՞ձ ձձ: «Ղիձձ ՞ձձձձձ ձձձձ, ՞ձիձձձ ՞ձ ձձձ ձձձ».

³² ձձ ձձձձ ՞ձձձ: «՞ձձձ!» Շիձձձձ ՞ձձձ ձձձձձձ ձձձձ ՞ձ ձձձձ. Ծձ ձիձ, ՞ձձձձձձձ ձձձձձ ձձձձ ձձձձ ՞ձ ձձ ձիձ ձձձձձ ձձձձ.

³³ ձձձձձձձ ձձ ձիձ, ձձձձ ՞ձ ձձձ, ձձձ ձձձձ ՞ձ Չիձ ձիձ ՞ձ Շիձ ձձձ ձձձձձձ ձձ ձձ ձձձձ. ³⁴ Չիձ ՞ձձձձ ձձձձ ՞ձձձ ձձձ ՞ձձձ ՞ձ ձձ ձձ ՞ձ. Ծձձ ձիձձձձ ձձ ձձձ ձձձձձձ ՞ձ ձի, ՞ձձ Չձձձ ձձձձձ.

9

Զձ ձձձձձձ ձձձձ

¹ Զձ ձձձձձ ՞ձ ձձձ ձձձձ ձձ, ձձձ Ծձձձ ձձձ. ² Վձձձձձ Շձ ձձձ ձձձձձձ ձիձ ձիլձ ձիլձ ձիլձ ձձձ. Զձ Չձձձ ձձձձ ձիձձձ ձձձձ ՞ձ ձիլձ: «Շիձձձձ ՞ձի, Չիձ ձձ, ՞ձձձ ՞ձ ձիձ ձիձձ».

³ Ծձձձ ձձ ձիձձ ձիձձձձ ձիլձձձ: «Զձ ձձձ ձիլ ձձ ձիլձ».

⁴ Զձ ձիձձձ Չձձձ ձիլձձձ ձձձձ: «Ծձ ձձ ձիլձձ ձիլձձձ ձիլձ ձիլձձ?» ⁵ Ծիլձձ ձձձ ՞ձձձձ ձիլձձձ: «Ծձ ձձ ձիլձձ ձիլձձ ՞ձձ ՞ձձ ՞ձձ».

⁶ Զձձձ ձիլձձ ՞ձձձ ՞ձ ձիլձձ ՞ձ ձիլձձ ՞ձ ձիլձ: «Ծձձ, ձիլձ ձիլձ ՞ձձ».

⁷ Ծ ձձձ ձիլ ՞ձ ՞ձ ՞ձձ ձիլ. ⁸ ձիլ ՞ձձձ ձիլձձ ձիլձ ՞ձ ձիլձձձ ձիլ ՞ձ ձիլձձձձ ՞ձ ձիլ ՞ձ ՞ձ ՞ձձ ՞ձ ՞ձ ՞ձ ՞ձ ՞ձ.

Շձ Զձ ՞ձ Իձձձ ձիլ ձիլձձձձձձձ ձիլձձ

⁹ Զձ ձիլձձձձձ Չձձ, ձիլձձ Իձձձ ձիլձձ ձիլձ ձիլձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ: «Ծձ Չիլձ ձիլձ».

Ծձձ ձիլ, ՞ձ ՞ձ ՞ձ Զձ ձիլձ.

¹⁰ Զձ ձիլձ ՞ձ ձիլձ ձիլձձձձձ ձիլ ձիլձձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ.

¹¹ Քիլձձձ ձիլձ ձիլձձձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ: «Ծձ ՞ձ ձիլձ ձիլձ ձիլձձձձձ ձիլձ ձիլձձձ ձիլձձձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ?»

¹² Ծձձձ Զձ ձիլ ձիլձձձ ձիլձձ: «ձիլձձ ձիլձձձ ձիլձձձ ձիլձձձ ՞ձ ձիլձձ, ՞ձձ ձիլձձ ձիլ. ¹³ Ծիլձձ, ձիլձձձ «ձիլձձ ձիլձձձ, ձիլձ ՞ձ» ձիլձձ ձիլձ. Չիլձձ ձիլ ձիլձձձ ՞ձ ձիլձձ ձիլձձ ձիլձձ, ձիլձձ ՞ձ».

Oruc barəsindəki sual

¹⁴ O zaman Yəhyanın şagirdləri İsanın yanına gəlib dedilər: «Nə üçün biz və fariseylər çox oruc tuturuq, amma Sənin şagirdlərin oruc tutmur?»

¹⁵ İsa onlara cavab verdi: «Bəy yanlarında olanda sağdıışı və soldışı yas tuta bilərmi? Lakin bəyin onların arasından aparılacağı günlər gələcək və o zaman oruc tutacaqlar.

¹⁶ Heç kim köhnə paltara təzə parçadan yamaq vurmaz. Çünki təzə yamaq köhnə paltardan qopar və yırtıq daha pis olar. ¹⁷ Eləcə də təzə şərabı köhnə tuluqlara doldurmazlar. Yoxsa tuluqlar partlayar, şərab tökülər, tuluqlar da zay olar. Təzə şərab təzə tuluqlara doldurulur; onda hər ikisi qorunar».

Qızın dirilməsi və qadının şəfa tapması

¹⁸ Bu şeyləri onlara söyləyərkən bir rəis gəldi və Ona səcdə qılaraq dedi: «Qızım indi ölür, amma gəlib əlini onun üstünə qoysan, yaşayacaq». ¹⁹ İsa qalxıb şagirdləri ilə onun ardınca getdi.

²⁰ Həmin vaxt on iki il qanaxma xəstəliyinə tutulan bir qadın İsanın arxasından gəlib Onun paltarının ətəyinə toxundu. ²¹ Çünki öz-özünə deyirdi: «Heç olmasa paltarına toxunsam, sağalaram». ²² İsa da dönüb onu görərək dedi: «Cəsarətli ol, qızım, imanın səni xilas etdi». Qadın o saat sağaldı.

²³ İsa rəisin evinə gələndə tütək çalanları və qarışıqlıq salan izdihamı gördü ²⁴ və dedi: «Çəkilin buradan, çünki qız ölməyib, sadəcə olaraq yatıb». Onlar İsayə güldülər. ²⁵ Amma camaat çölə çıxarılanda İsa içəri girdi və qızın əlindən tutdu; qız da ayağa qalxdı. ²⁶ Bu xəbər o torpağın hər tərəfinə yayıldı.

İki kor ilə bir lal sağaldılar

²⁷ İsa oradan keçərkən iki kor adam Onun ardınca gələrək qışqırırdı: «Ey Davud Oğlu! Bizə rəhm elə!» ²⁸ Evə girdikdə korlar Onun yanına gəldilər. İsa onlara dedi: «Bunu etməyə qadir olduğuma inanırsınızmı?» Kor adamlar Ona dedilər: «Bəli, ya Rəbb». ²⁹ O zaman İsa onların gözlərinə toxunaraq dedi: «Sizə imanınıza görə olsun». ³⁰ Onların gözləri açıldı. İsa «baxın heç kim bu barədə bilməsin» deyərək onlara ciddi tapşırırdı. ³¹ Onlar isə çıxıb Onun haqqındakı xəbəri o torpağın hər tərəfinə yaydılar.

Rujə barədə pars

¹⁴ Bəvədə Yəhya şoqirdon oməyn çe İsa tonon votışone: «Boçi əmə iyən fəriseyon vey rujə qəteydəmon, əmma İştı şoqirdon rujə qəteydənin?» ¹⁵ İsa cəvob doşe bəvon: «Bəq çəvon tonon beədə dəvət bəkəson yas qəte bəzinen? İntasi bomen bəqi çəvon arəo bardə rujon, bəvədə əvon rujə bəqəten.

¹⁶ Hiçki pinə ənəni tojə parçəo bə kanə oləti. Çumçiko tojə pinə obəçike kanə oləto, hıl həniyən yavə bəbe. ¹⁷ Jəğəon tojə şərovi enibəkarden bə kanə xımbon. Nekniki bətipen xımbon, şərov peş bəbe, zay bəben xımbonən. Əmma tojə şərovi ebəkarden bə tojə xımbon; bəvədə nıço doə bəbe har dıqləyni».

Çe kinə bəyji be iyən jeni şifo səy

¹⁸ Əv imoni qəp jəyədə bəvon oməy qıləy rəis səcdə kardışe Bəy votışe: «Hejo esə marde çımı kinə, əmma Tı boş binoş ıştə dasti çəy səpe, əv bəjjiye». ¹⁹ İsa əşte, Deştə şoqirdon şe çəy dumo.

²⁰ Imha, qıləy jen oməy, dumotono pexəviyəy bə İsa dovnəo eləşkiyə pəpulə. Əv donzə sorbe ki, məruz mandəbe bə jenə xunşe noxəşi. ²¹ Çumçiko əv ıştən-bəştə voteydəbe: «Hiç nıbo pexəviyım Bəçəy oləti, xəş bəbem». ²² İsa edyəsəy, vindeədə əy votışe: «Ciqəmand bıbi, çımı kinə, ıştı imoni peroxnişe tı». Jen əlbəhol xəş be.

²³ İsa omeədə bə rəisi kə vindışe dəfniro tutək jəkəson iyən təsə-vəsəynə izdihom ²⁴ votışe: «Okıriyən çıyo, çumçiko kinə mardəni, əncəx hitə». Əvon pəsırəyn bə İsa. ²⁵ Əmma odəmon bekardeədə bə benton İsa dəşe bə dilə, qətişə kinə dasto; kinən əşte bə səpo. ²⁶ In xəbə pəvilo be bə məholi har tərəfi.

Xəş kardə beydə dıqlə ku de qıləy loli

²⁷ İsa dəvardeədə çəvrəyku, dıqlə kuə odəm zikkə jəy-jəy omeydəbin Çəy dumo: «Ha Davudi Zoə! Rəhm bıkə bəmə!» ²⁸ Əv dəşəədə bə kə, kuə odəmon oməyn Çəy tonon. İsa votışe bəvon: «Bovə kardeydəşon ki, Az ğadirim imi bo karde?» Kuə odəmon votışone Bəy: «Bəle, ya Rəbb». ²⁹ Bəvədə İsa pexəviyəy bəçəvon çəşon votışe: «Bəşmə imoni qorə bıbu». ³⁰ Çəvon çəşon obəyn. İsa bərk asbardışe bəvon: «Diyəkən, hiç kəs nızını bı barədə». ³¹ Əmma əvon beşin, pəvilo kardışone Çəy barədə bıə xəbə bə həmə məholi.

³² Onlar çıxarkən cinə tutulmuş lal bir adamı İsanın yanına gətirdilər. ³³ Cin qovulandan sonra lal danışmağa başladı. Xalq heyrətlənərək dedi: «İsraildə heç vaxt belə bir şey baş verməmişdi». ³⁴ Lakin fariseylər deyirdilər: «O, cinlərin başçısının gücü ilə cinləri qovur».

Məhsul çox, işçilər az

³⁵ İsa bütün şəhər və kəndləri gəzib-dolaşaraq onların sinaqoqlarında təlim öyrədir, Səməvi Padşahlığın Müjdəsini vəz edir, hər cür xəstəliyə və hər cür naxoşluğa şəfa verirdi. ³⁶ Lakin izdihamı görəndə İsanın onlara rəhmi gəldi, çünki çobansız qoyunlar kimi taqətsiz və çarəsiz idilər. ³⁷ O zaman İsa şagirdlərinə dedi: «Məhsul çoxdur, işçilərsə azdır. ³⁸ Buna görə də məhsulun Sahibinə yalvarın ki, Öz məhsulunu yığmaq üçün işçilər göndərsin».

10

On İki şagirdə verilən vəzifə

¹ İsa On İki şagirdini yanına çağıraraq onlara natəmiz ruhlar üzərində səlahiyyət verdi ki, bunları qovsunlar, hər cür xəstəliyə və hər cür naxoşluğa şəfa versinlər. ² Bu On İki həvarinin adları belədir: birincisi Peter adlanan Şimon və onun qardaşı Andrey, Zavday oğlu Yaqub və qardaşı Yəhya, ³ Filip və Bartalmay, Tomas və vergiyiğan Matta, Halfay oğlu Yaqub və Tadday, ⁴ Kənançı Şimon və İsayə xəyanət edən Yəhuda İskaryot.

⁵ İsa həmin on iki nəfəri belə əmrilə göndərdi: «Başqa millətlərin arasına getməyin və Samariyalıların heç bir şəhərinə girməyin, ⁶ amma İsrail xalqının itmiş qoyunlarının yanına gedin. ⁷ Getdiyiniz yerlərdə “Səməvi Padşahlıq yaxınlaşıb” deyərək vəz edin. ⁸ Xəstələrə şəfa verin, ölüləri dirildin, cüzamlıları pak edin, cinləri çıxarın. Müftə aldınız, müftə verin. ⁹ Qurşağınızda nə qızıl, nə gümüş, nə də mis götürün. ¹⁰ Yol üçün nə torba, nə iki köynək, nə çarıq, nə də əsa götürün. Çünki işçi öz azuqəsinə layiqdir. ¹¹ Hansı şəhərə ya kəndə girsəniz, orada ləyaqətli kimdirsə, axtarın və yola çıxanacan onun evində qalın. ¹² O evə girərkən ev sakinlərini salamlayın. ¹³ Əgər ev layiqdirsə, əmin-amanlığınız onun üzərinə gəlsin; layiq deyilsə, əmin-amanlığınız özünü qayıtsın. ¹⁴ Kim sizi qəbul etməyib sözlərinizi dinləməzsə, o evdən və ya şəhərdən çıxarkən ayaqlarınızın tozunu çırpın.

³² Əvon beşeədə vardışone İsa tonu qıləy cını qətə lolə odəm. ³³ Cını tojniye bəpeştə lol dəmande sıxan karde. Xəlğ mot mande, votışe: «Hiç vaxti bıəni İsrailədə jıqo qıləy çiy». ³⁴ Əmma fəriseyon voteydəbin: «Əv de cınon səkkə zuy tojniyde cınon».

Məhsul veye, koəkon kamin

³⁵ İsa səkuyeydəbe şəhron iyən diyon həmməy, təlim omuteydəbe çəvon sinaqoqonədə. Bəyon kardeydəbe Osmoni Podşoəti Şoyə xəbə, şifo doydəbe bə har curə noxəşi iyən mərəzi. ³⁶ İntasi İsa izdihomi vindeədə rəhmış oməy bəvon, çumçıko betağət iyən beçarəbin bənə beqələvonə pəson. ³⁷ Bəvədə İsa votışe bəştə şoqirdon: «Məhsul veye, koəkon esə boy kamin. ³⁸ Bı səbəb lovə bıkən bə məhsuli Soybi ki, bıvığandı koəkon Boştə məhsuli qırdə karde».

10

Bə Donzə şoqirdi doə bıə asbard

¹ İsa sədo kardışe Donzə şoqird İştə tonu, səlohiyət doşe bəvon mırdolə rufon səpe ki, bitojnın əvoni, şifo bıdən bə har curə mərəzi iyən noxəşi. ² Jıqoy ım Donzə həvariyon nomon: iminəni Peter nomədə bıə Simon iyən çəy boə Andrey, Zavday zoə Yağub iyən çəy boə Yəhya, ³ Filip iyən Bartalmay, Tomas iyən doyəneqırdəkə Mattə, Halfayi zoə Yağub iyən Tadday. ⁴ Kənanvon Simon iyən bə İsa xəyonət kardə Yəhudə İskaryot.

⁵ İsa vığandışe həmonə donzə kəs, asbardışe bəvon: «Məşən bə co xəlğon dilə iyən dəməşən bə Samariyəvijon hiç qılə şəhr, ⁶ əmma bışən çe İsrailijon tonu, komqılən ki, çe Xıdo qın bıə pəsonin. ⁷ Bışən bəyon bıkən ki, “neze Osmoni Podşoəti”. ⁸ Şifo bıdən bə noxəşinon, bəyji bıkən mardon, pok bıkən cuzaminon, bitojnən cınon. Səyone həvoy, bıdən həvoy. ⁹ Pəməqətən ıştə kıştiyədə nə ğızıl, nə nığə, nəən mısə pul. ¹⁰ Pəməqətən bo roy nə tumə, nə dıqlə şəy, nə şım, nəən ləvo. Çumçıko koəkə loyiğə bəştə ruzi. ¹¹ Dəşon bə kon şəhr ya di, bınevən əyo kiye ləyoğətinə odəm, tosə dəro qınıye bımandən çəy kədə. ¹² Dəşeədə bə kə bıvotən, “sulh bıbu bəşmə”, ¹³ qırəm kə loyiğə bıbo, bıdə şımə sulh bo çəy səpe; loyiğə nıbo, bıdə şımə sulh oqardı bəşmə. ¹⁴ Ki ğəbul nıko şıməni, nıməso şımə sıxanon, beşeəsə çə kəo yaan şəhro eşandən ıştə lınqon qardiyən. ¹⁵ Rosti voteydəm bəşmə: Hıkmı ruji Sodom iyən Homorrə hol həniyən hoston bəbe çe şəhri holisə.

¹⁵ Sizə doğrusunu deyirəm: qiyamət günü Sodom və Homorra diyarının halı o şəhərin halından daha asan olacaq.

Şagirdlərin sıxıntıları

¹⁶ Budur, sizi qurdlar arasına quzular kimi göndərirəm. Ona görə də ilan kimi müdrik və göyərçin kimi məsum olun. ¹⁷ İnsanlardan özünüzü gözləyin. Çünki onlar sizi məhkəmələrə çəkəcək, sinaqoqlarında qamçılacaq. ¹⁸ Onlara və millətlərə şəhadət etmək üçün siz Mənə görə valilərin və padşahların qarşısına aparılacaqsınız. ¹⁹ Onlar sizi təslim edəndə necə və ya nə deyəcəyiniz barədə qayğı çəkməyin. Nə deyəcəyiniz həmin vaxt sizə bildiriləcək, ²⁰ çünki danışan siz yox, sizdə danışan Atanızın Ruhudur. ²¹ Qardaş qardaşı, ata övladını ölümə təslim edəcək. Övladlar ata-anasına qarşı çıxıb onları edam etdirəcək. ²² Mənim adıma görə hamı sizə nifrət edəcək. Amma axıracan dözən xilas olacaq. ²³ Sizi bir şəhərdə təqib edəndə başqasına qaçın. Çünki sizə doğrusunu deyirəm: siz İsrail şəhərlərini dolaşib-qurtarmamış Bəşər Oğlu gələcək.

²⁴ Şagird müəllimindən, qul da ağasından üstün deyil. ²⁵ Şagirdin öz müəllimi, qulun isə öz ağası kimi olması ona kifayətdir. Əgər ev sahibinə Baal-Zevul dedilsə, onun ailə üzvlərinə bundan nə qədər artıq deyəcəklər!

Kimdən qorxmalı

²⁶ Beləliklə, onlardan qorxmayın. Çünki elə örtülü bir şey yoxdur ki, aşkara çıxmıyacaq və elə gizli bir şey yoxdur ki, bilinməyəcək. ²⁷ Sizə qaranlıqda dediklərimi gün işığında söyləyin və qulağımıza pıçıldananı damlardan bəyan edin. ²⁸ Bədəni öldürüb canı öldürə bilməyənlərdən qorxmayın. Həm canı, həm bədəni cəhənnəmdə məhv edə bilən Allahdan qorxun. ²⁹ İki sərçə bir qara pula satılmırmı? Onlardan biri belə, Atanızın izni olmadan yerə düşmüz. ³⁰ Sizin başınızdakı saçlar belə, sayılıb. ³¹ Ona görə də qorxmayın, siz saysız-hesabsız sərçədən daha dəyərlisiniz.

³² İnsanlar qarşısında Məni iqrar edən hər kəsi Mən də göylərdə olan Atamın qarşısında iqrar edəcəyəm. ³³ Amma kim insanlar qarşısında Məni inkar etsə, Mən də onu göylərdə olan Atamın qarşısında inkar edəcəyəm.

Çe şoqirdon əzob

¹⁶ İmha, az şıməni vığandeydəm bə vağon dilə vəon ğəzinə. Əve, bənə mori mudrik, bənə kaffe sof bībən. ¹⁷ Hodi bıkən ıştəni insononku. Çumçiko əvon obəkırnen şıməni bə məhkəmon, ğırmoc bəjen bəşmə ıştə sinaqoqonədə. ¹⁸ Çımı hıubətədə şıməni bə valiyon iyən podşon huzur bəbarden ki, şəhodət bıkən bəvon iyən bə ğeyri-yəhudiyon. ¹⁹ Keyne əvon şıməni təslim kardeədə ğəyğu məkəşən çoknə iyən çiç votey barədə. Şımə votənin bıəyon həmonə vaxti votə bəben bəşmə, ²⁰ çumçiko şımə nişon qəpəjen, şımə Pıə Rufe şımənədə qəpəjen. ²¹ Boə ıştə boə, pıə ıştə fərzəndi təslim bəkardə bo marde. Fərzəndon vəynə bebəşen bəştə pıə-moə, bədon əvoni kışte. ²² Çımı nomi hıubətədə nıfrət bəkarden bəşmə. Əmma pebərəxe toşə oxoy tov vardedəkəs. ²³ Keyne qıləy şəhrədə rımuz kardeədə şıməni, bıvıtən bə co şəhr. Çumçiko rosti voteydəm bəşmə: şımə İsraili şəhron çame onıroxniyə bome Bəşəri Zoə.

²⁴ Şoqird baş ni ıştə miəllimışə, ğolamən baş ni ıştə əğəsə. ²⁵ Kifoyəte bo şoqirdi bənə ıştə miəllimi, bo ğolami isə bənə ıştə əğə be. Qirəm Baal-Zevul votışonebu bə kəsoybi, çimışə çanə ziyodi bəvoten bəçəy kəy odəmon!

Kiku tarse lozime

²⁶ Jıqəən, mətarsən çəvonku. Çumçiko ni jəqo qıləy eparçınıyə çiy ki, benışu bə oşko iyən ni jəqo qıləy niyoniyə çiy ki, məlum nıbu. ²⁷ Çımı toykiədə bəşmə votəyon bıvotən ruşniədə iyən bəyon bıkən kumonşə şımə quşədə votə bıəyon. ²⁸ Mətarsən andomi kışte zınə, conı kışte nızınə kəsonku. Bıtarsən, həm conı həm andomi cəhənnımədə məhv karde zınə kəsiku. ²⁹ Məqər bə qıləy siyo ğuruş həvateydenin dıqlə kuməkijə? Şımə Pıə icozə nıbə, çəvon qıləyni jıqo enıbəqıne bə zəmin. ³⁰ Şımə isə sədə bıə muon jıqo, aşmardə bıən. ³¹ De jıqo mətarsən, şımə həniyən ğıymətinişon sə-bın nıbə kuməkijənsə.

³² Harki iğror bıko Mını insonon vədə, Azən iğror bəkardem əy İştə osmononədə bıə Pıə huzurədə. ³³ Əmma harki bə həşə bıjəno Mını insonon vədə, Azən bə həşə bəjem əy İştə osmononədə bıə Pıə huzurədə.

İsaya layiq olmaq

³⁴ Düşünməyin ki, yer üzünə sülh gətirməyə gəlmişəm. Mən sülh deyil, qılınc gətirməyə gəlmişəm. ³⁵ Çünki Mən oğulu atasından, qızı anasından, gəlini də qayınanasından ayırmağa gəlmişəm.

³⁶ “İnsanın düşməni öz ev əhli olacaq”.

³⁷ Atasını ya anasını Məndən artıq sevən kəs Mənə layiq deyil. Oğlunu ya qızını Məndən artıq sevən də Mənə layiq deyil. ³⁸ Çarmıxını götürməyib ardımca gələn kəs də Mənə layiq deyil. ³⁹ Canını qoruyan kəs onu itirəcək, Mənim uğrumda canını itirənsə onu qoruyacaq.

⁴⁰ Sizi qəbul edən kəs Məni qəbul edər. Məni qəbul edən də Məni Göndərəni qəbul edər. ⁴¹ Peyğəmbəri peyğəmbər olduğu üçün qəbul edən kəs peyğəmbərə layiq bir mükafat alacaq. Salehi saleh olduğu üçün qəbul edən də salehə layiq bir mükafat alacaq. ⁴² Kim bu kiçiklərdən birinə şagird olduğu üçün hətta bir kasa soyuq su içirdərsə, sizə doğrusunu deyirəm: mükafatsız qalmayacaq».

11

İsa Məsih və Vəftizçi Yəhya

¹ İsa On İki şagirdinə nəsihət verib qurtarandan sonra öyrədərək vəz etmək üçün onların şəhərlərinə getdi.

² Yəhya isə Məsihin işlərini zindənda eşidərək öz şagirdlərini göndərüb

³ Ondan soruşdu: «Gəlməli Olan Sənsənmi, yoxsa başqasını gözləyək?»

⁴ İsa onlara belə cavab verdi: «Gedin, eşidib gördüklərinizi Yəhyaya bildirin: ⁵ korlar görür, axsaqlar yeriyyir, cüzamlılar pak olur, karlar eşidir, ölümlər dirilir və yoxsullara Müjdə yayılır. ⁶ Kim Mənə görə büdrəməsə, nə bəxtiyardır!»

⁷ Onlar gedərkən İsa camaata Yəhya haqqında danışmağa başladı: «Çölə nəyə baxmağa getmişdiniz? Küləyin sarsıtdığı qamışamı? ⁸ Bəs onda nəyə baxmağa getmişdiniz? Nəfis toxunmuş paltar geymiş bir adamamı? Amma nəfis toxunmuş paltar geyənlər padşahların saraylarında qalır. ⁹ Bəs onda nəyə baxmağa getmişdiniz? Bir peyğəmbərəmi? Bəli, sizə deyirəm, hətta peyğəmbərdən də üstün birinə. ¹⁰ Bu o adamdır ki, onun haqqında yazılıb:

“Budur, Sənin önündə Öz elçimi göndərirəm,

O Sənin qabağında yolunu hazırlayacaq”.

Bə İsa loyiğ be

³⁴ Fikir məkən ki, Az sulh vardeyro oməym bə zəmini dim. Az şımşı vardeyro oməym, sulh ne. ³⁵ Çumçiko Az oməym co bıkəm zoə ıstə pıəku, kinə ıstə moəku, vəyuən ıstə həsıku. ³⁶ “Çe insoni deşmen çəy ıstə kəy odəmon bəben”.

³⁷ Loyiğ ni Bəmi ıstə pıə yaan moə Çımısə vey piyəkəs. Loyiğ ni Bəmi ıstə zoə yaan kinə Çımısə vey piyəkəs. ³⁸ Loyiğ ni Bəmi ıstə çomexi penıqətə Çımı dumo oməkəs. ³⁹ ıstə jimoni niğə doəkəs qin bəkarde əy, ıstə jimoni Bəçımı xatır qin kardəkəs isə niğə bəkarde əy.

⁴⁰ Şıməni ğəbul kardəkəs, ğəbul bəkarde Mini. Mini ğəbul kardəkəsən, ğəbul bəkarde Mini Əviğandı. ⁴¹ Peyğəmbəri peyğəmbər beyro ğəbul kardəkəs bəste bə peyğəmbəri loyiğ qıləy mıkofot. Salehi saleh beyro ğəbul kardəkəsən bəste bə salehi loyiğ qıləy mıkofot. ⁴² Qirəm kiysə i oxur sardınə ov bıdo bı rukon qıləyni bə səbəb ki əv Çımı şoqirde, rosti voteydəm bəşmə, qin nibəkarde ıstə mıkofoti».

11

İsa Məsih iyən Vəftizəvon Yəhya

¹ İsa bəştə Donzə şoqirdi nəsihət doy orıxnıyə bəpeştə şe bəçəvon şəhron bo omute iyən vəz karde.

² Zindonədə bıə Yəhya məseədə Məsihi koon barədə, vığandışe ıstə şoqirdon ³ bıparsın Çəyku: «Omənin Bıəkəs Tınış, ya co kəsi çəş bıkəmon?»

⁴ İsa jıqo cəvob doşe bəvon: «Bışən, bıvotən bə Yəhya ıstə məsəyon iyən vindəyon: ⁵ kuə odəmon vindeydən, şılən piyezdən, cuzaminon pok beydən, koron məseydən, mardon bəyji beydən iyən Şoyə xəbə doə beydə bə fəğiron. ⁶ Baxtəvərə ə odəm ki, şək vardeydəni Bəmi!»

⁷ Yəhya şoqirdon şeyədə İsa dəmande Yəhya barədə bo izdihomi qəp jəy: «Bə çiçi diyə kardeyro şəbişon bə daşt? Bə vavazi oşandə bənə leynə bıə odəmi? ⁸ Bəvədə bəs bə çiçi diyə kardeyro şəbişon? Reçin boftə bıə olət tankardə bə qıləy odəmi? Əmma podşon sərayədə beydən reçin boftə bıə olət tankardə odəmon. ⁹ Jəqobo, bəvədə bəs bə çiçi diyə kardeyro şəbişon? Bə qıləy peyğəmbəri? Bəle, bəşmə voteydəm, hətto peyğəmbərisən baş bıə kəsi. ¹⁰ Im ə odəme ki, nıvıştə bıə çəy barədə:

“İmeha, vığandeydəm ıstə daynə, ıştı navədə

¹¹ Sizə doğrusunu deyirəm: qadından doğulanlar arasında Vəftizçi Yəhyadan daha üstün olan meydana çıxmayıb. Amma Səməvi Padşahlıqda ən kiçik olan ondan üstündür. ¹² Vəftizçi Yəhyanın günlərindən indiyə qədər Səməvi Padşahlıq zorla alınır və zor işlədənlər onu ələ keçirir. ¹³ Çünki bütün Peyğəmbərlər və Qanun Yəhyaya qədər peyğəmbərlik etdi. ¹⁴ Əgər onu qəbul etmək istəyirsinizsə, gəlməli olan İlyas odur. ¹⁵ Qulağı olan eşitsin!

¹⁶⁻¹⁷ Bəs bu nəslə nəyə bənzədim? O, bazar meydanlarında oturan və
 “Biz sizə tütək çaldıq, sizsə oynamadınız.

Biz mərsiyələr oxuduq, sizsə matəm tutmadınız”

deyib başqalarını səsləyən uşaqlara bənzəyir. ¹⁸ Çünki Yəhya gəldikdə nə çörək yeyir, nə şərab içirdi və onlar deyirlər: “O, cinə tutulmuşdur”.

¹⁹ Bəşər Oğlu gəldikdə yeyib-içdi və onlar deyirlər: “Bu qarınqulu və əyyaş adama baxın! Vergiyiğanlara və günahkarlara dost oldu!” Amma hikmət öz əməlləri ilə təsdiq olunur».

Tövbə etməyən şəhərlər

²⁰ Onda İsa bir çox möcüzələr göstərdiyi şəhərləri tövbə etmədikləri üçün məzəmmət etməyə başladı. ²¹ «Vay halına, ey Korazin! Vay halına, ey Bet-Sayda! Sizdə baş vermiş möcüzələr Sur və Sidonda olsaydı, onlar çoxdan çul geyinib külün üstündə oturaraq tövbə edərdilər. ²² Amma sizə deyirəm: qiyamət günü Sur və Sidonun halı sizinkindən daha asan olacaq. ²³ Sən, ey Kefernahum, göyə qədər ucalacaqsanmı? Ölülər diyarına qədər enəcəksən. Çünki səndə baş vermiş möcüzələr Sodomda olsaydı, o bu günə qədər durardı. ²⁴ Ancaq Mən sizə deyirəm: qiyamət günü Sodom diyarının halı səninkindən daha asan olacaq».

Yorğunlara Müjdə

²⁵ O vaxt İsa davam edərək dedi: «Ey yerin-göyün Sahibi olan Ata! Səndən razıyam ki, bu şeyləri müdrik və dərrakəli adamlardan gizlədib körpələrə agah etdin. ²⁶ Bəli, Ata! Çünki bu Sənin xoş niyyətin idi. ²⁷ Atam tərəfindən hər şey Mənim ixtiyarımaya verildi. Oğulu Atadan başqa heç kəs tanımaz. Atanı da Oğuldan və Oğulun agah etmək istədiyini şəxsdən başqa heç kəs tanımaz.

²⁸ Ey bütün yorğunlar və yükləri ağır olanlar, Mənim yanıma gəlin, Mən sizə rahatlıq verərəm. ²⁹ Mənim boyunduruğumu üzərinizə götürün və

Əv İştı vədə hozı bəkarde İştı roy”.

¹¹ Rosti voteydəm bəşmə: bə dınyo oməkəson dılədə Vəftizəvon Yəhyasə həniyən baş bəkəs beşəni bə məydon. Əmma Osmoni Podşoətiədə ən ruk bəkəs başe çəysə. ¹² Çe Vəftizəvon Yəhya rujonku tosə esə Osmoni Podşoəti de cəhdi sə beydə iyən cəhd kardəkəson bə dast vardeydən əy. ¹³ Çumçiko Peyğəmbəron həmməy iyən Ğanuni peyğəmbərəti kardışone detosə Yəhya. ¹⁴ Şayət ğəbul karde piyeydone əy, omənin bı İlyas əve. ¹⁵ Çiki hestışebu quş bo məse, bıdə bıməsı!

¹⁶ Bəs bə çiçi oxşəş bıkəm im nəsilı? Əv oxşeydə bə əğilon, komon ki niştəydən vıjoronədə iyən mırocıət kardeydən bə co kəson,

¹⁷ voteydən: “Əmə tutək jəmonə boşmə, şımə nıkardone raxs.

Əmə handımone boşmə mərsiyon, şımə sinə niyənonə”.

¹⁸ Çumçiko Yəhya omeədə nahardışe-penişoməşe iyən əvon voteydən: “Bəvədə cın heste”. ¹⁹ Bəşəri Zoə omeədə hardışe-peşoməşe iyən əvon voteydən: “Diyə bıkən bı ləvəyn iyən əyyoşə odəmi! Çe doyənəqırdəkon iyən qınokoron dust!” Əmma hikmət təsdiğ kardə beydə deştə əməlon».

Tobə nıkardə şəhron

²⁰ Bəvədə İsa dəmande mızəmmət karde ə şəhron, konco ki kardəşbe İştə mecuzon veyni, çumçiko tobə kardəşonnıbe əvon. ²¹ «Vay bəştı holi, ha Korazin! Vay bəştı holi, ha Bet-Sayda! Qırəm şımənədə bekarde bı mecuzon bəben Tir iyən Sidonədə, vey vaxtiku əvon tankardin cıl, ənıştin xoki səpe, tobə əkəyn. ²² İntasi voteydəm bəşmə, Hikmi ruji Tir iyən Sidoni hol həniyən hoston bəbe şımə holisə. ²³ Tı, ha Kafernaum, detobə osmoni rost bəbeş? Eğandə bəbeş detobə mardon məskəni. Çumçiko bətinədə kardə bı mecuzon Sodəmədə bəben, əmandi əv detobə imrujnə ruji. ²⁴ Əncəx Az voteydəm bəşmə: Hikmi ruji Sodomi hol həniyən hoston bəbe ıştı holisə».

Bə sist bəkəson Şoyə xəbə

²⁵ Çımı bəpeştə İsa dəvom kardışe votışe: «Ha zəmini-osmoni Əğə bı Pıə! Şukur kardeydəm Bəti ki, imonı niyoni oqəte mudrikə iyən ağılmandə odəmonku, oşko karde bə korpon. ²⁶ Bəle, Pıə! Çumçiko im İştı xosə niyətbe. ²⁷ Çımı Pıə doəşe Bəçımı ixtiyor har çiy. Hiç kəs nibəzıne Zoə, ğərəyz Pıə. Hiç kəs nibəzıne Pıə, ğərəyz Zoə iyən Zoə oşko karde piyə ə şəxsi.

²⁸ Boən Çımı tonə, ha həmə sist bəkəson iyən qonə şələ kurniyəkəson, Az rohəti bədom bəşmə. ²⁹ Peqədən Çımı qiyəbandi ıştə səpe iyən omutən

Məndən öyrənin. Çünki Mən həlim və qəlbən itaətkaram. Bununla canınıza rahatlıq taparsınız. ³⁰ Çünki Mənim boyunduruğum rahat və yüküm yüngüldür».

12

Şənbə günü haqqında təlim

¹ O vaxtlar İsa bir Şənbə günü taxıl zəmiləri arasından keçirdi. Şagirdləri ac idi və sünbülləri qırıb yeməyə başladılar. ² Fariseylər bunu görüb Ona dedilər: «Budur, şagirdlərin Şənbə günü qadağan olunan işləri görürlər». ³ İsa onlara dedi: «Davud və yanındakılar ac olanda nə etdiklərini oxumamısınızmi? ⁴ O, Allahın evinə girdi; ona və yanındakılara deyil, yalnız kahinlərə yeməyə icazə verilən təqdis çörəklərini yedilər. ⁵ Eləcə də Qanunda oxumamısınız ki, kahinlər məbəddə Şənbəni pozurlar, lakin təqsirsiz sayılırlar? ⁶ Amma sizə deyirəm ki, məbəddən daha üstün Olan buradadır. ⁷ Əgər siz “Mən qurban deyil, mərhəmət istəyirəm” sözünün mənasını bilsəydiniz, təqsirsizləri məhkum etməzdiniz. ⁸ Ona görə ki Bəşər Oğlu Şənbə gününün Sahibidir».

Əli qurumuş adamın şəfası

⁹ İsa oradan ayrılıb onların sinaqoquna girdi. ¹⁰ Budur, orada əli qurumuş bir adam var idi. Bəzi adamlar İsanı ittiham etmək məqsədi ilə «Şənbə günü şəfa verməyə icazə varmı?» deyər soruşdular. ¹¹ İsa onlara belə cavab verdi: «Hansınızın bir qoyunu olarsa və qoyun Şənbə günü çuxura düşərsə, onu tutub çıxartmaz? ¹² İnsan qoyundan nə qədər dəyərlidir! Beləliklə, Şənbə günü xeyirxah iş görməyə icazə var». ¹³ Sonra İsa adama dedi: «Əlini uzat!» O, əlini uzatdı və əli əvvəlki halına qayıdıb o biri əli kimi sağlam oldu. ¹⁴ Fariseylər çıxıb İsanı necə məhv etmək barədə məsləhətləşdilər.

Allahın seçdiyi Qul

¹⁵ İsa bunu bilib oradan uzaqlaşdı. Böyük bir izdiham Onun ardınca getdi və İsa onların hamısına şəfa verdi. ¹⁶ Amma onlara qadağan etdi ki, Onun kim olduğunu deməsinlər. ¹⁷ Bu, Yeşaya peyğəmbər vasitəsilə söylənən həmin söz yerinə yetsin deyər baş verdi:

Çımıku. Çumçiko Az həlim iyən dılo itoətkorim. Demiyən şımə rohəti pəydo bəkardeşon boştə. ³⁰ Çumçiko Çımı qiyəband rohəte iyən Çımı şələ sıvıke».

12

Şanbə ruji barədə pars

¹ Bə vaxtonədə, qıləy Şanbə ruji İsa dəvardeydəbe taxılə məzon arəo. Çəy şoqirdon vəşi qətəbin, əvon dəmandin huşon bo çıpniye harde. ² Fəriseyon vindeədə imi votışone Bəy: «İmeha, İştı şoqirdon Şanbə ruji gədəgən kardə bıə koon kardeydən». ³ İsa votışe bəvon: «Handəonni Davudi iyən deəy bıkəson vəşi qəteədə çiç kardışone? ⁴ Əv dəşe bə Xıdo kə, əy iyən deəy bıkəson hardışone bə Xıdo və vardə bıə nunon. Diyə məkə ki, əncəx bə kahinon icozə hestbe imoni harde. ⁵ Yaanki handəonni Ğanunədə ki, Şanbə ruji kahinon ko kardeydən məbədədə iyən batil kardeydən mığəddəsə Şanbə ruji, əmma betaxsır hisob kardə beydən? ⁶ İntasi voteydəm bəşmə ki, iyoy məbədīsə həniyən baş Bıkəs. ⁷ Şayət şımə zınəyonbəy çımı mənə: “Az mərhəmət piyeydəme, ğırbon ne”, mihokimə nəkeyon betaxsıron. ⁸ Əve, Bəşəri Zoə Şanbə ruji Əğəye».

Dastış hışk bıə odəmi şifo

⁹ İsa dəvarde şe çəvirəo, dəşe bəçəvon sinaqoq. ¹⁰ Imha, qıləy dastış hışk bıə odəm hestbe əyo. Kali odəmon de ittıhom karde məğsədi parsəyn İsaku: «İcozə heste məqəm Şanbə ruji bo şifo doy?» ¹¹ Əy jıqo cəvob doşe bəvon: «Şıməhono çiki bıbuşe qıləy pəs iyən ə pəs Şanbə ruji eqıno bə çolə, əv benibəkərdə əy? ¹² İnsən çanə ğıymətine pəsisə! De jıqo, icozə heste Şanbə ruji bo xəymandə ko karde». ¹³ Çəyo İsa votışe bə odəmi: «Dıroz bıkə ıştə dasti!» Ə odəmi dıroz kardışe ıştə dast iyən çəy dast xəş be bənə bə qılə dasti.

¹⁴ Fəriseyon beşin, plan kəşəşone İsa çoknə məhv karde barədə.

Çe Xıdo vıjniyə Xıdmətəvon

¹⁵ İsa zınəşe ım, diyəro be cəvrəyku. Qıləy yolə izdıhom şe Çəy dumo iyən İsa şifo doşe bəçəvon həmməy. ¹⁶ İntasi gədəgən kardışe bəvon ki, nıvotın Çəy ki be. ¹⁷ İmon həmə bin ki, bırəsı bə vırə de Yeşayə peyğəmbəri vositə votə bıə həmonə sıxan:

¹⁸ «Budur, Mənim seçdiyim Qulum!

Mənə sevimlidir, könlüm Ondandır.

Mən Öz Ruhumu Onun üzərinə qoyacağam.

O, millətlərə ədalət elan edəcək.

¹⁹ O nə mübahisə, nə də fəryad edəcək.

Küçələrdə heç kim Onun səsini eşitməyəcək.

²⁰ Ədaləti zəfərə çatdırana qədər

Əzilmiş qamışı qırmayacaq,

Tüstülənən piltəni söndürməyəcək.

²¹ Millətlər Onun adına ümid bağlayacaq».

İsa və Baal-Zevul

²² Ondan sonra İsanın yanına cinə tutulmuş kor və lal bir adamı gətirdilər. İsa ona şəfa verdi. Beləcə o danışmağa və görməyə başladı. ²³ Bütün xalq «Bu, Davudun Oğlu deyilmi?» deyə mat qaldı. ²⁴ Lakin fariseylər bunu eşitdikdə dedilər: «Bu Adam ancaq cinlərin başçısı Baal-Zevulun gücü ilə cinləri qovur».

²⁵ Fariseylərin nə düşündüklərini bilən İsa onlara dedi: «Öz daxilindən bölünmüş hər padşahlıq viran qalar və öz daxilindən bölünmüş hər şəhər yaxud ev davam gətirməz. ²⁶ Əgər Şeytan Şeytanı qovarsa, özü daxilindən bölünmüş olur. Bu vəziyyətdə onun padşahlığı necə davam gətirər? ²⁷ Əgər Mən cinləri Baal-Zevulun gücü ilə qovuramsa, bəs sizin adamlarınız kimin gücü ilə qovur? Buna görə də onlar sizin hakimləriniz olacaq. ²⁸ Lakin Mən cinləri Allahın Ruhunu ilə qovuramsa, deməli, Allahın Padşahlığı üzərinizə gəlib. ²⁹ Bir kimsə güclü adamın evinə girib əvvəlcə onun əl-qolunu bağlamadan onun malını necə qarət edə bilər? Gərək o adamın əvvəlcə əl-qolunu bağlasın, sonra evini qarət etsin. ³⁰ Mənimlə olmayan Mənə qarşındır və Mənimlə yığmayan dağdır.

³¹ Buna görə sizə deyirəm: hər bir günah və hər bir küfr insanlara bağışlanacaq; amma Ruha qarşı küfr bağışlanmayacaq. ³² Kim Bəşər Oğluna qarşı söz söyləyərsə, bağışlanacaq; amma kim Mükəddəs Ruha qarşı söyləyərsə, nə bu dövrdə bağışlanacaq, nə də gələcək dövrdə.

³³ Ya ağaca yaxşı, bəhrəsinə də yaxşı deyin yaxud ağaca pis, bəhrəsinə də pis deyin; çünki ağac bəhrəsindən tanınır. ³⁴ Ey gürzələr nəsl, siz pis olduğunuz halda necə yaxşı şeylər söyləyə bilərsiniz? Çünki ürək doluluğundan ağız danışar. ³⁵ Yaxşı adam yaxşılıq xəzinəsindən yaxşı

- ¹⁸ «Imeha, Çımı vijniyə Xıdmətəvon!
Azizqıromiye Bəmı, Çımı dıl roziye Çəyku.
Az İştə Rufi bənom Çəy səpe.
Əv ədolət elon bəkarde bə milləton.
¹⁹ Əv nə həsbəhs, nəən zikkə bəje.
Hiç kəs nıbəməse Çəy sədo kuçonədə.
²⁰ Penıbəşındıne şırt bıə leynə,
Onıbəkişte duyəvul doə piltə.
Tosə ədoləti bə zəfər rostniye.
²¹ Milləton umu bəbasten Bəçəy nomi».

İsa iyən cınon səkkə

²² Çəy bəpeştə vardışone qıləy cını qətə ku iyən lolə odəm çe İsa tonə. İsa şifo doşe bəy. De jıqo əv dəmande bo sıxan karde iyən vinde. ²³ Həmə xəlg hədəyon mande, votışone: «Im, Davudi Zoə ni bəqəm?» ²⁴ Əmma fəriseyon imi məseədə votışone: «Im odəm de cınon səkkə Baal-Zevuli zuy tojneydə cınon».

²⁵ İsa zınəşe çəvon fikiron votışe bəvon: «Nibəmande ə podşoəti ki, ehanə əv dı poə bıəbu ıştə dılətono. Nibəmande ə kə ki, ehanə əv dı poə bıəbu ıştə dılətono. ²⁶ Qirəm Şəyton bitojno Şəytoni, ıştən co beydə çe dılətono. Çoknə durum baha çəy podşoəti bı vəzyətədə? ²⁷ Qirəm Az tojneydəmbu cınon de Baal-Zevuli zuy, bəs şımə zoon de çiki zuy tojneydən? Bı səbəb əvon bəben şımə hokimon. ²⁸ Ehanə Az tojneydəmbu cınon de Xıdo Rufi, bızınən ki, çe Xıdo Podşoəti omə rəsə bəşmə. ²⁹ Ki dəşe bəzine bə zumandə odəmi kə, kisib karde bəzine çəy tənxo, ehanə sıftə dənıbasto çəy kəş-poçə? Əncəx bəvədə kisib kardey bəbe çəy kə. ³⁰ Demı nıbəkəs, Bəmı vəynəy, iyən vılo kardeydə Demı qırdə nıkardekəs.

³¹ Bı səbəb voteydəm bəşmə: baxşə bəbe bə insonon har qılə qıno iyən har qılə kufir, əmma baxşə nıbəbe bə Rufi vəynə bıə kufir. ³² Ki bə Bəşəri Zoə vəynə sıxan bıko, əv baxşə bəbe; əmma ki bə Mığəddəsə Rufi vəynə sıxan bıko, baxşə nıbəbe əv, nə bı dovrədə, nəən omə dovrədə.

³³ Ya doy iyən çəy bəhəri çok bızınən, ya doy iyən çəy bəhəri bevəc bızınən, çumçıko do zıne beyde deçəy bəhəri. ³⁴ Ha quruzon nəsil, şımə bevəc be-be çoknə vote bəzineşon çokə çiyon? Çumçıko dıl de çiçi pur bıbo, qəv bəvote əy. ³⁵ Xəymandə odəm ıştə dili xəyə xəzinəo bekardeydə xəy, şərə odəm, esə boy, ıştə dili şərə xəzinəo bekardeydə şər. ³⁶ Az voteydəm bəşmə:

şeylər çıxarır, pis adam isə pislik xəzinəsindən pis şeylər çıxarır. ³⁶ Mən sizə deyirəm: insanlar söylədikləri hər boş söz üçün qiyamət günü hesab verəcəklər. ³⁷ Çünki öz sözlərinə görə haqq qazanacaqsan və öz sözlərinə görə məhkum olunacaqsan».

Yunus peyğəmbərin əlaməti

³⁸ O zaman bəzi ilahiyyatçılar və fariseylər İsayə dedilər: «Müəllim, Səndən bir əlamət görmək istəyirik». ³⁹ İsa onlara belə cavab verdi: «Pis və vəfasız nəsil bir əlamət axtarır. Amma ona Yunus peyğəmbərin əlamətindən başqa heç bir əlamət verilməyəcək. ⁴⁰ Çünki Yunus üç gün-üç gecə nəhəng balığın qarında necə qalmışdısa, Bəşər Oğlu da üç gün-üç gecə yerin bağrında elə qalacaq. ⁴¹ Nineva xalqı qiyamət günündə bu nəsillə birgə qalxıb onu məhkum edəcək. Çünki onlar Yunusun vəzinə görə tövbə etmişdilər. Budur, Yunusdan daha böyük Olan buradadır. ⁴² Cənub mələkəsi qiyamət günündə bu nəsillə birgə qalxıb onu məhkum edəcək. Çünki mələkə Süleymanın hikmətli sözlərini dinləmək üçün yer üzünün ucqarlarından gəlmişdi. Budur, Süleymandan daha böyük Olan buradadır.

⁴³ Natəmiz ruh adamdan çıxdıqdan sonra quraq yerlərdə dolaşar, rahatlıq axtarar, lakin tapmaz. ⁴⁴ O zaman deyər: “Çıxdığım evə dönüm”. Evə qayıdanda onu boş, süpürülmüş və səliqə-sahman içində görər. ⁴⁵ Bu vaxt o gedib özündən daha betər yeddi başqa ruhu özü ilə götürər. Onlar da oraya girib məskunlaşar. Onda bu adamın axırı əvvəlkindən daha pis olar. Bu pis nəslin də başına belə iş gələcək».

İsanın anası və qardaşları kimdir?

⁴⁶ İsa camaatla söhbət edəndə anası və qardaşları bayırda durub Onunla danışmaq istəyirdilər. ⁴⁷ Bir nəfər İsayə dedi: «Budur, anan və qardaşların bayırda dayanıb Səninlə danışmaq istəyirlər». ⁴⁸ Amma İsa bu sözü söyləyəndə cavab verib dedi: «Mənim anam və qardaşlarım kimlərdir?» ⁴⁹ Əlini şagirdlərinə doğru uzadaraq dedi: «Mənim anam və qardaşlarım bunlardır. ⁵⁰ Çünki kim göylərdə olan Atamın iradəsini yerinə yetirirsə, Mənim qardaşım, bacım və anam odur».

insonon cəvob bədon Hıkmı ruji ıştə votə bo har puçə sıxani. ³⁷ Çumçıkı deştə sıxanon bəroət bəsteş iyən deştə sıxanon məhkum kardə bəbeş».

Yunis peyğəmbəri əlomət

³⁸ Bə vaxtı kali ruhani miəllimon iyən fəriseyon votışone bə İsa: «Ustod, piyeydəmone Tı qıləy əlomət nişo bıke bəm». ³⁹ İsa jıqo cəvob doşe bəvon: «Bəvəcə iyən bebəfoə nəsil nəveydə bo qıləy əloməti. Əncəx doə əbını hiç qıləy co əlomət bəy, ğərəyz Yunis peyğəmbəri əloməti. ⁴⁰ Çumçıkı Yunis çoknə se ruj-se şəv mandəbe nəhənqə moy ləvədə, jəqoən Bəşəri Zoə se ruj-se şəv bəmande zəmini dılədə. ⁴¹ Hıkmı ruji Ninevəviyon de im nəsili bə ico bəştən məhkum bebəkan əy. Çumçıkı əvon Yunisi vəzi bəpeştə tobə kardəşonbe. Imha, iyoy Yunisisə həniyən yol Bıəkəs. ⁴² Cənubi məleykə Hıkmı ruji de im nəsili bə ivirə bəste mihokimə bəkarde əy. Çumçıkı məleykə Suleymanı hikmətinə kəlonon məseyro oməbe dınyo çə səo. Imha, iyoy Suleymanisə həniyən yol Bıəkəs.

⁴³ Mırdolə ruf odəmo beşe bəpeştə çameydə hişkə vıronədə, nəveydə bo rohəti, pəydo kardeydəni. ⁴⁴ Bəvədə əv voteydə: “Obəqardem bəştə beşe kə”. Əv oqardeədə bə həmonə kə, vıneydə əvirəy təyli, dəritə bıə iyən yətonə kardə bıə. ⁴⁵ Bəvədə əv şeydə peqəteydə deştə haft qılə əleydə ıştəsə həniyən betərə ruf. Əvonən dəşeyədə vırəbəvirə beydən əyo, səkiştədə im odəmi oxoy həniyən bevəc beydə sıftənəsə. Jıqo ko bome bı bevəcə nəsiliyən sə».

Çe İsa moə iyən boon

⁴⁶ İsa de cəmati sıxan kardeədə, çəy moə iyən boon mandəbin bentonədə, piyeydəşonbe sıxan bıkən Deəy. ⁴⁷ İ kəsi votışe bə İsa: «Iməha, ıştı moə iyən boon mandən bentonədə, piyeydəşone sıxan bıkən Detı». ⁴⁸ İsa cəvob doşe bə votəkəsi: «Kiye Çımı moə iyən kiye Çımı boon?» ⁴⁹ Çəyo nişo kardışe de dasti İştə şoqirdon votışe: «İmonin Çımı moə iyən boon. ⁵⁰ Çumçıkı ki bırosno bə vırə Çımı osmononədə bıə Pıə irodə, əve Çımı boə, hovə iyən moə».

13

Səpilən toxum məsəli

¹ O gün İsa evdən çıxdı və gedib göl kənarında oturdu. ² Yanına elə böyük izdiham toplaşdı ki, Özü bir qayığa minib oturdu və bütün izdiham sahildə durdu. ³ İsa onlara məsəllərlə bir çox şey öyrədərək dedi: «Bir əkinçi toxum səpməyə çıxdı. ⁴ Səpin zamanı toxumlardan bəzisi yol kənarına düşdü və quşlar gəlib onları dənədi. ⁵ Bəzisi torpağı çox olmayan daş-kəsəkli yerlərə düşdü. Torpağı dərin olmadığına görə tez cücərdi. ⁶ Lakin günəş doğanda qarsalandı və kökləri olmadığına görə qurudu. ⁷ Bəzisi tikanlar arasına düşdü. Tikanlar böyüyüb onları boğdu. ⁸ Başqaları isə münbit torpağa düşdü. Bəzisi yüz, bəzisi altmış, bəzisi otuz qat səmərə verdi. ⁹ Qulağı olan eşitsin!»

¹⁰ Şagirdlər İsayə yaxınlaşıb dedilər: «Nə üçün onlara məsəllərlə danışırısan?» ¹¹ O isə onlara belə cavab verdi: «Səmavi Padşahlığın sirlərini bilmə qabiliyyəti sizə verilmişdir, lakin onlara verilməmişdir. ¹² Çünki kimin varıdırsa, ona daha çox veriləcək və o, bolluq içində olacaq. Amma kimin yoxudursa, əlində olan da ondan alınacaq. ¹³ Mənim onlarla məsəllərlə danışmağımın məqsədi budur ki, “gördükləri halda görməzlər, eşitdikləri halda eşitməzlər və anlamazlar”. ¹⁴ Yeşaya peyğəmbərin onlar üçün dediyi bu sözlər yerinə yetir:

“Eşitdikcə eşidəcəksiniz, amma anlamayacaqsınız,
Gördükcə görəcəksiniz, amma qanmayacaqsınız.

¹⁵ Çünki bu xalqın ürəyi kütləşdi,

Qulaqları ağır eşitdi,

Gözlərini yumdular ki,

Gözləri ilə görməsinlər,

Qulaqları ilə eşitməsinlər,

Ürəkləri ilə anlamasınlar

Və Mənə sarı dönməsinlər ki,

Mən onlara şəfa verim”.

¹⁶ Amma sizin gözləriniz nə bəxtiyardır, çünki görür və qulaqlarınız nə bəxtiyardır, çünki eşidir! ¹⁷ Sizə doğrusunu deyirəm: bir çox peyğəmbərlər və saleh adamlar sizin gördüklərinizi görməyi arzuladılar, amma görmədilər, eşitdiklərinizi eşitməyi arzuladılar, amma eşitmədilər.

13

Tumpeşandi iyən tumon barədə məsəl

¹ Həmonə ruji İsa beşe kəo iyən şe nişte qoli kənoədə. ² Çəy tonə jəqə qıləy yolə izdihom qırdə be ki, İştən penişte bə qıləy kulosi, həmə izdihom mande qoli kənoədə. ³ İsa de məsəlon omutişe bəvon vey çiyon votışe: «İmha, qıləy kaştevon beşe bo tum peşande. ⁴ Peşandə vaxti tumonədə kali qılən eməyn roə kənoədə, pərəndon oməyn tiknişone əvon. ⁵ Çəvon kali qılən eməyn bə xokış kam biə sığə-kəssəqinə vıron. İyo zəmin niğıl nibə bi səbəb əvon rəyrə tişi jəşone. ⁶ İntasi həşi pemeədə pesutişe əvon iyən rişə nibə səbəbo hişk bin. ⁷ Çəvon kali qılən eməyn bə biron dilə. Biron pərəsəyn tosnişone əvon. ⁸ Mandəyon esə boy eqının bə lonəynə zəmin. Çəvon kali qılən səməərə doşone sa, kali qılən şest, kali qılən si ğat. ⁹ Bıməsı, bo məse quşış biəkəs!»

¹⁰ Bəvədə şoqirdon nez oməyn bə İsa votışone: «Boçi de məsəlon qəp jəydəş bəvon?» ¹¹ Əy isə jıqə cəvob doşe bəvon: «Bəşmə doə biə Osmoni Podşoəti sırron zine ğabiliyə, əmma bəvon doə bıəni. ¹² Çumçiko çiki hestışe, həniyən vey doə bəbe bəy, iyən əv bolietı dilədə bəbe. Əmma çiki nibuşe, çəy dastədə biəyən sə bəbe çəyku. ¹³ Az əve bəvon de məsəlon voteydəm ki, əvon “diyə bəkarden, nibəvinden, quş bədon, nibəməsen iyən sənibəməsen”. ¹⁴ Yeşayə peyğəmbəri votə in sıxanon bə vırə rəseydən bo əvon:

“Məse-məse bəməşəşon, əmma sənibəməşəşon,
Vinde-vinde bəvindeşon, əmma dənibəməşəşon.

¹⁵ Çumçiko qosıvor be im xəlği dil,
Çəvon quşon qon məsəşone,
Vi kardışone ıştə çəşon ki,
Nıvındın deştə çəşon,
Nıməsın deştə quşon,
Dənırəsın deştə dilon
İyən və niqətın Bəmi ki,
Az şifo bıdəm bəvon”.

¹⁶ Əmma baxtəvərin şımə çəşon, çumçiko vindeydən iyən şımə quşon, çumçiko məseydən! ¹⁷ Rosti voteydəm bəşmə: vey peyğəmbəron iyən salehə odəmon orzu kardışone bıvındın şımə vindəyon, əmma nıvindişone, bıməsın şımə məşəyon, əmma nıməşəşone.

¹⁸ İndi əkinçi barədə məsəlin izahını dinləyin: ¹⁹ kim Səməvi Padşahlıqla bağlı kəlamı eşidib anlamırsa, şər olan gəlib onun ürəyində səpilməmiş olanı oğurlayır. Yol kənarına səpilən toxum budur. ²⁰ Daş-kəsəkli yerlərə səpilən isə kəlamı eşidir və dərhal sevinclə qəbul edir. ²¹ Lakin onda kök olmadığına görə dözümlü az olur, kəlama görə əziyyət və təqibə məruz qalan kimi yıxılır. ²² Tikanlar arasına səpilən odur ki, kəlamı eşidir, lakin bu dövrün qayğıları və var-dövlətin aldadcılığı kəlamı boğur və kəlam barsız olur. ²³ Münbit torpağa səpilənsə odur ki, kəlamı eşidir, anlayır və doğrudan da, səmərə – bəzisi yüz, bəzisi altmış, bəzisi otuz qat səmərə verir».

Dəlicə və buğda məsəli

²⁴ İsa onlara başqa bir məsəl də çəkdi: «Səməvi Padşahlıq tarlasına yaxşı toxum səpmiş bir adama bənzəyir. ²⁵ Adamlar yatanda onun düşməni gəlib buğdaların arasına dəlicə səpib getdi. ²⁶ Buğda böyüyüb bəhrə verəndə dəlicələr də göründü. ²⁷ Ev sahibinin qulları gəlib ona belə dedilər: “Ağa, sən tarlana yaxşı toxum səpmədinmi? Bəs bu dəlicə haradan əmələ gəldi?” ²⁸ O isə qullara dedi: “Bunu düşmən etmişdir”. Qullar da ona dedilər: “İstəyirsənmi gedib onları çıxaraq?” ²⁹ O dedi: “Yox, çünki dəlicələri çıxararkən onlarla bircə buğdanı da qopararsınız. ³⁰ Qoy biçinə qədər hər ikisi birlikdə böyüsün. Biçin vaxtı mən biçinçilərə deyəcəyəm: «Əvvəlcə dəlicələri toplayın və yandırmaq üçün onlardan dərz bağlayın, buğdanı isə anbarlarıma toplayın»».

Xardal toxumu və maya məsəlləri

³¹ İsa onlara başqa bir məsəl də danışaraq dedi: «Səməvi Padşahlıq bir adamın götürüb öz tarlasında səpdiyi xardal toxumuna bənzəyir. ³² Xardal toxumu bütün toxumların ən kiçiyi olsa da, böyüdükdə bütün bostan bitkilərindən hündür, lap ağac boyda olur. Belə ki göydə uçan quşlar gəlib onun budaqlarında yuva qurur».

³³ İsa onlara başqa bir məsəl də söylədi: «Səməvi Padşahlıq xəmir mayasına bənzəyir. Qadın onu götürüb üç kisə una qarışdırıb bütün xəmir acıyanadək saxlayır».

³⁴ İsa bütün bu şeyləri xalqa məsəllərlə söyləyirdi və onlara məsəlsiz heç bir şey söyləməzdi ki, ³⁵ peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə yetsin:

¹⁸ Esət sərəsən bə tumpeşandi barədə məsəli. ¹⁹ Harki məseydə Osmoni Podşoəti barədə biə kəlomi sərəseydənibu, Şərbəkəs omeydə dızdeydə çəy dilədə peşandə biəyon. Bə roy kəno peşandə biə tum ime. ²⁰ Sığə-kəssəqinə vıronədə peşandə biə tumon isə kəlomi məseydən iyən əlbəsaat şoybəse ğəbul kardeydən. ²¹ İntasi rişə nıbeyro kam beydə çəvon durum, qıneydən kəlomi hıubəto bə əzyət iyən təğibi məruz mandencən. ²² Bə biron dılə peşandə biə tumon əvonin ki, kəlomi məseydən, intasi çı zəmonə ğəyğü, iyən çe tənxo dastdənoəti tosneydə kəlomi, bebəhər beydə kəlom. ²³ Bə lonəynə zəmin peşandə biəyon əvonin ki, məseydən kəlomi, sərəseydən iyən həğğətən səmərə doydən – kali qılön sa, kali qılön şest, kali qılön si ğat».

Hələğ iyən qandimi məsəl

²⁴ İsa qəp jəşe co qıləy məsəl bo əvon: «Osmoni Podşoəti oxşeydə bə odəmi ki, əy peşandəşbe bəştə məzə çökə tum. ²⁵ Odəmon hite bəpeştə oməy çəy deşmen, peşandışe hələğ bə qandimon arə, şe. ²⁶ Keynə qandim beşe, bəhrə vinde be, hələğonən çiyəyn. ²⁷ Kəsoybi ğulon oməyn, votışone bəy: “Əğə, məqər tı bəştə məzə çökə tum penişande? Bəs in hələğon çikonco bə əməl oməyn?” ²⁸ Əy isə votışe bə bəvon: “Deşmeni kardəşe im”. Ğulonən votışone bəy: “Pıyeydə əmə bışəmon, pəvatəmon əvoni?” ²⁹ Əy votışe: “Ne, çumçiko hələğon pəvateədə qandimonən bebəşen deyəvon ivirədə. ³⁰ Bıdə tosə dıveni har dıqləyni ivirədə yol bıbun. Dıveni vaxti az bəvotem bə dıvenəkon: «Sıftə qırdə bıkən hələğon, darz dəbastən əvoni bo sute, qandimi isə qırdə bıkən bəçımı ambo»».

Xərdolə tumi iyən həmyozi məsəlon

³¹ İsa co qıləy məsəl vardışe boəvon: «Osmoni Podşoəti bənə xərdolə tumiye ki, şəxsi peşandışe in tum bəştə məzə. ³² Xərdoli tum həmə tumonsə ən hırdə qılə bıboən, pərəseyədə bılınd beydə həmə bustonə rəsonsə, lap doy to beydə. Jıqo ki, osmoni pərəndon oməydən lonə basteydən çəy xolonədə».

³³ İsa co qıləy məsələni vardışe boəvon: «Osmoni Podşoəti bənə həmyoziye ki, jeni peqətışe əv, noşe se kisə ordə dilədə, oqətışe tosə həmmə həmi petırışiye».

³⁴ İsa de məsəlon əvoti bə izdihomi harçi, bəməsəl hiçi nəvoti bəvon ki, ³⁵ de peyğəmbəri vositə votə biə in sıxan bırası bə vırə:

«Ağzımı məsəllərlə açacağam,
Dünya yaranandan bəri
Gizli qalan şeyləri bəyan edəcəyəm».

Dəlicə və buğda məsəlinin izahı

³⁶ O zaman İsa xalqdan ayrılıb evə girdi. Şagirdləri Onun yanına gəlib dedilər: «Tarladakı dəlicələr məsəlini bizə izah et». ³⁷ Cavabında İsa dedi: «Yaxşı toxumu səpən Bəşər Oğludur. ³⁸ Tarla isə dünyadır. Yaxşı toxum Padşahlığın övladlarıdır. Dəlicə isə şər olanın övladlarıdır. ³⁹ Dəlicələri səpmiş olan düşmən iblisdir. Biçin dövrün sonudur və biçinçilər isə mələklərdir. ⁴⁰ Dəlicələr toplanıb alovla yandırıldığı kimi bu dövrün sonunda da belə olacaq. ⁴¹ Bəşər Oğlu mələklərini göndərəcək, onlar da pis yola çəkən bütün şeyləri və qanunsuzluq edənləri Onun Padşahlığından toplayacaq ⁴² və onları odlu sobaya atacaqlar. Orada ağlaşma və diş qıcirtısı olacaq. ⁴³ O zaman salehlər özlərinin Atasının Padşahlığında günəş kimi parlayacaqlar. Qulağı olan eşitsin!

Dəfinə və mirvari məsəlləri

⁴⁴ Səməvi Padşahlıq tarlada gizlədilən bir dəfinəyə bənzəyir. Tapan adam onu gizlətdi, sevinclə gedib bütün varını satdı və o tarlanı satın aldı.

⁴⁵ Yenə Səməvi Padşahlıq gözəl mirvarilər axtaran bir tacirə bənzəyir. ⁴⁶ O, çox dəyərli olan bir mirvari tapanda gedib bütün varını satdı və onu satın aldı.

Tor məsəli

⁴⁷ Yenə Səməvi Padşahlıq dənizə atılan və hər cür balıq tutan bir tora bənzəyir. ⁴⁸ Tor dolduğu zaman onu sahilə çəkdilər və oturub yaxşılarını qablara yığdılar, pisləri isə kənara atdılar. ⁴⁹ Bu dövrün sonunda da belə olacaq. Mələklər gəlib pisləri salehlərin arasından kənar edəcəklər. ⁵⁰ Sonra onları odlu sobaya atacaqlar. Orada ağlaşma və diş qıcirtısı olacaq».

⁵¹ İsa «Bütün bunları anladınız mı?» deyərək soruşdu. Onlar İsayə «bəli, ya Rəbb» dedilər. ⁵² İsa da onlara dedi: «Ona görə də Səməvi Padşahlıq üçün şagirdlik etmiş hər ilahiyatçı xəzinəsindən təzə və köhnə şeylər çıxaran ev sahibinə bənzəyir».

«İştə qəvi de məsəlon obəkardem,
Dınyo ofəyə beyku jıqoşə
Niyoni mandəyon bəyon bəkardem».

Hələğ iyən qandımı məsəli izoh

³⁶ Bə vaxti İsa vadoşe izdihom dəşe bə kə. Şoqirdon oməyn Çəy tonovotışone: «İzoh bıkə bəmə hələği məsəli». ³⁷ İsa votışe cəvobədə: «Çokə tumi peşandəkəs Bəşəri Zoəy. ³⁸ Məzə esə boy dınyoy. Çokə tum Podşoəti zoonin, hələğ isə Şərbəkəsi zoonin. ³⁹ Əvoni peşandəkəs deşmen iblise. Dıven dövrü oxoye iyən dıvenəkon isə mələkonin. ⁴⁰ Çoknə ki hələğon qırdə kardə beydən, sutə beydən otəşədə, jıqo bəbe in dövrü oxoyədən. ⁴¹ Bəşəri Zoə bəviğande iştə mələkon, əvonən qırdə bəkardən bə yavə ro okırniyə həmə çiyon iyən beğanunəti kardəkəson Çəy podşoətio ⁴² iyən şobədon əvoni bə otəşinə kurə. Əyo bəmə-şivən iyən dandonəciriskə bəbe. ⁴³ Bə vaxti salehon bənə həşi dəbəvəşən iştə Pıə Podşoətiədə. Biməsı bo məse quşış bıkəs!

Xəzinə iyən mırvari məsəlon

⁴⁴ Osmoni Podşoəti oxşeydə məzədə niyo kardə bıə bə qıləy xəzinə. Pəydo kardəkəsi niyo kardışe əv, şoybəsə be şe, həvatışe iştə həmmə tənxo, hiriyəşe ə məzə.

⁴⁵ İjən Osmoni Podşoəti oxşeydə bə qıləy tociri, konqılə ki, nəveydə bo reçinə mırvarion. ⁴⁶ Əv pəydo kardeədə in vey dəqərinə mırvari, şədə həvateyde iştə həmə tənxo, hiriyeydə əy.

Səli məsəl

⁴⁷ İjən Osmoni Podşoəti oxşeydə bə səli, komqılə ki ğandışone bə dıyo iyən qətişone har curə çiy. ⁴⁸ Səl pur bıə vaxti okırnişone əv bə japə, niştin qırdə kardışone çokə qılön ekardışone bə ğabon, bevəcə qılön esə boy şodoşone bə kəno. ⁴⁹ Jıqo bəbe çı dövrü oxoyədən. Mələkon bomen, pebəqəten salehon bevəcə odəmon arəo. ⁵⁰ Çəyo şobədon bevəcə odəmon bə otəşinə kurə. Bəmə-şivən iyən dandonəciriskə bəbe əyo». ⁵¹ «Şımə sərəşeşon imoni həmməy?» Əvon cəvob doşone bə İsa: «Bəle».

⁵² İsan votışe bəvon: «Əve Osmoni Podşoəti təlimi omutə har qılə ruhani miəllim oxşeydə bə kəsoybi ki, əy bekardeşə iştə xəzinəo tojə iyən kanə çiyon».

İsa Öz yurdunda rədd edilir

⁵³ İsa bu məsəlləri bitirəndən sonra oradan ayrıldı. ⁵⁴ Öz yurduna gələrək oradakı sinaqoqda xalqı öyrətməyə başladı. Camaat təəccüblənərək dedi: «Bu Adamda belə hikmət, belə möcüzələr yaradan qüdrət haradandır?» ⁵⁵ Bu, dülgərin Oğlu deyilmi? Anasının adı Məryəm deyilmi? Yaqub, Yusif, Şimon və Yəhuda Onun qardaşları deyilmi? ⁵⁶ Bütün bacıları aramızda yaşamırmı? Bəs onda bu Adama bütün bu şeylər haradandır?» ⁵⁷ Onların İsayə acığı tutdu. Amma İsa onlara dedi: «Bir peyğəmbərə öz yurdundan və öz evindən başqa heç bir yerdə xor baxmazlar». ⁵⁸ İsa onların imansızlığı üzündən orada çox möcüzə yaratmadı.

14

Yəhyanın edamı

¹ O vaxt İsa barədə olan xəbərləri hökmdar Hirod eşitdi. ² Nökərlərinə dedi: «Bu, Vəftizçi Yəhyadır. O, ölümlər arasından dirilib. Buna görə də O, möcüzələr yaradır».

³ Hirod qardaşı Filipin arvadı Hirodiyaya görə Yəhyanı tutduraraq qollarını qandalladıb zindana saldırmışdı. ⁴ Çünki Yəhya Hiroda demişdi: «Hirodiyanı almaq sənə qadağandır». ⁵ Hirod Yəhyanı öldürmək istəyirdi, amma camaatdan qorxurdu. Çünki camaat Yəhyanı peyğəmbər sayırdı.

⁶ Hirodun ad günü qeyd ediləndə Hirodiyanın qızı ortaya çıxıb rəqs etməyə başladı. Bu, Hirodun xoşuna gəldi. ⁷ O and içib bəyan etdi ki, qız nə istəsə, ona verəcək. ⁸ Qız isə anasının təhriki ilə dedi: «Vəftizçi Yəhyanın başını burada bir sini içində mənə ver». ⁹ Padşahı kədər bürüdü, amma içdiyi andlara və qonaqlara görə əmr etdi ki, ona istədiyini versinlər. ¹⁰ Beləliklə, zindanda Yəhyanın boynunu vurdurdu. ¹¹ Onun başı bir sini içində gətirilib qıza verildi. Qız da anasına apardı. ¹² Yəhyanın şagirdləri gəlib onun cəsədini götürdülər. Onu basdırdılar və gəlib İsayə bu barədə xəbər verdilər.

İsa beş min nəfəri doydurur

¹³ İsa bunu eşidib qayığa minərək təkbaşına oradan kimsəsiz bir yerə çəkildi. Bunu eşidən camaat şəhərlərdən piyada Onun ardınca getdi. ¹⁴ İsa

Hurmət ninoşone bə İsa İştə yurdədə

⁵³ İsa ın məsələn oroxniye bəpeştə şe çəvrəyku. ⁵⁴ Oməy Bəştə yurd, dəmande çəvon sinaqoqədə bo xəlği omute. Cəmati çöçin-çöçini votışe: «Çıkonco omeydə bı Odəmədə jıqo hikmət, jıqo mecuzon soxtə ğıvvə?» ⁵⁵ Nəccori zoə ni bəqəm Im? Çəy moə nom Məryəm ni bəqəm? Çəy boon nin bəqəm Yağub, Yusif, Simon iyən Yəhudə? ⁵⁶ Çəy hovon həmməy çəmə dilədə jiyeydənin bəqəm? Bəs bəvədə imon çıkoncon Bəyku?» ⁵⁷ Çəvon xoş nioməy bə İsa. Əncəx İsa votışe bəvon: «Bə peyğəmbəri har vırədə hurmət noydən, ğərəyz iştə yurdi iyən kəy». ⁵⁸ İsa nısoxtışe əyo vey mecuzon çəvon beimonəti hıcutədə.

14

Çe Yəhya kışte

¹ Bə vaxti Qalileyə viloyəti hıkmədor Hirodi məsəşe İsa barədə bıə xəbon. ² Votışe bəştə xıdmətəvonon: «Im Vəftizəvon Yəhyay. Əv bəyji bıə çe mardon dilədə. Əve heste Bəyku jıqo mecuzon soxtə ğıvvə». ³ Hirodi doəşbe qəte Yəhya bəştə boə Filipi jen Hirodiya səbəb, jəşbe dastband bəçəy kəşon, doəşbe əv dəğənde bə zindon. ⁴ Çumçiko Yəhya votəşbe bə Hirodi: «Bəti ğədəğəne Hirodiya boştə jen səy». ⁵ Hirodi piyeydəşbe bıkiştı Yəhya, əmma tarseydəbe xəlğiku. Çumçiko bənə peyğəmbəri zineydəbin Əy. ⁶ Hirodi moəku bıə ruji dəvoneyədə Hirodiya kinə beşe bə arə dəmande raxs karde. Im xoş oməy bə Hirodi. ⁷ Əy ğəssəm hardışe, vəd doşe ki, kinə çiç bıpiyoşe, bədo bəy. ⁸ İştə moə tərəfo omute bıə kinə, votışe: «Çe Vəftizəvon Yəhya səy bıdə bəmi iyo qıləy mıcmədə». ⁹ Ğərəğəydi qətışe podşo, əmma bəştə hardə ğəssəmon iyən ğonəğon xoto əmr kardışe ki, çəy piyəy bıdən bəy. ¹⁰ Vığandışe odəm, doşe jəy Yəhya qiy zindonədə. ¹¹ Vardışone çəy sə qıləy mıcmədə, doəbe bə kinə. Kinən bardışe əv boştə moə. ¹² Yəhya şoqirdon oməyn peqətışone çəy cəsəd. Dəkandışone əv, çəyo şin xəbə doşone bı barədə bə İsa.

İsa penc həzo odəmi si kardeydə

¹³ İsa məsəədə imi peniştə bə kulos, coylinə okıriyəy çəvrəyku bə qıləy bekimsənə vırə. Cəmat imi məsəədə şəhrono piyodə şin Çəy dumo. ¹⁴ İsa

sahilə düşəndə böyük bir izdiham gördü, onlara rəhmi gəldi və xəstələrinə şəfa verdi.

¹⁵ Axşama yaxın şagirdlər Onun yanına gəlib dedilər: «Bura çöllükdür, vaxt da gecdir. Camaatı burax, qoy gedib kəndlərdən özlərinə yemək alsınlar». ¹⁶ Amma İsa onlara dedi: «Getməklərinə ehtiyac yoxdur. Onlara yeməyi siz verin». ¹⁷ Şagirdlər İsayə dedilər: «Burada beş çörək və iki balıqdan başqa bir şeyimiz yoxdur». ¹⁸ İsa «onları buraya, Mənə gətirin» dedi. ¹⁹ Camaata əmr etdi ki, otların üstündə otursunlar. İsa beş çörəyi və iki balığı götürüb göyə baxaraq şükür duası etdi. Sonra çörəyi bölüb şagirdlərə verdi. Şagirdlər də camaata payladılar. ²⁰ Hamı yeyib-doydu. Artıq qalan hissələrdən on iki dolu zənbil yığdılar. ²¹ Yemək yeyən adamların sayı qadınlar və uşaqlardan başqa, beş min nəfərə yaxın idi.

İsa suyun üstü ilə yeriyr

²² Bundan dərhal sonra İsa camaatı evlərinə göndərəkən şagirdlərini də məcbur etdi ki, qayığa minib Özündən əvvəl o biri sahilə keçsinlər. ²³ İsa camaatı göndərəndən sonra dua etmək üçün tək-tənha dağa çıxdı. Axşam olanda orada tək idi. ²⁴ Qayıq isə artıq qurudan çox stadi uzaqda idi və külək onlara qarşı olduğundan dalğalar qayığa zərbələr endirirdi. ²⁵ Gecənin dördüncü növbəsi İsa gölün üstü ilə yeriyrək onların yanına gəldi. ²⁶ Şagirdlər isə İsanın gölün üstü ilə yeridiyini görəndə «Bu bir kabusdur!» deyərək lərzəyə düşdülər və qorxudan qışqırdılar. ²⁷ Lakin bu anda İsa onlara müraciət edib dedi: «Cəsəətli olun, Mənəm, qorxmayın!» ²⁸ Peter cavabında Ona dedi: «Ya Rəbb, əgər Sənsənsə, mənə əmr et ki, suların üstü ilə yanına gəlim». ²⁹ İsa «Gəl!» dedi. Peter də qayıqdan çıxıb suların üstü ilə yeridi və İsayə tərəf getdi. ³⁰ Amma küləyin güclü əsdiyini görəndə qorxdı və batmağa başladı. «Ya Rəbb, məni xilas et!» deyərək qışqırdı. ³¹ İsa o anda əlini uzadıb onu tutdu və dedi: «Ey iman az olan adam, nə üçün şübhə etdin?» ³² Onlar qayığa mindikləri zaman külək sakitləşdi. ³³ Qayıqda olanlar «Doğrudan da, Sən Allahın Oğlusan!» deyərək Ona səcdə qıldılar.

İsa Ginesarda xəstələrə şəfa verir

³⁴ İsa və şagirdlər gölü keçib Ginesar sahilinə çatdılar. ³⁵ O yerin adamları İsanı tanıdıqları zaman ətrafdakı hər yerə xəbər yaydılar. Bütün xəstələri

kuloso evoəsə vindışe qıləy yolə izdihom, rəhmış oməy bəvon iyən şifo doşe bə çəvon noxəşinon.

¹⁵ Şanqovəsəy şoqirdon oməyn İsa tonə votışone: «Daşte ıvrə, diye həni. Vadə cəmati, bıdə bışun boştə hard bıstənin diyonədə». ¹⁶ Əmma İsa votışe bəvon: «Ehtiyoc ni bəçəvon şe. Şımə bıdən bəvon hardı». ¹⁷ Şoqirdon votışone bə İsa: «Nimone iyo jıçıy, ğərəyz penc qılə nuni iyən dıqlə moy». ¹⁸ İsa votışe: «Əvoni biyən iyo Bomı». ¹⁹ Əmr kardışe bə izdihomi ki, bımıştın çimənisə. İsa peqətişe penc qılə nun iyən dıqlə moy, edyəsəy bə osmoni, kardışe şukri dıvo. Çəyo poə kardışe nun doşe bə şoqirdon. Şoqirdonən paybaxş kardışone bə cəmati. ²⁰ Həmməy hardışone, si bin. Qırdə kardışone ziyodə mandə tikon, donzə qılə zambul pur be. ²¹ Hardəkəson təxminən penc həzo merdbin, ğərəyz jenon iyən əğılön.

İsa pıyeydə ovi dimisə

²² Dərhol çimi bəpeştə İsa cəmati bəçəvon kəon dəro kardeyəsə məcbur kardışe İştə şoqirdonən ki, peniştın bə kulos iyən Çəysə bənav ovaştın bə japə. ²³ Cəmati dəro karde bəpeştə İsa coylinə rost be bə band bo dıvo karde. İsa coylibe əyo şanqo daraşiyədə. ²⁴ Kulos həni vey diyəröbe çə japəku iyən dalğön jəydebin kulosi, çumçıko vavaz bəvon vəynə qıneydəbe. ²⁵ Şəvi çominə ğısmədə İsa qoli səpe pıye-pıye oməy çəvon tonə. ²⁶ Şoqirdon esə boy vindeədə ki, İsa pıyeydə qoli səpe, bə larz dəşin votışone: «İm qıləy soənəvöy!» iyən tarsiku ozik oməyn. ²⁷ İntasi bı ləzədə İsa ovarde bəvon, votışe: «Ciqəmand bıbən, Azim, mətarsən!» ²⁸ Peteri cəvobədə votışe Bəy: «Ya Rəbb, qırəm Tınışbu, bəmi əmr bıkə ki, bıpıyım ovi səpe bom İştə tonə». ²⁹ İsa votışe: «Boy!» Peterən beşe kuloso, pıyəy ovi səpe, şe bə İsa tərəf. ³⁰ Əmma vindeədə zumandə vavazi tarsəy, dəmande bo eşe. Zıkkə jəşe: «Ya Rəbb, peroxın mını!» ³¹ İsa dərhol dıroz kardışe dast, qətişe əv, votışe: «Ha imoni kam bıə odəm, boçi şəkı varde?» ³² Keyne ki, əvon peniştın bə kulos, vavaz həmuş be. ³³ Kulosədə bıəkəson səcdə kardışone Bəy iyən votışone: «Həğığətən Tı Xıdo Zoəş!»

İsa şifo doydə bə noxəşinon Qinesarədə

³⁴ İsa deştə şoqirdon ovaştın qoli, rəsəyn bə Qinesari kəno. ³⁵ Çəvrəy cəmati kəynə ki, zınəşone İsa, xəbə rosnışone ətrofədə bıə har vıvəy. Vardışone həmə noxəşinon Çəy tonə. ³⁶ Noxəşinon vardəkəson lovə kardeydebin ki,

Onun yanına gətirdilər. ³⁶ Xəstələr heç olmasa İsanın paltarının ətəyinə toxunmaq üçün yalvarırdılar. Ona toxunanların hamısı sağaldı.

15

İnsanı murdar edən nədir?

¹ Onda Yerusəlimdən fariseylər və ilahiyyatçılar İsanın yanına gəlib dedilər: ² «Nə üçün şagirdlərin ağsaqqallardan qalan adət-ənənəni pozur və çörək yedikləri zaman əllərini yumurlar?» ³ İsa cavabında onlara dedi: «Bəs siz nə üçün öz adət-ənənəninə naminə Allahın əmrini pozursunuz? ⁴ Çünki Allah belə əmr etdi: “Ata-anana hörmət et” və “Atasını yaxud anasını söyən adam öldürülməlidir”. ⁵ Sizsə deyirsiniz: “Kim atasına yaxud anasına məndən umduğun yardım Allaha həsr olundu» desə, ⁶ onda atasına hörmət etməyə bilər”. Beləliklə, siz öz adət-ənənəninə naminə Allahın kəlamını heç edirsiniz. ⁷ Ey ikiüzlülər! Yeşaya peyğəmbər sizin üçün nə yaxşı söyləyib! O demişdir:

⁸ “Bu xalq dodaqları ilə Mənə hörmət edir,

Amma qəlbləri Məndən uzaqdır.

⁹ Boş yerə Mənə səcdə edirlər,

İnsan əmrlərindən çıxardıqları təlimləri öyrədirlər”».

¹⁰ İsa camaatı yanına çağıraraq onlara dedi: «Qulaq asın və dərk edin. ¹¹ Ağıza daxil olan şey insanı murdar etməz, amma insanı murdar edən ağızdan çıxan şeydir». ¹² O zaman şagirdlər gəlib Ona dedilər: «Bilirsənmi fariseylər bu sözü eşitdikdə incidilər». ¹³ Amma İsa cavab verib dedi: «Səməvi Atamın əkmədiyi hər bitki kökündən qoparılacaq. ¹⁴ Onları buraxın. Onlar korların kor rəhbərləridir. Əgər kor koru aparsa, ikisi də çuxura düşər».

¹⁵ Peter Ona cavab verərək dedi: «Bu məsələ bizə izah et». ¹⁶ İsa dedi: «Siz də hələ dərk etməmişsiniz? ¹⁷ Başa düşürsünüz ki, ağıza girən hər şey qarına gedir və ifraz olunur? ¹⁸ Ağızdan çıxan şeylərsə ürəkdən çıxar, bunlar da insanı murdar edir. ¹⁹ Çünki ürəkdən pis fikirlər, qatillik, zinakarlıq, cinsi əxlaqsızlıq, oğurluq, yalançı şahidlik və küfr çıxar. ²⁰ İnsanı murdar edən şeylər bunlardır. Yuyulmamış əllərlə yemək isə insanı murdar etməz».

hiç nıbo noxəşinon pexəviyın bə İsa dovnəo eləşkiyə pəpulə. Xəş beydəbin Bəy pexəviyəkəson həmməy.

15

Çiçe insoni mırdol kardə çiy?

¹ Bəvədə fəriseyon iyən ruhani miəllimon Yerusəlimo oməyn İsa tonə, votışone: ² «Boçi İştı şoqirdon əməl kardeydənin bə sipirişonku mandə adət-ənənə iyən nun hardə vaxtı şışteydənin iştə daston?» ³ İsa cəvobədə votışe bəvon: «Bəs boçi şımə bəştə adət-ənənə xatır əməl kardeydənişon bə Xıdo əmri? ⁴ Çumçıko Xıdo jıqo əmr kardışe: “Hurmət bıkə bəştə pıə-moə” iyən “Kıştənine bəştə pıə yaanki moə dımjon doə odəm”. ⁵ Şımə esə boy voteydəşon: “Şəxsi bıvoto bəştə pıə yaən moə (bə Xıdo həsr kardə be iştı çımıku çəş kardəy) ⁶ bəvədə hurmət nıkarde bəzıne bəştə pıə”. De jıqoy, şımə bəştə adət-ənənəon xatır hiç kardeydəşon Xıdo kəlomi. ⁷ Ha dıdimon! Yeşayə peyğəmbəri əcəb peyğəmbərəti kardəşe boşmə! Əy votəşe:

⁸ “İm xəlğ deştə libuton hurmət kardeydə Bəmi,

Əmma Çımıku diyəron çəvon dilon.

⁹ Bəmi hədəh-hədəri səcdə kardeydən,

Omuteydən insoni əmronku be kardə təlimon”».

¹⁰ İsa sədo kardışe cəmat İştə tonə, votışe bəvon: «Quş bıdən iyən bıfamən. ¹¹ İnsoni mırdol nıbəkarde bə qəv dəşə çiy, əmma insoni qəvo beşəyonin əy mırdol kardə çiyon». ¹² Bəvədə şoqirdon oməyn, votışone Bəy: «Zıneydəş, fəriseyon in sıxani məsəədə xoş nıoməy bəvon?». ¹³ Əmma İsa cəvobədə votışe: «Çımı Osmoni Pıə nıkaştə har qılə rəsə pevətə bəbe rəğə. ¹⁴ Diyəro bışən çəvonku. Əvon çe kuyə odəmon kuyə rəhbəronin. Qırəm ku ro nişə bıko bə kuy, dıkəsiyən ebəqınən bə xandəx».

¹⁵ Peteri xahiş kardışe: «İzoh bıkə bəmə in məsəli». ¹⁶ İsa votışe: «Şımənən hələn famənişon? ¹⁷ Sərəseydənişon ki, bə qəv dəşə har çiy şeydə bə ləvə iyən ifroz beydə? ¹⁸ Qəvo beşəyon esə boy dilo beşəydən iyən imon mırdol kardeydən insoni. ¹⁹ Çumçıko dilo bebəşən bevəcə fikiron, gəttoləti, zinokorəti, cinsiyə beaxloğəti, dızdiyəti, duyəvoje şoydəti iyən kuf. ²⁰ İmonin insoni mırdol kardə çiyon. De ənəşiştə daston harde esə boy mırdol nıbəkarde insoni».

Kənanlı qadının imanı

²¹ İsa oradan çıxıb Sur və Sidon bölgələrinə çəkildi. ²² Budur, Kənanlı bir qadın o diyardan çıxıb «ya Rəbb, ey Davud Oğlu, mənə rəhm elə. Qızım ağır bir halda cinə tutulub» deyərək çağırırdı. ²³ İsa cavabında ona bir söz belə, demədi. Şagirdləri yaxınlaşıb «onu burax, çünki arxamızca çıxır» deyərək İsayə yalvardılar. ²⁴ Amma İsa cavab verib dedi: «Mən yalnız İsrail xalqının itmiş qoyunlarının yanına göndərilmişəm». ²⁵ Qadınsa yaxınlaşdı və Ona səcdə qılıb dedi: «Ya Rəbb, mənə imdad et». ²⁶ İsa cavab verib dedi: «Uşaqların çörəyini götürüb itlərə atmaq düzgün olmaz». ²⁷ Qadın dedi: «Haqlısan, ya Rəbb! Amma itlər də sahiblərinin süfrəsindən düşən qırıntılardan yeyir». ²⁸ O zaman İsa cavab verib qadına dedi: «Ey qadın! İmanın böyükdür; sənə istədiyini kimi olsun». Onun qızı o saatda sağaldı.

İsa dörd min nəfəri doydurur

²⁹ İsa oradan çıxıb Qalileya gölünün sahilindən keçdi və dağın başına çıxıb orada oturdu. ³⁰ Onun yanına böyük bir izdiham gəldi və özləri ilə birlikdə topallar, korlar, şikəstlər, lallar və daha başqa bir çoxunu gətirdilər. Onları İsanın ayaqları yanına qoydular və İsa onlara şəfa verdi. ³¹ Xalq görəndə ki lallar danışır, şikəstlər sağalır, topallar yeriyyir və korlar görür, heyrətləndi və İsrailin Allahını izzətləndirdi.

³² İsa şagirdlərini yanına çağıraraq dedi: «Bu camaata yazığım gəlir, çünki üç gündür ki, yanımdadırlar və yeməyə heç nələri yoxdur. Onları evlərinə ac yola salmaq istəmirəm ki, yolda taqətdən düşməsinlər». ³³ Şagirdlər Ona dedilər: «Bu çöllükdə bu qədər camaatı doyurmaq üçün çörəyi haradan tapaq?» ³⁴ İsa onlardan soruşdu: «Neçə çörəyiniz var?» Onlar dedilər: «Yeddi və bir az da kiçik balığımız var». ³⁵ Onda İsa camaata əmr etdi ki, yerə otursunlar. ³⁶ Yeddi çörəklə balıqları götürdü və şükür edərək bölüb şagirdlərə, şagirdlər də camaata verdi. ³⁷ Hamı yeyib-doydu. Artıq qalan hissələri yığıdılar, yeddi səbət doldu. ³⁸ Yemək yeyən adamların sayı isə qadınlar və uşaqlardan başqa, dörd min nəfər idi. ³⁹ İsa camaatı buraxıb qayığa minərək Məcdəl bölgəsinə getdi.

Kənanijə jeni imon

²¹ İsa esiyəy çəvrəyku, şe bə Tir iyən Sidoni məholon. ²² İmeha, qıləy Kənanijə jen beşe səhri kəno, zikkə jəy-jəy voteydəbe: «Ya Rəbb, ha Davudi Zoə, rəhm bıkə bəmi. Cını qətəşe çımı kinə qonə holədəy». ²³ Əmma İsa cəvob nidoşe, nivotişe qıləy sıxanən bəy. Çəy şoqirdon nez oməyn, lovə kardışone bə İsa: «Bivot bəy bıdə bışu, çumçiko zikkə jəydə çəmə dumo». ²⁴ Bəvədə İsa jıqo cəvob doşe: «Az vığandə bıəm əncəx bo İsrail xəlgi qin bıə pəson». ²⁵ Jen isə nez oməy səcdə kardışe Bəy votişe: «Ya Rəbb, koməq bıkə bəmi». ²⁶ İsa cəvob doşe: «Rost nibəbe əğilon nuni peqəte bo kutilon şodoy». ²⁷ Jeni votişe: «Bəle, Rəbb, əmma kutilonən hardəydən ıştə soybi surfəku emə purşon». ²⁸ Bəvədə İsa jıqo cəvob doşe bə jeni: «Ha jen! İştı imon yole, bıdə ıştı orzu bırası bə vırə». Həmonə ləzədə xəş be çəy kinə.

İsa çə həzo odəmi si kardeydə

²⁹ İsa esiyəy çəvrəyku, dəvarde qol Qalileyə jəpəku iyən peşe bə band, nişte əyo. ³⁰ Qıləy yolə izdihom oməy Çəy tonə iyən vardışone deştə şilon, kuon, şıkəson, lolon, həniyən vey kəson. Noşone əvon İsa lınqon paliyo, İsa şifo doşe bəvon. ³¹ Xəlğ vindeədə ki, lolon sıxan kardeydən, şıkəson xəş beydən, şilon piyeydən, kuon vindeydən, hədəyon mandin iyən həmd kardışone bə İsraili Xıdo.

³² İsa sədo kardışe İştə şoqirdon, votişe: «Bəbolim omeydə bı izdihomi, çumçiko se ruje Çımı pəliyən iyən hiçi mandəni bəvonku bo harde. Piyeydəmni ki, əvoni vəşi dəro bıkəm bəçəvon kə, incori bəqinen roədə». ³³ Şoqirdon votışone Bəy: «Bı daştədə çikonco pəydo bıkəmon bı ənə odəmi si kardeyro nuni?» ³⁴ İsa parsəy çəvonku: «Çan qılə nun hestione?» Əvon votışone: «Haft qılə nun iyən kamişəvoy hırdə moy heste bəməku». ³⁵ Bəvədə İsa əmr kardışe bə izdihomi ki, bınıştın bə zəmin. ³⁶ Peqətişe haft qılə nun iyən moyon, şukur karde-karde poə kardışe, doşe bə şoqirdon, şoqirdonən xıdmət kardışone bə izdihomi. ³⁷ Həmməy hardışe, si bin. Qırdə kardışone ziyodə mandə tikon, haft qılə səvəx pur be. ³⁸ Hardəkəson çə həzo merdbin, gərəyz jenon iyən əğilon. ³⁹ İsa dəro kardışe izdihom, penişte bə kulos, şe bə Məcdəli ətrof.

16

Fariseylərin və sadukeylərin mayası

¹ Fariseylər və sadukeylər yaxınlaşıb İsanı sınamaq üçün xahiş etdilər ki, onlara göydən gələn bir əlamət göstərsin. ² Amma İsa onlara cavab verdi: «Axşam olanda siz: “Hava yaxşı olacaq, çünki göy qırmızıdır”, ³ səhər çağı “bu gün fırtına qopacaq, çünki göy qırmızıdır, tutqundur” deyirsiniz. Göyün görünüşünü seçə bilərsiniz, ancaq zamanın əlamətlərini seçə bilmirsiniz? ⁴ Pis və vəfasız nəsil bir əlamət axtarır. Amma ona Yunusun əlamətindən başqa heç bir əlamət verilməyəcək». İsa onları tərk edib getdi.

⁵ Şagirdlər o taya keçəndə çörək götürməyi yaddan çıxarmışdılar. ⁶ İsa onlara dedi: «Ehtiyatlı olun! Fariseylərin və sadukeylərin mayasından özünüzü gözləyin». ⁷ Şagirdlər isə öz aralarında danışdı deyirdilər: «Bunu çörək götürmədiyimiz üçün deyir». ⁸ İsa bunu bilərək dedi: «Ey iman az olanlar! Nə üçün çörəyinizin yoxluğundan danışsınız? ⁹ Hələ dərk etmirsinizmi? Beş min nəfər üçün beş çörəyi və neçə zənbil yığdığınızı xatırlamırsınızmi? ¹⁰ Dörd min nəfər üçün yeddi çörəyi və neçə səbət yığdığınızı da xatırlamırsınızmi? ¹¹ Necə anlaya bilmirsiniz ki, Mən sizinlə danışanda çörəyi nəzərdə tutmamışdım? Fariseylərin və sadukeylərin mayasından özünüzü gözləyin». ¹² O zaman onlar anladılar ki, İsa çörək mayasından yox, fariseylərin və sadukeylərin təlimindən qorunmağı nəzərdə tutmuşdu.

Peterin Məsihi tanıması

¹³ İsa Filip Qeysəriyyəsi bölgəsinə gəldiyi zaman Öz şagirdlərindən soruşdu: «Adamların dediyinə görə Bəşər Oğlu kimdir?» ¹⁴ Onlar da dedilər: «Bəziləri Vəftizçi Yəhya, başqaları İlyas, digərləri isə deyirlər ki, Yeremya yaxud peyğəmbərlərdən biridir». ¹⁵ İsa onlara dedi: «Bəs siz nə deyirsiniz? Sizcə Mən kiməm?» ¹⁶ Şimon Peter cavab verdi: «Sən var olan Allahın Oğlu Məsihsən». ¹⁷ İsa ona cavab verib dedi: «Nə bəxtiyarsan, ey Yunus oğlu Şimon! Çünki bunu sənə bildirən ət və qan deyil, göylərdə olan Atamdır. ¹⁸ Mən sənə deyirəm ki, sən Petersən və Mən cəmiyyətimi bu Qayanın üzərində quracağam. Ölülər diyarının qapıları ona qalib gələ bilməyəcək. ¹⁹ Səməvi Padşahlığın açarlarını sənə verəcəyəm. Yer üzündə bağlayacağın hər şey göylərdə bağlanmış olacaq və yer üzündə açacağın hər

16

Çe fəriseyon iyən sadukeyon moyə

¹ Fəriseyon iyən sadukeyon İsa dəvinə kardeyro nez oməyn, xahiş kardışone ki, nişo bıke bəvon osmono omə qıləy əlomət. ² Əmma İsa cəvob doşe bəvon: «Şanqovoni şımə voteydəşon: “Həşi tınd bəbe, çumçiko osmon siye” ³ iyən maştəvoni “ımruj kulok rost bəbe, çumçiko osmon tınd siye”. Osmoni dimi mişohidə karde zıneydəşon, çən zəmonə əloməti co karde zıneydənişon? ⁴ Bəvəcə iyən bebəfoə nəsil nəveydə bo qıləy əloməti. Əmma doə nibəbe bəy hiç co qıləy əlomət, ğərəyz Yunisi əloməti». İsa tərğ kardışe əvoni şe.

⁵ Şoqirdon ovaşteədə qoli bə tərəf, yodo bekardeşonbe nun peqəte. ⁶ İsa votışe bəvon: «Hodi bıbən! Çe fəriseyon iyən sadukeyon moyəku çəş bıkən ıştəni». ⁷ Şoqirdon isə voteydəbin ıştə arədə: «Bəçəmə nun peniqəte səbəb jıqo voteydə». ⁸ İsa zınəşe əvon çiçiku qəp jəydən, votışe bəvon: «Ha imoni kam bıəkəson! İştə nuni nibeyku boçi qəp jəydəşon? ⁹ Fameydənişon hələn? Bəs, şımə yodədə ni de penc qılə nuni penc həzo odəmi si bey iyən çan qılə zambul qırdə kardione? ¹⁰ Ço həzo odəmi de haft qılə nuni si bey iyən çan qılə səvəx qırdə kardeyən şımə yodədə ni bəqəm? ¹¹ Çoknə sərəsənişon ki, Az deşmə sıxan kardeədə nəzədə qətəmnıbe nuni? Çe fəriseyon iyən sadukeyon moyəku çəş bıkən ıştəni». ¹² Bəvədə əvon sərəsəyn ki, İsa votəşeybən ıştəni nuni moyəku ne, çe fəriseyon iyən sadukeyon təlimiku niğo bıdən.

Peteri zınəşe İsa bənə Məsihi

¹³ Kəynə ki İsa oməy bə Filipi Qeysəriyyə şəhri kəno, parsəy şoqirdonku: «Odəmon çiç voteydən, Bəşəri Zoə kiye?» ¹⁴ Əvon votışone: «Kaliyon voteydən Vəftizəvonə Yəhya, co kəson – İlyas, həniyən co kəson voteydən ki, Yeremyə, yaan peyğəmbəronədə qıləyniye». ¹⁵ İsa votışe bəvon: «Bəs şımə çiç voteydəşon? Şımə zınəyku Az kim?» ¹⁶ Simon Peteri cəvob doşe: «Tı çe hest bıə Xıdo Zoə Məsihiş». ¹⁷ İsa cəvob doşe bəy: «Çı baxtəvəriş, ha Yunisi zoə Simon! Çumçiko imi bəti oşko bıke cism iyən xuno iborət bıə inson ni, Çımı Osmononədə bıə Pıəy. ¹⁸ Az bəti voteydəm ki, tı Peteriş iyən Az bəsoxtəm ıştə icmo bı Hali səpe. Cəhənnımı ğıvvon əzının ğalib ome bəy. ¹⁹ Az bədom bəti Osmoni Podşoəti haçəron. İştı zəminisə dəbastə har çi, dəbastə bəbe osmononədə iyən ıştı zəminisə okardə har çi, okardə

şey göylərdə açılmış olacaq». ²⁰ Bu sözlərdən sonra İsa şagirdlərə qadağan etdi ki, Onun Məsih olduğunu heç kəsə danışmasınlar.

İsa ölüb-diriləcəyi barədə əvvəlcədən xəbər verir

²¹ Bundan sonra İsa şagirdlərinə danışmağa başladı ki, Özü Yerusəlimə getməli, ağsaqqallar, başçı kahinlər və ilahiyyatçılar tərəfindən çox əzab çəkməli, öldürülməli və üçüncü gün dirilməlidir. ²² Peter Onu bir kənara çəkib etiraz etməyə başladı: «Ya Rəbb, Özünə yazığın gəlsin! Bu əsla Sənin başına gəlməyəcək!» ²³ Amma İsa dönüb Peterə dedi: «Çəkil qarşımdan, Şeytan! Sən Mənə mane olursan. Sən Allahın işləri haqqında deyil, insan əməlləri barəsində fikirləşirsən».

²⁴ Sonra İsa şagirdlərinə dedi: «Əgər bir kəs Mənim ardımca gəlmək istəyirsə, özündən imtina etsin və çarmıxını götürüb ardımca gəlsin. ²⁵ Kim canını xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək, amma kim Mənə görə canını itirirsə, onu qoruyacaq. ²⁶ İnsan bütün dünyanı qazanıb canını itirərsə, ona nə xeyri var? Yaxud insan öz canının əvəzinə nə verə bilər? ²⁷ Çünki Bəşər Oğlu Atasının izzəti içində Öz mələkləri ilə gələcək və o zaman hər kəsə öz əməlinə görə əvəzini verəcək. ²⁸ Sizə doğrusunu deyirəm: burada duranlardan bəzisi Bəşər Oğlunun Padşahlığı ilə gəldiyini görmədən ölməyəcək».

17

İsanın görünüşü dəyişir

¹ Altı gündən sonra İsa Özü ilə yalnız Peter, Yaqub və qardaşı Yəhyayı götürüb hündür bir dağa çıxdı. ² Onların qarşısında görünüşü dəyişdi. Üzü günəş kimi parladı və libası işıq kimi ağ oldu. ³ O an Musa və İlyas onlara göründü. Onlar İsa ilə söhbət edirdi. ⁴ Peter sözə başlayıb İsayə dedi: «Ya Rəbb! Nə yaxşı ki biz buradayıq. Əgər istəyirsənsə, burada üç çardağ qurum – biri Sənin, biri Musa, biri də İlyas üçün». ⁵ Peter hələ danışan zaman parlaq bir bulud onların üzərinə kölgə saldı. Budur, buluddan bir səs gəldi: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ondan razıyam, Ona qulaq asın!» ⁶ Şagirdlər bunu eşidəndə üzüstə yerə qapandılar və onları böyük dəhşət bürüdü. ⁷ İsa gəlib onlara toxunaraq «Qalxın, qorxmayın!» dedi. ⁸ Onlar da başlarını qaldıranda İsadan başqa kimsəni görmədilər.

bəbe osmononədə». ²⁰ In sıxanon bəpeştə İsa əmr kardışe bə şoqirdon ki, nıvotın bə hiç kəsi ki, Əv Məsihe.

İsa sıftəku xəbə doydə ıstə marde-bəyji be barədə

²¹ Çı vaxtiku İsa dəmande qəp jəy boştə şoqirdon ki, Əv şənine bə Yerusəlim, vey əzob kəşənine çe sipirişon, sər kahinon iyən ruhani miəllimon tərəfo, kıştə bənəine iyən seminə ruji bəyji bənəine. ²² Bəvədə Peteri okırnişe Əv bə kəno, dəmande bo etiroz karde: «Xıdo rəhm bıkə Bəti! Im hiç vaxti nıvo Bəşti sə ya Rəbb!» ²³ Əmma İsa odyəsəy, votışe bə Peteri: «Okiri, Çımiku Şəyton! Tı mane beydəş Bəmi. Tı insoni əməlon barədə fikir kardeydəş, çe Xıdo koon barədə nə».

²⁴ Çəyo İsa votışe bəştə şoqirdon: «Ehanə kiysə ome piyeydəşebu Çımı dumo, imtino bıkə ıstəku iyən peqətı ıstə çomexi, bo Çımı dumo. ²⁵ Çumçıko harki piyeydəşebu peroxnı ıstə jimoni, qın bəkarde əy, əmma harki Bəçımı xatır qın kardeydəbu ıstə jimoni, pəydo bəkarde əy. ²⁶ Hestişe çı foydə bə insoni, qirəm gəzənc bıko həmə dınyo, qın bıko ıstə jimoni? Yaanki inson ıstə jimoni əvəzi çiç bəzıne doy? ²⁷ Çumçıko Bəşəri Zoə bome ıstə Pıə ızzəti dılədə Deştə mələkon iyən bəvədə bədo bə har kəsi bəçəy əməlon nıvofıg əvəz. ²⁸ Rosti voteydəm bəşmə: Bəşəri Zoə Deştə podşoəti omemoni nıvında, nibəmərdən iyo mandəkəson kali qılın».

17

Çe İsa vindemon dəqiş beydə

¹ Şəş ruji bədiqə İsa peqətışe Deştə Peter, Yağub iyən çəy boə Yəhya, bardışe əncəx əvoni bə qıləy barzə band. ² Çəy vindemon dəqiş be çəvon vədə. Çəy dim dəvəşəy bənə həşi iyən Çəy libos sipi be bənə ruşnə. ³ Musa iyən İlyas zahir bin bəvon bı ləzədə. Əvon bə qəpbin de İsa. ⁴ Peter dəmande bə qəp, votışe bə İsa: «Ya Rəbb! Çı əcəb ki, iyomon əmə. Şayət piyeydəbu az ejənım seqlə ləm iyo – qıləyni Botı, qıləyni bo Musa, qıləyniyən bo İlyasi». ⁵ Peter hələ sıxan kardeədə qıləy ruşınə avə soğnə eğandışe çəvon səpe. Imha, qıləy sədo oməy avəo: «Çımı azizqıromiyə Zoəy Im, rozim Çəyku, quş bıdən Bəy!» ⁶ Şoqirdon imi məsəədə dəhşəti dılədə zənbədim qınin bə zəmin. ⁷ İsa ome pexəviyəy bəvon votışe: «Mətərsən, bəştən!» ⁸ Əvon ıstə səy rost kardeədə, nıvındışone gərəyz İsa hiçki.

⁹ Dağdan enərkən İsa şagirdlərinə əmr etdi: «Bəşər Oğlu ölümlər arasından dirilənə qədər gördüyünüzü heç kimə söyləməyin». ¹⁰ Şagirdlər Ondən soruşdular: «Elə isə, niyə ilahiyatçılar deyirlər ki, əvvəlcə İlyas gəlməlidir?» ¹¹ İsa onlara cavab verdi: «Düzdür, İlyas gəlib hər şeyi yoluna qoymalıdır. ¹² Lakin sizə deyirəm: artıq İlyas gəldi və onu tanımadılar, lakin nə istədilsə, onun başına gətirdilər. Eyni cür Bəşər Oğlu da onların əlindən əzab çəkəcək». ¹³ Şagirdlər o zaman başa düşdülər ki, İsa onlara bu sözləri Vəftizçi Yəhya haqqında söyləyirdi.

Oğlandan cin çıxarılır

¹⁴ Onlar xalqın yanına gələndə bir adam gəlib İsanın qarşısında diz çökərək dedi: ¹⁵ «Ya Rəbb! Oğluma rəhm elə, çünki o, epileptikdir və çox əzab çəkir. Tez-tez gah oda, gah da suya düşür. ¹⁶ Onu Sənin şagirdlərinin yanına gətirdim, lakin ona şəfa verə bilmədilər». ¹⁷ İsa cavab verərək dedi: «Ey imansız və yolunu azmış nəsil! Nə vaxta qədər sizinlə olacağam? Nə vaxta qədər sizə dözəcəyəm? Uşağı buraya, yanına gətirin». ¹⁸ İsa cinə qadağan etdi və cin uşağıdan çıxdı. Oğlan o saatda şəfa tapdı.

¹⁹ O zaman şagirdlər İsayə təklildə yaxınlaşıb dedilər: «Nə üçün biz o ruhu qova bilmədik?» ²⁰ İsa da onlara dedi: «İmanınız az olduğu üçün. Çünki sizə doğrusunu deyirəm: bir xardal toxumu qədər imanınız olarsa və siz bu dağa “buradan oraya köç” desəniz, o köçər və sizin üçün mümkün olmayan heç bir şey olmaz». ²¹

İsa ölüb-diriləcəyi barədə yenə xəbər verir

²² Qalileyada yığılarkən İsa şagirdlərə dedi: «Bəşər Oğlu insan əllərinə təslim ediləcək ²³ və Onu öldürəcəklər, amma O, üçüncü gün diriləcək». Onlar çox kədərləndilər.

Məbəd vergisi

²⁴ Kefernahuma gəldikləri zaman məbəd vergisini yığanlar Peterə yaxınlaşıb dedilər: «Sizin Müəlliminiz vergi ödəmirmi?» ²⁵ Peter «ödəyir» dedi. Evə gələndə İsa onu qabaqlayaraq dedi: «Şimon! Sən necə düşünürsən? Yerin hökmdarları gömrük və yaxud vergini kimdən alırlar? Öz övladlarındanmı, yoxsa kənar adamlardan?» ²⁶ Peter Ona «kənar adamlardan» söylədikdə İsa ona dedi: «Belə isə, övladlar sərbəstdir. ²⁷ Lakin bu adamları incitməyək

⁹ Bando eşeədə İsa əmr kardışe bəştə şoqirdon: «Bə hiçki nıvotın ıştə vindəyon detobə Bəşəri Zoə çe mardon dilədə bəyji be». ¹⁰ Şoqirdon parsəyn Çəyku: «Jəqobu, boçi ruhani miəllimon voteydən ki, sıftə İlyas omənine?» ¹¹ İsa cəvob doşe bəvon: «Roste, İlyas bome, bərpo bəkarde har çiy. ¹² İntasi voteydəm bəşmə: İlyas oməy həni, əmma nıznəşone əv iyən çiç piyəşone, vardışone bəçəy sə. Eynən Bəşəri Zoən əzob bəkəşe çəvon dasto». ¹³ Bəvədə şoqirdon sərəsəyn ki, İsa Vəftizəvonə Yəhya barədə qəp jəydə bəvon.

Cın bekarde beydə zoə

¹⁴ Əvon omeədə izdihomi tonə şəxsi oməy, dəzonı mande İsa vədə ¹⁵ votışe: «Ya Rəbb! Rəhm bıkə bəçımı zoə, çumçiko əv epileptike iyən vey əzob kəşeydə. Rə-rə eqıneydə qa bə otəş, qaən bə ov. ¹⁶ Vardıme əv İştı şoqirdon tonə, intasi əvon nıznəşone şifo doy bəy». ¹⁷ İsa cəvobədə votışe: «Ha beimonə iyən ıştə roy dəqijniyə nəsıla! Tosə keynə deşmə bəbem? Tosə keynə pebətovem bəşmə? Əğılı biyən iyo Çımı tonə». ¹⁸ İsa əmr kardışe bə cını, cın beşe əğılı. Zoə şifo səşe bı ləzədə.

¹⁹ Bəvədə şoqirdon nez oməyn bə İsa coylinə, votışone: «Boçi əmə tojne nıznəməne əv?» ²⁰ İsa votışe bəvon: «Şımə imon kame, çumçiko rosti voteydəm bəşmə: qıləy xərdolə tumi to şımə bıbone imon, bıvoton bı bandi “Bışı çıvrəyku bəvirə”, bəşe əv iyən nibəbe boşmə mımkun nibə hiçi». ²¹ In curə rufon əncəx de dıvo iyən rujə beşeydən.

İsa ijən xəbə doydə İştə marde-bəyji be barədə

²² Əvon qırdə beədə Qalileyədə İsa votışe bəvon: «Bəşəri Zoə təslim kardə bəbe bə odəmon dast, ²³ Əy bəkışten, əmma Əv seminə ruji bəyji bəbe». Əvon vey gəmçin bin.

Məbədi doyəne

²⁴ Əvon bə Kafernaum omə vaxti, məbədi doyəne qırdəəkon nez oməyn bə Peteri votışone: «Şımə Ustad doydəni dı dirhəm doyəne?» ²⁵ Peteri votışe: «Doydə». Bə kə omeədə İsa nav bəy votışe: «Simon! Tı çoknə fameydəş? Zəmini hıkmədorən rusumi iyən doyəne çikiku səydən? İştə zoonku, yaən açinə odəmonku səydən?» ²⁶ Peter voteədə Bəy: «açinə odəmonku», İsa votışe bəy: «Jəqo beəsə, zoon ozodin. ²⁷ İntasi, rınci məkəmon imoni votəynə bışı bə dıyo, şodə gırməği, peqət bə gırməğ eqıniyə iminə moy.

deyə gölə get, tilov at və tilova düşən ilk balığı götür. Onun ağzını açanda bir gümüş pul tapacaqsan. Onu götür, həm Mənim, həm də öz əvəzinə ver».

18

Ən böyük kimdir?

¹ Həmin vaxt şagirdlər İsanın yanına gəlib dedilər: «Səməvi Padşahlıqda ən böyük kimdir?» ² İsa yanına bir balaca uşaq çağırıb onu şagirdlərin arasına qoydu. ³ O dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: əgər siz yolunuzdan dönüb uşaqlar kimi olmasanız, Səməvi Padşahlığa əsla daxil ola bilməzsiniz. ⁴ Beləliklə, kim bu uşaq kimi özünü aşağı tutarsa, Səməvi Padşahlıqda ən böyük odur. ⁵ Kim Mənim adıyla belə bir uşaqı qəbul edərsə, Məni qəbul edər.

⁶ Amma kim Mənə iman edən bu kiçiklərdən birini pis yola çəkərsə, öz boynuna böyük bir dəyirman daşı asıb dənizin dibinə atılaraq boğulmaq onun üçün daha yaxşı olar. ⁷ İnsanları pis yola çəkən şeylər üçün vay bu dünyanın halına! Belə şeylərin gəlməsi qarşısını almazdır, amma vay o adamın halına ki, bunlar onun vasitəsilə gəlir! ⁸ Əgər əlin və ya ayağın səni pis yola çəkərsə, onu kəs at. Sənin əbədi həyata şikəst və ya topal daxil olmağın iki əl və iki ayaqla əbədi oda atılmağından yaxşıdır. ⁹ Əgər gözün səni pis yola çəkərsə, onu çıxarıb at. Sənin tək gözlə əbədi həyata daxil olmağın iki gözlə cəhənnəm oduna atılmağından yaxşıdır.

İtmiş qoyun məsəli

¹⁰ Bu kiçiklərdən birinə belə, xor baxmaqdan çəkinin. Çünki sizə deyirəm: onların səmadakı mələkləri göylərdə olan Atamın üzünü daima görür. ¹¹

¹² Siz necə deyirsiniz? Bir adamın yüz qoyunu varsa və onlardan biri yolunu azarsa, doxsan doqquzunu dağlarda qoyub yolunu azan qoyunu axtarmağa getməzmi? ¹³ Sizə doğrusunu deyirəm: əgər onu tapa bilərsə, yolunu azmayan doxsan doqquz qoyun üçün sevindiyyindən artıq onun üçün sevinər. ¹⁴ Beləcə bu kiçiklərdən birinin belə, həlak olması göylərdə olan Atanızın iradəsi deyil.

Qardaş günah işlədəndə

¹⁵ Əgər qardaşın sənə qarşı günah işlədərsə, get, onun günahını ona göstər. Qoy hər şey yalnız ikinizin arasında qalsın. O sənə qulaq asarsa, qardaşını

Çəy qəvi okardeədə bəvindeş qıləy statir nıgə pul. Peqət bıdə əy, həm Çımı, həmən ıştə əvəzi».

18

Ən yol kiye?

¹ Həmonə vaxti şoqirdon oməyn çe İsa tono votışone: «Ən yol kiye Osmoni Podşoətiədə?» ² İsa sədo kardışe ıştə tonu qıləy əğıl, noşe əv bə şoqirdon arə. ³ Əy votışe: «Rosti voteydəm bəşmə: qirəm şımə ıştə royku nıqardon bənə bı əğılın nıbon, əslo dənibəşeşon bə Osmoni Podşoəti. ⁴ De jıqo, ki ıştəni saru bıqəto bənə bı əğılı, ən yol əve Osmoni Podşoətiədə. ⁵ Ki Deçmı nomi gəbul bıko jıqo qıləy əğılı, Mını gəbul bəka.

⁶ Ehanə ki mane bıbo, Bəmı imon vardə çı hırdənonədə i kəsi, boəy həniyən çok bəbe bəştə qiy ehaştı qıləy dijdə osyo sıg, ıştəni şodə bə diyo bın, bıtəsı. ⁷ Vay bı dınyo holi, çumçiko mane beydə bə insonon! Har vaxti heste bı dınyoədə nohəxətiyon, intasi vay bə odəmi holi ki, deçəy vositə omeydən imon! ⁸ Ehanə ıştı dast iyən lınq tını okırneydəbu bə yavə ro, bıbırın əy şodə. ıştı bə zolə jimon çoləx yaan topəl daxil be, çoke botı de dıqlə dastı iyən dıqlə lınqi bə zolə otəş şodoysə. ⁹ Şayət ıştı çəş tını okırneydəbu bə yavə ro, bekə əy şodə. ıştı bə zolə jimon de iqlə çəşi daxil be, çoke botı de dıqlə çəşi bə cəhənnımı otəş şodoysə.

Qin bıə pəsi məsəl

¹⁰ Hodi bıkən, xor diyə məkən çı hırdənonədə bə qıləyni. Çumçiko voteydəm bəşmə ki, çəvon osmonədə bıə mələkon hejo vindeydən Çımı osmononədə bıə Pıə dimi. ¹¹

¹² Şımə çoknə fameydəşon? Ehanə şəxsi bıboşe sa qılə pəs, çəvon qıləyni qin bıbo, ə odəm nəve nəv qılə pəsi obəqəte bandonədə, nibəşe bo qin bıə pəsi nəve? ¹³ Rosti voteydəm bəşmə: şayət əv pəydo bıko, nəve nəv qılə pəsisən vey, bı iqlə pəsi şo bəbe. ¹⁴ Jıqoən, şımə osmonədə bıə Pıə piyeydənişe həlok bıbu çı hırdənonədə qıləyni.

Bə qıno kardə imoninə boə mınosibət

¹⁵ Şayət ıştı boə qıno bıko bəştı vəynə, bışi nişo bıke bəy çəy qıno. Bıdə har çiy bımandı əncəx şımə dıkəsi arədə. Əv bəti quş bıdo, tı obəqordınəş ıştə boə. ¹⁶ Qirəm bəti quş nıdo, deştə i kəs yaan dı kəs peqət ki, “har iddo

qazandı. ¹⁶ Amma qulaq asmazsa, özünlə bir və ya iki nəfər göttür ki, “hər iddia iki yaxud üç şahidin sözü ilə təsdiq edilsin”. ¹⁷ Əgər o bu adamların da sözünə qulaq asmaq istəməsə, vəziyyəti imanlılar cəmiyyətinə bildir. Əgər cəmiyyətin də sözünə qulaq asmaq istəməsə, onu bir bütperəst və vergiyiğan hesab et.

¹⁸ Sizə doğrusunu deyirəm: yer üzündə bağlayacağınız hər şey göydə bağlanmış olacaq və yer üzündə açacağınız hər şey göydə açılmış olacaq. ¹⁹ Yenə sizə doğrusunu deyirəm: yer üzündə sizlərdən iki nəfər diləyəcəkləri hər hansı bir şey üçün razılığa gələrsə, göylərdə olan Atam onların istəklərini yerinə yetirəcək. ²⁰ Çünki harada iki və ya üç nəfər Mənim adıyla yığılarsa, Mən də orada, onların arasındayam».

İnsafsız qul məsəli

²¹ O zaman Peter gəlib İsayə dedi: «Ya Rəbb! Qardaşım mənə qarşı günah işlədərsə, neçə dəfə mən onu bağışlamalıyam? Yeddi dəfəmi?» ²² İsa ona dedi: «Sənə deyirəm: yeddi dəfə yox, yetmiş dəfə yeddi.

²³ Ona görə də Səməvi Padşahlıq öz qulları ilə hesablaşmaq istəyən bir padşaha bənzəyir. ²⁴ Hesablaşmağa başladığı zaman onun yanına on min talant borcu olan biri gətirildi. ²⁵ Amma onun ödəməyə bir şeyi olmadığı üçün ağası əmr etdi ki, özü, arvadı, uşaqları və bütün malı satılaraq borcunu ödəsin. ²⁶ Elə bu vaxt qul yerə qapanıb ona səcdə edərək dedi: “Səbir et! Mən hamısını ödəyəcəyəm”. ²⁷ Ağasının o qula rəhmi gəldi, onu buraxdı və borcunu bağışladı.

²⁸ Amma o qul kənara çıxıb ona yüz dinar borclu olan bir yoldaşını tapdı. Onu yaxaladı və “Borcunu ödə!” deyərək boğmağa başladı. ²⁹ Yoldaşı yerə qapanıb ona “səbir et, borcunu ödəyəcəyəm” deyərək yalvardı. ³⁰ O isə istəmədi. Gedib borcunu ödəyənin qədər onu zindana saldırdı. ³¹ Ağanın digər qulları baş verən hadisəni görəndə çox kədərləndilər və gedib bütün olanı ağalarına nəql etdilər.

³² Onda ağa o qulu yanına çağıraraq dedi: “Ey pis qul, bütün o borcu sənə bağışladım, çünki mənə yalvardın. ³³ Mən sənə mərhəmət etdiyim kimi sən də yoldaşına mərhəmət etməli deyildinmi?” ³⁴ Ağası qəzəblənib bütün borcunu ödəyənin qədər onu işgəncə verənlərə təslim etdi. ³⁵ Hər biriniz qardaşlarınızı ürəkdən bağışlamasanız, Səməvi Atam da sizə elə edər».

de dıqlə yaan seqlə şoydi sıxani təsdiğ kardə bibu”.¹⁷ Qirəm əv ğətियən quş nıdo bı odəmonən, bıvot bı barədə bo imoniyon icmo. Qirəm əy nıpiyəşe quş bıdə bə icmo sıxaniyən, qıləy bıtpərəst yaan doyanəqırdəəkə ğəzinə bızın əy.

¹⁸ Rosti voteydəm bəşmə: şımə zəminisə dəbastə har çiy, dəbastə bəbe osmonədə iyən şımə zəminisə okardə har çiy, okardə bəbe osmonədə.

¹⁹ İjən rosti voteydəm bəşmə: bı dınyoədə şıməhono dı kəs bo konsə koyro rozi bıbon deiyəndı, əjo bıkon Xıdoku, Çımı osmonədə bıə Pıə bədo bəvon.

²⁰ Çumçiko konco dı kəs yaan se kəs Deçımı nomi qırdə bıbo, Azən əyo, çəvon arədəm».

Beinsofə ğolami məsəl

²¹ Bəvədə Peter oməy parsəy İsaku: «Ya Rəbb! Qirəm çımı boə qıno bıko bəçımı vəynə, az çan kərə baxşəninim əy? Tosə haft kərə?»²² İsa cəvob doşe bəy: «Tosə haft kərə ne, hətto hafto kərə haft, voteydəm bəti.

²³ Jıqoən Osmoni Podşoəti oxşeydə bə qıləy podşo, komqılə ki həx-hisob karde piyeydəşe deştə ğolamon.²⁴ Əv dəmande bo həx-hisob karde, vardə be çəy tonu da həzo talant ğarziş bıə i kəs.²⁵ Əmma çəy nıbeşe qıləy çiy bıdə, əğə əmr kardışe ki, bəhvatin əy iyən çəy jeni, əğılön iyən çəy həmə hesti-ni, bıdən çəy ğarzi.²⁶ Bəvədə ğolam dəqıniye bəçəy po iyən de ehtıromi votışe: “Səbr bıə! Az bədom bəti həmə ğarzi”.²⁷ Əğə rəhmış oməy bə ğolami, vadoşe əv iyən baxşəşe çəy ğarz.

²⁸ Əncəx həmonə ğolam beşe bə kəno, pəydo kardışe bəy sa dinar ğarzxo bıə qıləy co ğolam. Eqətışe əv “Bıdə ıştə ğarzi!” votışe, dəmande əy bo toşniye.²⁹ Ğolam dəqıniye bəçəy po, lovə kardışe bəy: “Səbr bıə, bədom ıştı ğarzi”.³⁰ Əmma ım ğolam rozi nıbe. Şe, doşe əv bə zindon dəğənde toş ıştə ğarzi səy.³¹ Co ğolamon vindeədə ın hodisə vey ğəmqın bin, şin, qəp jəşone həmmə bıəyon bo əğə.

³² Bəvədə əğə sədo kardışe ıştə tonu ə ğolam, votışe: “Ha bevəcə ğolam, baxşime bəti ıştı həmə ğarz, çumçiko lovə karde bəmi.³³ Bəqəm tı nəznış baxşe ıştə həmro, çoknə az baxşəme tını?”³⁴ Çəy əğə ğəzəbnok be təslim kardışe əv bə zılmkoron dast, detosə ıştə ğarzi həmməyəvo doə vaxti.³⁵ Qirəm şımə dilisıxtə nıbaxşon ıştə boon qınon, Çımı Osmoni Pıən jıqo rəftor bəkarde deşmə».

19

Boşanma haqqında

¹ İsa söhbətini bitirdikdən sonra Qalileyadan çıxıb Yəhudeyanın İordan çayının o biri tayında yerləşən bölgəsinə getdi. ² Böyük bir izdiham Onun ardınca gəldi. İsa orada onlara şəfa verdi.

³ Bəzi fariseylər İsanın yanına gəlib Onu sınamaq üçün belə bir sual verdilər: «İnsanın öz arvadını hər səbəbə görə boşamağa icazəsi varmı?»

⁴ İsa cavab verib dedi: «Oxumamısınız ki, Yaradan başlanğıcdan “onları kişi və qadın olaraq yaratdı” və dedi: ⁵ “Buna görə də kişi ata-anasını tərkdib arvadına qovuşacaq və ikisi bir bədən olacaq”? ⁶ Artıq onlar iki deyil, bir bədənədir. Buna görə də qoy Allahın birləşdirdiyini insan ayırmasın».

⁷ Fariseylər İsayə belə dedilər: «Onda Musa nə üçün bir talaq kağızı verərək arvadını boşamağı əmr etdi?» ⁸ İsa onlara dedi: «Ürəyinizin inadkar olduğuna görə Musa arvadlarınızı boşamağınıza icazə verdi. Amma başlanğıcdan belə deyildi. ⁹ Mənsə sizə deyirəm ki, cinsi əxlaqsızlıqdan başqa, hər hansı bir səbəbə görə arvadını boşayıb başqası ilə evlənən kəs zina edir».

¹⁰ Şagirdləri İsayə dedilər: «Əgər ərlə arvad arasındakı münasibət belə isə, deməli, evlənməmək daha yaxşıdır». ¹¹ Amma İsa onlara dedi: «Hər adam bu sözü qəbul edə bilməz, ancaq bu qabiliyyətin verildiyi adamlar qəbul edə bilər. ¹² Çünki elələri var ki, anadangəlmə xədimdir, elələri var ki, insanlar tərəfindən xədim ediləblər, elələri də var ki, Səməvi Padşahlıq uğrunda özlərini xədim sayırlar. Bunu qəbul edə bilən qəbul etsin».

İsa uşaqlara xeyir-dua verir

¹³ O zaman uşaqlar İsanın yanına gətirildi ki, İsa onların üzərinə əllərini qoyub dua etsin. Şagirdlər isə onlara qadağan etdilər. ¹⁴ Amma İsa dedi: «Uşaqları buraxın, qoy Mənim yanına gəlsinlər! Onlara mane olmayın! Çünki Səməvi Padşahlıq belələrinə məxsusdur». ¹⁵ İsa onların üzərinə əllərini qoyub oradan getdi.

Var-dövlət və Səməvi Padşahlıq

¹⁶ Bir adam İsanın yanına gəlib dedi: «Müəllim, mən nə yaxşılıq etməliyəm ki, əbədi həyata malik olum?» ¹⁷ İsa ona dedi: «Nə üçün Məndən yaxşılıq barəsində soruşursan? Yaxşı olan tək Biri vardır. Əgər sən əbədi həyata

19

Tələği barədə

¹ İsa ıstə qəpi orıxnıye bəpeştə beşe Qalileyəo, şe bə Yəhudeyə, ru İordani bə japədə bıə məhol. ² Qıləy yolə izdihom oməy Çəy dumo iyən İsa şifo doşe bəvon əyo.

³ Çəyo fəriseyon oməyn İsa tonu, dəvinə kardeyro Əy doşone Bəy jıqo qıləy pars: «Merdi icozə hestışe har səbəbo ıstə jeni bo bekarde?» ⁴ İsa cəvob doşe: «Handəonni ki, Ofəyevoni sıftəku “merd iyən jen ofəyəşe əvon” ⁵ iyən votışe: “Bı səbəb merd tərq bəkarde ıstə pıə-moə, umuj bəbe bəştə jeni iyən i andom bəben əvon har diynən?” ⁶ Əvon dı ne, i andomin həni. Bı səbəb, bıdə inson co nıkə çe Xıdo ikardəy». ⁷ Fəriseyon jıqo votışone bə İsa: «Bəvədə Musa boçi doşe qıləy tələği koğəz iyən əmr kardışe ıstə jeni bekarde?» ⁸ İsa votışe bəvon: «Şımə dılon kurocəğ be səbəb Musa doşe icozə ıstə jenon bo bekarde. Əmma sıftəku jıqo nıbe. ⁹ Az isə bəşmə voteydəm ki, ğərəyz cinsiyə beəxloğəti, har kəs bə co qıləy səbəbiro beko ıstə jeni iyən de co jeni kəxıvand bıbo, zino kardeydə».

¹⁰ Şoqirdon votışone bə İsa: «Qirəm şuyə de jeni arədə bıə mınosibət jıqoybu, bəvədə kəxıvand nıbey həniyən çoke». ¹¹ Əmma İsa votışe bəvon: «Har odəm ğəbul karde əzını in sıxani, əncəx in ğabiliyət bə kom odəmon doə bıə, əvon ğəbul karde bəzınen. ¹² Çumçıko kali kəson hestin ki, movardo xədimin, kali kəsonən, de insonon vositə xədim kardə bıən, kali kəsonən ıstəni xədim hisob kardeydən Osmoni Podşoəti roədə. Ki ğəbul karde zıneydə imi, ğəbul bıkə».

İsa xəy-dıvo doydə bə əğilon

¹³ Bəvədə əğilon vardə bin İsa tonu ki, Əv ıstə daston bınə çəvon səpe divo bıkə. Şoqirdonsə ğədəğən kardışone bəvon. ¹⁴ Əmma İsa votışe: «Vadən əğilon, bıdə bon Çımı tonu! Ğədəğən məkən bəvon! Çumçıko Osmoni Podşoəti məxsuse bı jıləvonon». ¹⁵ İsa ıstə daston çəvon səpe noy bəpeştə şe çə vıərəo.

Tənxo yaanki çe İsa dumo şe

¹⁶ İ kərə şəxsi oməy İsa tonu votışe: «Ustod, az çı xəymandəti kardəninim ki, bıbume zolə jimon?» ¹⁷ İsa votışe bəy: «Boçi xəymandəti barədə parseydəş Çımıku? Əncəx İ kəs xəymande. Qirəm tı piyeydəbu bə zolə

qovuşmaq istəyirsənsə, Onun əmrlərinə riayət et». ¹⁸ O adam İsadən «Hansı əmrlərə?» deyə soruşdu. İsa da dedi: «“Qətl etmə. Zina etmə. Oğurluq etmə. Yalandan şahidlik etmə. ¹⁹ Ata-anana hörmət et”. Həmçinin “qonşunu özün kimi sev”».

²⁰ Cavan adam İsaya dedi: «Bunların hamısına riayət etmişəm, daha nəyim çatışmır?» ²¹ İsa ona dedi: «Əgər kamil olmaq istəyirsənsə, get, əmlakını sat və yoxsullara payla. Onda göylərdə xəzinən olacaq. Sonra qayıt, Mənim ardınca gəl». ²² Lakin cavan adam bu sözü eşitdikdə kədərlənib getdi, çünki var-dövləti çox idi.

²³ İsa şagirdlərinə dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: varlı adamın Səməvi Padşahlığa daxil olması çətindir. ²⁴ Yenə sizə deyirəm ki, dövənin iynə gözündən keçməsi varlı adamın Allahın Padşahlığına daxil olmasından asandır». ²⁵ Bunu eşidən şagirdlər çox təəccüblənərək dedilər: «Elə isə, kim xilas ola bilər?» ²⁶ İsa onlara baxıb dedi: «Bu, insanlar üçün qeyri-mümkündür, amma Allah üçün hər şey mümkündür».

²⁷ Bundan sonra Peter cavab verərək Ona dedi: «Bax biz hər şeyi qoyub Sənin ardınca gəlmişik, əvəzində nəyimiz olacaq?» ²⁸ İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: hər şey yeniləşəndə, Bəşər Oğlu izzətli taxtına oturanda Mənim ardınca gələn sizlər də İsrailin on iki qəbiləsinə hökm etmək üçün on iki taxt üzərində oturacaqsınız. ²⁹ Mənim adım uğrunda ya evlərini ya qardaşlarını ya bacılarını ya atasını ya anasını ya uşaqlarını və yaxud tarlalarını atan hər kəs bundan yüz dəfə artıq alacaq və əbədi həyatı da irs olaraq alacaq. ³⁰ Amma birinci olanların çoxu axırıncı, axırıncı olanlarsa birinci olacaq.

20

Üzüm bağının sahibi barədə məsəl

¹ Səməvi Padşahlıq səhər erkən durub öz üzüm bağı üçün işçi tutmağa çıxan ev sahibinə bənzəyir. ² O, işçilərlə günü bir dinara razılaşıb onları üzüm bağına göndərdi. ³ Üçüncü saat radələrində çıxıb meydanda işsiz durmuş adamları gördü. ⁴ Onlara da dedi: “Siz də üzüm bağına gedin və haqqınızı düz verərəm”. ⁵ Onlar da bağa getdilər. Altıncı və doqquzuncu saat radələrində yenə çıxıb belə etdi. ⁶ On birinci saat radələrində çıxdı və orada duran başqalarını tapıb onlara dedi: “Nə üçün bütün günü burada

jimoni molik bey, rioyət bıkə Bəçəy əmron». ¹⁸ Ə odəm parsəy İsaku: «Bə kon əmron?» İsan votışe: «“Ğətl məkə. Zino məkə. Dızdi məkə. Duyəvujə şoydəti məkə. ¹⁹ Hurmət bıkə bəştə rıə-moə”. Həmçinin “bənə ıştəni bıpiy ıştə hamsiyə”».

²⁰ Cıvonə odəmi votışe bə İsa: «Rioyət kardəme bıçimon həmməy, həni çiç rəseydəni çımı?» ²¹ İsa votışe bəy: «Şayət piyeydə kamil bibi, bışi bəhvət ıştə tənxo, baxş bıkə bə kosibon. Bəvədə osmononədə bəbe ıştı xəzinə. Çəyo oqard, boy Çımı dumo». ²² İntasi cıvonə odəm imi məseədə, ğərəğəydi qətışe əv, şe, çumçiko veybe çəy tənxo.

²³ Bəvədə İsa votışe bəştə şoqirdon: «Rosti voteydəm bəşmə: çətin bəbe boərbobə odəmi bə Osmoni Podşoəti daxil be. ²⁴ İjən bəşmə voteydəm ki, çe dəvə darzənəhıləo dəvarde hostone,ərbobə odəmi bə Xıdo Podşoəti dəşeyse». ²⁵ Şoqirdon imi məseədə vey təcub kardışone, votışone: «Jəqobu, ki perəxe bəzine?» ²⁶ İsa edyəsəy bəvon, votışe: «Im mımkun nıbə koye bo insonon, əmma bo Xıdo har çiy mımkune».

²⁷ Çımı bəpeştə Peteri cəvob doşe Bəy: «Diyəkə, əmə şodoəmonə harçi, oməmon İştı dumo, çiç bəbemone çımı əvəzi?» ²⁸ İsa votışe bəvon: «Rosti voteydəm bəşmə: nuyə dınyoədə, kəynə ki Bəşəri Zoə ıştə izzətınə taxtədə nişteədə, Çımı dumo omə şıməhonən bənişteşon donzə qılə taxtədə hıkm kardeyro bə İsraili donzə ğəbilə. ²⁹ Çımı nomi roadə ıştə ya kəon ya boon ya hovon ya rıə ya moə ya əğilon yaən məzon şodoə har kəs, bəste çımisə sa ğat vey iyən zolə jimoniən irs. ³⁰ İntasi iminə bıəkəson veyni oxonə, oxonə bıəkəson esə boy iminə bəben.

20

Ədolətin iyən lutfkorə soybi barədə məsəl

¹ Osmoni Podşoəti oxşeydə bə qıləy kəsoybi ki, həmonə kəsoyb əşte maştə rəbədə, şe boştə anqıə boği koəkə qəteyro. ² Əv rozi be de koəkon ki, i dinar bədo bəçəvon i rujnə koy iyən vığandışe əvoni bə anqıə boğ. ³ Maştəvo saat nəvədə beşe iyən vindışe məydonədə beko mandə odəmon. ⁴ Votışe bəvonən: “Şımənən bışən bə anqıə boğ, de ədoləti bədom şımə həxiən”. ⁵ Əvonən şin bə boğ. Çoştəni saat donzədə ijən saat seədə əv beşe, kardışe jıqo. ⁶ Çəyo əv beşe peçoştə saat pencədə, vindışe əyo pəmandə co kəson votışe bəvon: “Boçi beko pəmandəşon ruji dırozi iyo?” ⁷ “Çumçiko

işsiz durursunuz?”⁷ “Çünki heç kim bizə iş vermədi” dedilər. Onlara “siz də üzüm bağına gedin” dedi.

⁸ Axşam olanda bağ sahibi öz nəzarətçisinə dedi: “İşçiləri çağır və axırıncılardan başlayaraq birincilərə kimi muzdlarını ver”.⁹ On birinci saat radələrində işə gələnlər adambaşına bir dinar aldılar.¹⁰ Birinci gələnlərsə daha çox alacaqlarını düşündülər, lakin onlar da adambaşına bir dinar aldılar.¹¹ Pullarını aldıkları zaman ev sahibinə şikayət edərək dedilər:¹² “Bu ən axırıncılar cəmi bir saat işlədilər və sən onları günün ağırlığını və qızmar istisini çəkən bizlərlə bir tutdun”.¹³ O isə onlardan birinə cavab verib dedi: “Dostum, axı mən sənə haqsızlıq etmədim, sən mənimlə bir dinara razılaşmadınmı?”¹⁴ Haqqını al, get! Axırıncıya da sənə verdiyim qədər vermək istəyirəm.¹⁵ Öz pulumla istədiyimi etməyə ixtiyarım yoxdurmu? Sən mənim comərdliyimə qısqanırsan?”¹⁶ Beləcə də axırıncılar birinci, birincilər isə axırıncı olacaq».

İsa ölüb-diriləcəyi barədə üçüncü dəfə xəbər verir

¹⁷ İsa Yerusəlimə gedərkən yolda On İki şagirdi kənara çağırıb ayrıca onlara dedi:¹⁸ «Bax Yerusəlimə qalxırıq, Bəşər Oğlu başçı kahinlərə və ilahiyyatçılara təslim olunacaq. Onu ölümə məhkum edəcəklər;¹⁹ ələ salaraq qamçılayıb çarmıxa çəksinlər deyə başqa millətlərə təslim edəcəklər. O, üçüncü gün diriləcək».

Kim üstündür

²⁰ O zaman Zavday oğullarının anası oğulları ilə birlikdə İsayə yaxınlaşıb səcdə qılaraq Ondən nə isə dilədi.²¹ İsa qadından «Sən nə istəyirsən?» deyə soruşdu. Qadın Ona dedi: «Əmr et ki, mənim bu iki oğlum Sənin Padşahlığında biri sağında, biri solunda otursun». ²² Amma İsa cavab verib dedi: «Nə dilədiyinizi özünüz də bilmirsiniz. Mənim içəcəyim kasadan siz də içə bilərsinizmi?» Onlar dedilər: «Bilərik». ²³ İsa onlara dedi: «Mənim içəcəyim kasadan içəcəksiniz. Amma sağında və yaxud solumda oturmağa izin vermək Məndən asılı deyil. Atam oranı kimlər üçün hazırlayıbsa, onlara veriləcək».

²⁴ Bunu eşidən on şagirdin iki qardaşa acığı tutdu.²⁵ İsa şagirdləri yanına çağırıb dedi: «Bilirsiniz ki, millətlərin rəhbərləri onların üzərində hökmranlıq, əyanları da onlara ağalığ edir.²⁶ Sizin aranızda isə qoy belə olmasın. Sizlərdən böyük olmaq istəyən xidmətçiniz olsun.²⁷ Aranızda kim

hiçki nıdoşe bəmə ko” votışone. Əy votışe bəvonən “şımənən bışən bə anqıə boğ”.

⁸ Şanqovəsəy kəsəy b oməy, votışe bəştə nəzorətəkə: “Sədo bıkə koəkon bıdə çəvon mijdi, oxonə odəmiku tosə iminəni”. ⁹ Saat pencədə bə ko oməkəson səşone odəməsə i dinar. ¹⁰ İminə oməkəson çəş kardeydəbin həniyən vey bəsten, intasi əvonən səşone odəməsə i dinar. ¹¹ İştə puli səyədə əvon dəmandin noroziyəti karde, votışone bə kəsəybi: ¹² “Oxonə oməkəson cəmi i saat ko kardışone, tı əvonən i qəte deyəmə, oxo əmənen zəhmət kəşəməne qamədə ruji dirozı!” ¹³ Əmma əy cəvob doşe bəçəvon qıləyni: “Çımı dust, oxo behəxəti nıkardıme bəti, məqəm tı demı bə i dinar rozi nıbiş? ¹⁴ Bıstən iştə həxi, bışı! Az isə çanə bəti doəme, ənədə doy piyeydəmə bı oxonə odəmiyən. ¹⁵ Bəqəm nime ixtiyor deştə puli iştə piyey karde? Tı pəxıləti kardeydəş bəçımı dastojəti?” ¹⁶ De jıqəən oxonə bıkəson iminə, iminə bıkəson esə boy oxonə bəben».

İsa seminə kərə xəbə doydə İştə marde-bəyji be barədə

¹⁷ İsa şeyədə bə Yerusəlim roədə sədo kardışe İştə Donzə şoqird bə kəno, votışe əncəx bəvon: ¹⁸ «İme rost beydəmon bə Yerusəlim, Bəşəri Zoə təslim kardə bəbe bə sər kahinon iyən ruhani miəllimon. Əy məhkum bəkan bə marde; ¹⁹ təslim bəkan bə co milləton, əvonən bə dast dəbəğanden, bəjen de ğirmoci iyən bə çomex bəkəşen. Seminə ruji Əv bəyji bəbe».

Hıkmronəti məkən, əncəx xıdmət bıkən

²⁰ Bəvədə Zavdayi zoon moə deştə zoon ivirədə nez bin bə İsa, səcdə kardışone, piyəşone Çəyku çiyəsə. ²¹ İsa parsəy jeniku: «Çiçi piyeydə?» Jeni votışe Bəy: «Əmr bıkə ki, çımı im dıqlə zoə bınıştın İştı podşoətiədə qıləyni İştı rostədə, qıləyniən çəpədə». ²² Əmma İsa cəvob doşe: «İştənən zıneydənişon iştə piyə çiy. Çımı peşomə əzobi piyoləo şımənən peşome bəzineşon?» Çımı vəftiz be ğəzinə şımənən vəftiz be bəzineşon? Əvon votışone: «Bəzinemon». ²³ İsa votışe bəvon: «Şımənən peşome bəzineşon Çımı peşomə piyoləo. Əmma Çımiku bə şıkırə ni Çımı rostədə yaanki çəpədə nişteyro icozə doy. Çımı Pıə bo kom odəmon hozı kardəşebu ə vırə, bəvonən doə bəbe».

²⁴ Kəynə əmandə daqlə şoqirdi məsəşe im, rık oməşone bə dıqlə boə. ²⁵ Bəvədə İsa sədo kardışe şoqirdon iştə tonə, votışe: «Zıneydəşon ki, çe milləton rəhbəron hıkmronəti kardeydən çəvon səpe iyən əğəti kardeydən

birinci olmaq istəsə, başqalarının qulu olsun. ²⁸ Beləcə Bəşər Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət etsinlər, gəldi ki, Özü xidmət etsin və çoxlarını satın almaq üçün Öz canını fidyə versin».

İki kör adamın gözləri açılır

²⁹ İsa şagirdləri ilə Yerixodan çıxarkən böyük bir izdiham Onun ardınca getdi. ³⁰ Yol kənarında oturan iki kör adam İsanın oradan keçdiyini eşitdikdə «Ya Rəbb, ey Davud Oğlu! Bizə rəhm elə!» deyərək bağırır. ³¹ Camaat onlara qadağan edib susdurmaq istədisə də, onlar «Ya Rəbb, ey Davud Oğlu! Bizə rəhm elə!» deyərək daha ucadan bağırılar. ³² İsa dayanıb onları çağırır və onlardan soruşdu: «Nə istəyirsiniz, sizin üçün edim?» ³³ Onlar dedilər: «Ya Rəbb, gözlərimiz açılsın». ³⁴ İsanın onlara rəhmi gəldi, gözlərinə toxundu. Həmin an onların gözləri açıldı və İsanın ardınca getdilər.

21

İsanın Yerusəlimə girməsi

¹ Yerusəlimə yaxınlaşır Zeytun dağının yamacındakı Bet-Faqeyə gəldikləri zaman İsa iki şagirdi göndərərək ² onlara dedi: «Qarşınızdakı kəndə gedin. Dərhal orada bağlanmış bir eşşəklə bir sığa tapacaqsınız. Onları açıb Mənə gətirin. ³ Kim sizə bir şey desə, ona “bunlar Rəbbə lazımdır, tezliklə onları geri göndərəcək” deyərsiniz». ⁴ Bunlar da peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə yetsin deyərək baş verdi:

⁵ «Sion qızına deyən ki,

“Bax Padşahın sənə tərəf gəlir;

O itaətkardır və bir eşşəyə –

Eşşəyin balası olan sığaya minib gəlir”».

⁶ Şagirdlər gedib İsanın əmr etdiyi kimi etdilər. ⁷ Eşşəklə sığanı gətirib üzərlərinə paltarlarını qoydular və İsa sığanın belinə mindi. ⁸ Camaatın çoxu öz paltarlarını yola sərdi. Bəzisi də ağaclardan budaqlar kəsinib yola döşədi. ⁹ İsanın önündə gedən və ardınca gələn xalq belə nida edirdi:

«Davud Oğluna hosanna!

Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun!

Ən ucalarda hosanna!»

bəvon. ²⁶ Bıdə jıqo nıbu şımə arədə. Şımənədə yol be piyəkəs bıdə şımə xıdmətəkə bıbu. ²⁷ Şımə arədə iminə be piyəkəs, ğolam bıbu bo əmandəyon. ²⁸ Jıqoən Bəşəri Zoə noməy ki, Bəy xıdmət bıkən, oməy ki, İştən xıdmət bıkə iyən veyə odəmon hırıyeyro fidyə bıdə İştə conı».

Dıqlə kuyə odəmi çəşon obeydən

²⁹ Kəynə İsa deştə şoqirdon Yerixono beşe, qıləy yolə izdihom şe Çəy dumo. ³⁰ Roy kənoədə niştə dıqlə kuə odəm məseədə İsa dəvardəydə çəyo «Ya Rəbb, ha Davudi Zoə! Rəhm bıkə bəmə!» vote-vote dəmandin bo bıġe. ³¹ Cəmati piyəşe ğədəġən bıkə bəvon, aşış bıkə əvoni, əvon «Ya Rəbb, ha Davudi Zoə! Rəhm bıkə bəmə!» vote-vote həniyən barzədə bıġəyn. ³² İsa mande, sədo kardışe əvon iyən parsəy çəvonku: «Çiç piyeydone, bıkəm boşmə?» ³³ Əvon votışone Bəy: «Ya Rəbb, bıdə bıvındın çəmə çəşon». ³⁴ İsa rəhmış oməy bəvon, pexəviyəy bəçəvon çəşon. Həmonə ləzədə obəyn çəvon çəşon, əvonən şin çe İsa dumo.

21

Çe İsa bə Yerusəlim dəşe

¹ Əvon nez beədə bə Yerusəlimi – bə Zeytunə bandi odimədə bıə Bet-Faqe, İsa vıġandışe İştə şoqirdonədə dı kəs, ² votışe bəvon: «Bışən bəşmə vədə bıə di iyən dərhol pəydo bəkaşon əyo dəbastə bıə qıləy hə iyən həkıtə. Əvoni okən, biyən Bomı. ³ Ki bıparsı şıməku, boçi imi kardeydəşon, bıvotən bəy “bə Rəbbi lozimin imon, rəyrə obəqordine imoni”». ⁴ İmon bin ki, de peyġəmbəri vositə votə bıə in sıxan bə vırə bərəsi:

⁵ «Bıvotən bə Sioni kinə
 “İmeha, iştı Podşo omeydə botı;
 Əv itoətkore iyən peniştə bə həy,
 Həy balə bıə həkıtə”».

⁶ Şoqirdon şin iyən İsa çı curə əmr kardəşe bəvon, kardışone jəqoən. ⁷ Əvon vardışone hə de həkıtə, səġandışone iştə oləton çəvon səpe iyən İsa nişte çəvon səpe. ⁸ Cəmati veyni oġandışone iştə oləton roy səpe. Kali kəsonən birnişone doy xıçon dəvoştışone roy səpe. ⁹ Jıqo car kəşeydəbe çe İsa navədə iyən dumo şə xəlġ:

«Bə Davudi Zoə hosanna!
 Hosanna bə Davudi Zoə!

¹⁰ İsa Yerusəlimə daxil olanda bütün şəhər «Bu Kimdir?» deyərək sarsıldı. ¹¹ Camaat isə deyirdi: «Bu, Qalileyanın Nazaret şəhərindən olan İsa Peyğəmbərdir».

İsa satıcıları məbəddən qovur

¹² İsa məbədə girib orada alver edənlərin hamısını qovdu. Sərrafların masalarını və göyərçin satanların kürsülərini çevirdi. ¹³ Onlara belə dedi:

«Mənim evim dua evi adlandırılacaq»

deyə yazılıb. Amma siz onu “quldur yuvasına” çevirmisiniz!»

¹⁴ İsa məbəddə Onun yanına gələn korlara və axsaqlara şəfa verdi. ¹⁵ Lakin başçı kahinlər və ilahiyyatçılar Onun etdiyi heyrətamiz işləri və məbəddə «Davud Oğluna hosanna!» deyə bağıran uşaqları gördükdə acıqlandılar ¹⁶ və Ona dedilər: «Bunların nə söylədiyini eşidirsənmi?» İsa da onlara dedi: «Bəli.

“Körpələrin və çağaların ağzından

Kamil həmd aldın”

sözünü heç oxumamısınızmi?» ¹⁷ İsa onları tərk edib şəhərdən çıxdı. Bet-Anyaya gedib orada gecələdi.

Barsız əncir ağacı

¹⁸ Səhəri gün İsa şəhərə qayıdanda acmışdı. ¹⁹ Yol kənarında bir əncir ağacı gördü və ona yaxınlaşdı. Amma ağacda yarpaqdan başqa bir şey tapmadı. İsa ona dedi: «Qoy bir daha sənənin meyvən çıxmasın». Əncir ağacı o anda qurudu. ²⁰ Şagirdlər bunu gördükdə «Əncir ağacı bir anda necə qurudu?» deyərək heyrətləndilər. ²¹ İsa cavab verib onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: əgər imanınız olub şübhə etməsəniz, nəinki əncir ağacının başına gətirilən şeyi edərsiniz, hətta bu dağa “Qalx, dənizə atıl!” desəniz, elə də olacaq. ²² İmanla dua edərək hər nə dilərsəniz, alacaqsınız».

İsanın səlahiyyəti

²³ İsa məbədə gəlib təlim öyrədərkən başçı kahinlər və xalqın ağsaqqalları Ona yaxınlaşıb dedilər: «Sən bu işləri hansı səlahiyyətlə edirsən? Sənə bu səlahiyyəti kim verib?» ²⁴ İsa onlara belə cavab verdi: «Mən də sizə bir sual verəcəyəm; onu Mənə desəniz, Mən də bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi sizə deyirəm. ²⁵ Yəhyanın vəftizi haradan idi? Göydən idi, yoxsa

Xəy-dıvoyn bıbu Rəbbi nomo Oməkəs!

Hosanna ən barziyonədə!»

¹⁰ İsa bə Yerusəlim dəşeədə həmə şəhr «Im kiye?» vote-vote hərəson bin.

¹¹ Cəmat isə voteydəbe: «Im İsa Peyğəmbərə, çe Qalileyə Nazaret şəhroye».

İsa taciron tojneydə məbədə

¹² İsa dəşe bə məbəd, tojnişe əyo sə-vıjor kardəkəson həmməy. Peqordinişe çe sərrofon mizon iyən kaftə həvatakəson kətılın. ¹³ Votışe bəvon:

Nıvıştə bıə ki, «“Dıvo kə bəvoten Bəçımı kəy”

Əmma şımə oqordiniyəone əv bə “dızdon lonə!”»

¹⁴ İsa məbədədə beədə kuə odəmon iyən şılın nez oməyn Bəy, Əyən şifo doşe bəvon. ¹⁵ Sər kahinon iyən ruhani miəllimon, vindeədə çe İsa mecuzon iyən məbədədə zikkə jə, «Hossanna bə Davudi Zoə!» votə əğılın bərk gəzəbnok bin, ¹⁶ votışone Bəy: «Məseydəş imon çiç voteydən?» İsan votışe bəvon: «Bəle,

hiç handəonni ın sıxan,

“Kamilə həmdı səy

Çe korpon iyən şıtəhon qəvo?”» ¹⁷ İsa tərq kardışe əvon beşe şəhro. Şe bə Bet-Anyə, şəvbəku mande əyo.

Bebəhrə inciyə doy məsəl

¹⁸ Maştənəy rəbədə oqardeədə bə şəhr İsa vəşi qətəbe. ¹⁹ Vindişe roy kənoədə qıləy inciyə do, nez be bəy. Əmma pəydo nıkardışe doədə hiçi gərəyz livə. İsa votışe bəy: «Bıdə ıştı həni hiç mivə nıbu». İnciyə do hışk be bə ləzədə. ²⁰ Şoqirdon hədəyon mandin imi vindeədə, votışone: «İnciyə do iberdəmədə çoknə hışk be?» ²¹ İsa cəvob doşe bəvon: «Rosti voteydəm bəşmə: Şayət bıbone imon, şək nıvon, şımənən bəkaşon əncəx bə inciyə doy sə oməy ne, hətto bıvoton bı bandi “Pəbi, şodə ıştəni bə dıyo!” jəqəon bəbe. ²² Şımə de imoni dıvo bıkon bo harçiy, bəsteyon».

Çe İsa səlohiyə

²³ İsa oməy bə məbəd təlim omuteədə sər kahinon iyən xəlği sipirişon nez bin Bəy parsəyn: «Tı de kon səlohiyəti kardeydəş ın koon? Ki doəşe Bəti ın səlohiyə?» ²⁴ İsa jıqo cəvob doşe bəvon: «Azən qıləy pars bədom bəşmə; Bəmi bıvoton əy, Azən bəvotem bəşmə imoni de kon səlohiyəti kardeydəm.

²⁵ Çe Yəhya vəftiz çikoncobe? Osmonobe, yaan insononku?» Əvon no-

insanlardan?» Onlarsa aralarında müzakirə edərək belə dedilər: «Əgər desək “göydən”, “Bəs nə üçün ona inanmadınız?” deyəcək. ²⁶ Amma desək “insanlardan”, camaatdan qorxuruq, çünki hamı Yəhyanı peyğəmbər sayır». ²⁷ Cavabında İsayə dedilər: «Bilmirik». İsa da onlara dedi: «Bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi Mən də sizə demirəm.

İki oğul məsəli

²⁸ Bəs siz necə düşünürsünüz? Bir adamın iki oğlu vardı. Gəlib birincisinə “oğlum, bu gün get üzüm bağında işlə” dedi. ²⁹ O da cavab verib “istəmirəm” dedi. Lakin sonra peşman olub getdi. ³⁰ Həmin adam ikincisinə yaxınlaşıb yenə eyni sözü söylədi. O cavab verib “Gedirəm, ağam!” dedi, amma getmədi. ³¹ Bu iki nəfərdən hansı atasının istəyini yerinə yetirdi?» Onlar «birincisi» dedilər. İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: vergiyiğanlar və fahişələr Allahın Padşahlığına sizdən qabaq girirlər. ³² Çünki Yəhya sizin yanınıza salehlik yolunu göstərməyə gəldi. Sizsə ona inanmadınız, amma vergiyiğanlar və fahişələr ona inandılar. Siz bunu gördükdən sonra da peşman olub ona inanmadınız.

Pis bağbanlar məsəli

³³ Başqa bir məsəli dinləyin: Ev sahibi olan bir adam var idi. Üzüm bağı saldı, oranın ətrafına çəpər çəkdi. İçində yer qazaraq üzümsıxan düzəltdi, nəzarət qülləsi tikdi. Sonra isə bağı bağbanlara icarəyə verərək başqa ölkəyə getdi. ³⁴ Məhsul vaxtı çatanda məhsulunu almaq üçün qullarını bağbanların yanına göndərdi. ³⁵ Lakin bağbanlar onun qullarını tutub kimini döydülər, kimini öldürdülər, kimini də daşqalaq etdilər. ³⁶ Bağ sahibi yenə əvvəlkindən daha çox başqa qullar göndərdi. Bağbanlar onlarla da əvvəlki kimi etdilər. ³⁷ “Oğluma hörmət edərlər” deyərək axırda öz oğlunu onların yanına göndərdi. ³⁸ Bağbanlarsa oğulu görəndə öz aralarında dedilər: “Varis budur. Gəlin onu öldürək və miras bizə qalsın”. ³⁹ Beləcə onu tutub bağdan kənara çıxararaq öldürdülər. ⁴⁰ Beləliklə, bağın sahibi gəldikdə bu bağbanlara nə edəcək?» ⁴¹ Onlar İsayə dedilər: «Bu xainləri dəhşətli şəkildə həlak edəcək, üzüm bağını isə başqa bağbanlara icarəyə verəcək ki, onlar məhsulu öz vaxtında ona versinlər».

⁴² İsa onlara dedi: «Məgər siz Müqəddəs Yazılarda bunu heç oxumamısınız? “Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı olub.

peqət kardışone iştə arədə jıqo votışone: «Şayət bivotomon “osmono”, bəvotə “Bəs boçi bovə nıkardıone bəy?”²⁶ Əmma bivotomon “insononku”, tarseydəmon cəmatiku, çumçiko həmməy peyğəmbər zıneydən Yəhya.²⁷ Əvon cəvobədə votışone bə İsa: «Zıneydənimon». İsan votışe bəvon: «Azən voteydənim bəşmə, imoni de kom səlohıyətı kardeydəm.

Çe Xıdo irodə bə vırə bırosnən

²⁸ Bəs bı barədə çiç şıneydəşon? Şəxsi hestışbe dıqlə zoə. Oməy votışe bə qıləyni “çımı zoə, ımruj bışı ko bıkə çımı anqıə boğədə”.²⁹ Zoə cəvob doşe “piyeydəmni”. İntasi peşo pəşimon be, şe.³⁰ Ə odəm nez be bə dıminə zoə ijən votışe həmonə sıxan. Zoə cəvob doşe “bəşem, çımı əğə”, əmma nişe.³¹ Çı dı kəsədə kom qıləyni kardışe iştə pıə piyəy?» Əvon votışone: «İminəni». İsa votışe bəvon: «Rosti voteydəm bəşmə: doyəneqırdəkon iyən beaxloğon şıməsə bənav dəbəşen bə Xıdo Podşoəti.³² Çumçiko Yəhya salehəti roy nişo doyro oməy şımə tonə. Şımə isə bovə nıkardone bəy, əmma doyəneqırdəkon iyən beaxloğon bovə kardışone bəy. Şımə imi vinde bəpeştən pəşimon nıbişon iyən bovə nıkardone bəy.

Bevəcə boğəvonon məsəl

³³ Quş bıdən bə qıləy co məsəli: Qıləy kəsoybə odəm hestbe. Eğandışe anqıə boğ, parçın kardışe çəy qırdo. Kandışe çəy dılədə vırə, soxtışe anqıəşirt, noşe hıvosə ləm. Çəyoən doşe boğ bə boğəvonon bə icorə, şe bə co məmləkət.³⁴ Məhsuli vaxt rəseədə, boğsoybi vığandışe iştə ğolamon çe boğəvonon tonə məhsuli səyro.³⁵ İntasi boğəvonon qətışone kuyəşone çəy ğolamonədə qıləyni, kıştışone ə qıləyni, sığbəse kardışone co qıləyniən.³⁶ Boğsoybi ijən vığandışe həniyən vey ğolam. Boğəvonon jəqo kardışone deyəvonən.³⁷ Oxoyədə vığandışe çəvon tonə iştə zoə, votışe: «Hurmət bəkan bəçımı zoə». ³⁸ Boğəvonon isə vindeədə çəy zoə votışone iştə arədə: “Varis ime. Boən əy bıkiştəmon, bıdə boəmə bımandı meris”. ³⁹ Jıqoən qətışone əv, bekardeşone boğə bə kəno kıştışone. ⁴⁰ Bəvədə, boğsoyby omeədə çiç bəkarde bı boğəvonon?» ⁴¹ Əvon votışone bə İsa: «De əzobi həlok bəkarde ım cinoyətkoron, anqıə boğiyən bə co boğəvonon bə icorə bədo ki, əvon çəy vaxtədə məhsuli bıdən bəy».

⁴² İsa votışe bəvon: «Məqəm şımə hiç handəonni imi Mığəddəsə Nıvıştəyonədə?

“Ə sığ ki, bənonn rədd kardəşonbe

Bu, Rəbbin işi idi,
Gözümüzdə xariqəli bir işdir”.

⁴³ Buna görə sizə deyirəm: Allahın Padşahlığı sizdən alınıb onun məhsullarını yetişdirəcək bir millətə veriləcək. ⁴⁴ Bu daşın üstünə yıxılan kəs parçalanacaq, daş isə kimin üzərinə düşərsə, onu əzəcək».

⁴⁵ Başçı kahinlər və fariseylər Onun məsəllərini eşitdikdə bu sözləri onlar üçün dediyini başa düşdülər. ⁴⁶ Ona görə də Onu tutmaq üçün yol axtarırdılar, lakin camaatdan qorxdular, çünki camaat İsanı peyğəmbər hesab edirdi.

22

Toy ziyafəti məsəli

¹ İsa yenə onlara məsəllərlə xitab edərək dedi: ² «Səmavi Padşahlıq oğluna toy ziyafəti verən bir padşaha bənzəyir. ³ O, toy ziyafətinə dəvət olunanları çağırmaq üçün qullarını göndərdi. Lakin onlar gəlmək istəmədi. ⁴ Bir daha başqa qulları göndərərək onlara dedi: “Dəvət olunanlara deyin ki, budur, mən ziyafətimi hazırladım, öküzlərim və bəslənmiş heyvanlarım kəsilib, hər şey hazırdır, toy ziyafətinə gəlin!” ⁵ Amma dəvət olunanlar etinasızlıq göstərərək kimi tarlasına, kimi ticarətinə getdi. ⁶ O biriləri isə onun qullarını tutub təhqir etdilər və öldürdülər. ⁷ Padşah bundan xəbər tutaraq qəzəbləndi. Öz qoşunlarını göndərüb o qatilləri məhv etdi, şəhərlərini isə yandırdı. ⁸ Onda qullarına dedi: “Toy ziyafəti hazırdır, fəqət dəvət olunanlar buna layiq deyil. ⁹ Beləliklə, yolayrıclarına gedin və kimi tapsanız, toy ziyafətinə dəvət edin”. ¹⁰ Həmin qullar yollara çıxdılar. Pis-yaxşı kimi tapdırlarsa, hamısını topladılar. Toy məclisi qonaqlarla doldu.

¹¹ Padşah qonaqlara baxmaq üçün girdikdə orada toy libası geyməmiş bir nəfəri gördü, ¹² ona dedi: “Dostum! Sən toy libası geyməmiş buraya necə girdin?” O isə susdu. ¹³ O zaman padşah xidmətçilərə dedi: “Onun əllərini, ayaqlarını bağlayın və qaranlıq çölə atın! Orada ağlaşma və diş qıçırtısı olacaq”. ¹⁴ Çünki dəvət edilmiş çox, seçilmiş isə azdır».

Hər kəsin öz haqqı

¹⁵ O zaman fariseylər gedib məsləhətləşirdilər ki, Onu söz üstündə necə tutsunlar. ¹⁶ Onlar hirodçularla birgə öz şagirdlərini İsanın yanına göndərüb

Bınəsiğ bıə Əv.
Rəbbi kardışe im,
Çəmə çəşədə xaruqəyne im”.

⁴³ Əve voteydəm bəşmə: Xıdo Podşoəti sə bəbe şıməku, doə bəbe bə milləti ki, bəhrə vardeydə boəy. ⁴⁴ Har kəs ki ebəqıne çə sıgi səpe, hırd bəbe, çiki səpe eqıno ə sığ, əy hırd bəka».

⁴⁵ Sər kahinon iyən fəriseyon məsəədə çə İsa votə məsəlon, sərəseyın ki, Əv boəvon voteydə in sıxanon. ⁴⁶ Əve ro nəveydəbin bıqətin İsa, intasi tarseydəbin cəmatiku, çumçıko cəmat peyğəmbər zıneydəbe İsa.

22

Vəyə məclisi məsəl

¹ İsa ijən de məsəlon votışe bəvon: ² «Osmoni Podşoəti oxşeydə bə qıləy podşo, komqılə ki vəyə kardeydə boştə zoə. ³ Əy vığandışe ıştə ğolamon, dəvət bıkən odəmon bə vəyə məclis. Əmma odəmon nıpiyəşone omey. ⁴ Vığandışe həniyən co ğolamon, votışe bəvon: “Bıvotən bə dəvət bıəkəson ki, ime, az hozı kardəme məclis, obırnıyəme kəlon iyən perosniyə molon, hozıye harçi, boən bə vəyə!” ⁵ Əmma dəvət bıəkəson məhəl nınoşone, kiysə şe bəştə hi, kiysə bə ticarət. ⁶ Əmandəyon isə qətışone xar kardışone, hətto kıştışone çəy ğolamon. ⁷ Podşo in xəbə məsəədə ğəzəbnok be. Vığandışe ıştə ləşğər, doşe məhv karde ə ğəttolon, sutışe çəvon şəhron. ⁸ Çəyo votışe bəştə ğolamon: “Vəyə məclis hozıye, əncəx dəvət bıəkəson loyiğ nıbin bımi. ⁹ Jıqəən, bışən roəsədə ki pəydo bıkon, dəvət bıkən bə vəyə”. ¹⁰ Həmonə ğolamon beşin bə ro. Qırdə kardışone çok-bevəc, ki rast oməy bəvon. Məclis pur be de ğonəğon.

¹¹ Podşo dəşe bə dilə ki, bıvındı ğonəğon, vındışe əyo vəyə libos tanıkardə qıləy odəm, ¹² votışe bəy: “Çımı dust! Tı vəyə libos tanıkardə çoknə dəşəş iyo?” Həmonə odəm hut be. ¹³ Bəvədə podşo votışe bə xıdmətəvonon: “Dəbastən çəy dast-poçə, şodən əy bə toykiyə daşt! Bəmə-şivən iyən dandonəciriskə bəbe əyo”. ¹⁴ Çumçıko dəvət bıə kəson vey, vıjniyə bıəkəson isə kamin».

Bə ğeysəri doyənə doy barədə

¹⁵ Bəvədə fəriseyon şın məslohat kardışone ki, çoknə bə tələ eğandın İsa deçəy sıxanı. ¹⁶ Əvon vığandışone ıştə şoqirdon de hırodəvonon bə ico çə

dedilər: «Müəllim, biz bilirik ki, Sən etibarlı adamsan, Allahın yolunu həqiqətə görə öyrədirsən və heç kimə tərəfkeşlik etmirsən. Çünki insanlar arasında fərq qoymursan. ¹⁷ İndi bizə də görək, Səncə bizim üçün qeysərə vergi verməyə icazə var ya yox?» ¹⁸ Amma İsa onların pis niyyətini bilərək dedi: «Ey ikiüzlülər, Məni niyə sınağa çəkirsiniz? ¹⁹ Vergi verdiyiniz sikkəni Mənə göstərin». Onlar da Ona bir dinar gətirdilər. ²⁰ İsa onlara dedi: «Sikkənin üstündəki bu təsvir və yazı kimindir?» ²¹ Ona dedilər: «Qeysərin». O vaxt İsa onlara dedi: «Elə isə, qeysərin haqqını qeysərə, Allahın haqqını Allaha verin». ²² Bunu eşitdikləri zaman heyrətləndilər və İsanı tərk edib getdilər.

Dirilmə haqqında sual

²³ Həmin gün dirilmənin olmadığını iddia edən bəzi sadukeylər İsanın yanına gəlib soruşdular: ²⁴ «Müəllim, Musa belə demişdir: “Əgər bir adam övladsız ölsə, qardaşı onun dul qalmış arvadını alıb ölən qardaşın nəslini davam etdirsin”. ²⁵ Aramızda yeddi qardaş var idi. Birincisi bir arvad aldı və öldü. Uşağı olmadığından arvadı ilə qardaşı evləndi. ²⁶ İkincisi və üçüncüsü, hətta yeddincisinə qədər eləcə öldü. ²⁷ Hamısından sonra bu qadın da öldü. ²⁸ İndi ölümlər diriləndə bu qadın o yeddi nəfərdən hansının arvadı olacaq? Çünki hamısı bu qadını almışdı».

²⁹ İsa onlara cavab verib dedi: «Müqəddəs Yazıları və Allahın qüdrətini bilmədiyinizə görə yanılırsınız. ³⁰ Ona görə ki ölümlər diriləndə insanlar nə evlənir, nə də ərə gedirlər. Ancaq səmadakı mələklər kimi olurlar. ³¹ ³² Bəs ölümlərin dirilməsinə gəlincə, Allah tərəfindən sizə “Mən İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahıyam” deyə söylənən sözü oxumamısınız? Allah ölümlərin deyil, dirilərin Allahıdır». ³³ Bunları eşidən camaat Onun təliminə təəccüblənirdi.

Allahın ən böyük əmri

³⁴ Fariseylər İsanın sadukeyləri susdurduğunu eşidəndə bir yerə toplaşdılar. ³⁵ Onlardan biri olan qanunşünas İsanı sınamaq məqsədi ilə Ondan bunu soruşdu: ³⁶ «Müəllim, Qanunda ən böyük əmr hansıdır?» ³⁷ İsa ona dedi: «“Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə, bütün varlığınla və bütün düşüncənlə sev”. ³⁸ Bu, böyük və əsas əmrdir. ³⁹ Buna bənzəyən ikincisi budur: “Qonşunu özün kimi sev”. ⁴⁰ Bütün Qanun və Peyğəmbərlərin sözləri bu iki əmrə əsaslanır».

İsa tonə, votışone: «Ustod, əmə zıneydəmon ki, Tı etiboyne odəmiş iyən bə həğigətiro omuteydəş çe Xıdo roy, tərəfkeşəti kardeydənış bə hiçki. Çumçiko fərq noydənış insonon arədə. ¹⁷ Esə bıvot bəmə bunəmon, İştı fikro boəmə icozə heste bə ğeysəri doyəne doy ya ne?» ¹⁸ Əmma İsa zınəşe çəvon şərə niyət votışe: «Ha didimon, Mını boçi dəvinə kardeydəşon? ¹⁹ Nişo bıkən Bəmi ıştə doyəne doə sikkə». Əvonən vardışone Boəy qıləy dinar. ²⁰ İsa votışe bəvon: «Çikiye çe sikkə səpe bıə in təsvir iyən nıvıştəy?» ²¹ Votışone Bəy: «Ğeysəri». Bəvədə İsa votışe bəvon: «Jəqoybu, bıdən ğeysəri həxi bə ğeysəri, Xıdo həxiyən bə Xıdo». ²² İmi məseədə əvon hədəyon mandin, tərəq kardışone İsa, şin.

Bəyji be barədə pars

²³ Həmonə ruji bəyji bey inkor kardə kali sadukeyon oməyn çe İsa tonə parsəyn: ²⁴ «Ustod, Musa jıqo votəşe: “Şayət qıləy odəm beson bıcardo, çəy boə bıstəni çəy vevə mandə jeni, dəvom bıkə ıştə mardə boə nəsilı”. ²⁵ Haft boə hestbe çəmə arədə. İminə boə səşe qıləy jen, nıbeşe əğıl marde, jen mande boçəy boə. ²⁶ Dıminə boən, seminə boən, hətto tosə haftminə boə beson mardin. ²⁷ Həmməy bəpeştə marde im jenən. ²⁸ Bəs, mardon bəyji beədə çə haft kəsi kom qılə jen bəbe im jen? Çumçiko həmməy səşonbe im jen».

²⁹ İsa cəvob doşe bəvon: «Şimə dəqijyedon, çumçiko zıneydənişon nə Mığəddəsə Nıvıştəyon nəən çe Xıdo ğudrəti. ³⁰ Mardon bəyji beədə nə kəxivand beydən, nəən bə şu şeydən. Əmma bənə osmoni mələkon beydən. ³¹ Bəs handəonni mardon bəyji be barədə, de Xıdo vositə bəşmə votə bıə sıxani? ³² “Az İbrahimi Xıdom, İsaği Xıdom iyən Yağubi Xıdom” Xıdo çe mardon ne, bəyjıyon Xıdoy». ³³ Cəmat məseədə imoni, təcub kardışone Bəçəy təlimi.

Çe Xıdo ən yolə əmr

³⁴ Fəriseyon məseədə ki, İsa aşış kardışe sadukeyon, qırdə bin bə ivirə. ³⁵ Çəvonədə qıləy ğanuni miəllim de dəvinə karde məğsədi parsəy İsaku: ³⁶ «Ustod, ən yolə əmr kome Ğanunədə?» ³⁷ İsa votışe bəy: «“Bıpi ıştə Xıdo Rəbbi dılısıxto, deştə həmə hestemoni iyən həmə şını”. ³⁸ İme yolə iyən əsosə əmr. ³⁹ Bımi oxşər dıminəni ıme: “Bənə ıştəni bıpi ıştə hamsiyə”. ⁴⁰ Bı dıqlə əmri əsəsin beydən Ğanun iyən Peyğəmbəron sıxanon həmməy».

Məsih kimin Oğludur?

⁴¹ Fariseylər toplaşdıqda İsa onlardan bunu soruşdu: ⁴² «Məsih haqqında nə düşünürsünüz? O kimin Oğludur?» Onlar da İsayə «Davudun Oğlu» dedilər. ⁴³ İsa onlara dedi: «Elə isə, nə üçün Davud Ruh vasitəsilə Ona “Ağa” deyə müraciət edir?

⁴⁴ “Rəbb mənim Ağama dedi:

«Mən düşmənlərini ayaqlarının altına salanadək
Sağımda otur»

deyib. ⁴⁵ Əgər Davud Ona “Ağa” deyə müraciət edərsə, O necə Davudun oğlu ola bilər?» ⁴⁶ Bunun cavabında İsayə kimsə bir söz deyə bilmədi. O gündən sonra artıq heç kim Ondən bir şey soruşmağa cəsarət etmədi.

23

Vay halınıza!

¹ Bundən sonra İsa camaata və şagirdlərinə müraciət edib ² dedi: «İlahiyyatçılar və fariseylər Musanın kürsüsündə oturmuşlar. ³ Buna görə də sizə əmr etdikləri hər şeyə riayət və əməl edin. Amma onların etdiklərini etməyin, çünki söyləyərlər, amma riayət etməzlər. ⁴ Ağır və çətin daşına bilən yükləri bağlayıb insanların çiyinə yükləyərlər, özləri isə bu yükləri daşımaq üçün barmaqlarını belə, tərptəmək istəməzlər. ⁵ Onlar öz əməllərinin hamısını insanlar görsün deyə edərlər. Çünki onlar dua qutucuqlarını genişləndirib geyimlərinin qotazlarını uzadarlar. ⁶ Ziyafətlərdə yuxarı başı və sinaqoqlarda baş kürsüləri tutmağı, ⁷ bazar meydanlarında salam almağı, insanların onlara “Rabbi!” deyə xitab etməsini sevərlər.

⁸ Amma kimsə sizi “Rabbi” deyə çağırmasın. Çünki sizin bir Müəlliminiz var. Siz hamınızsa qardaşınız. ⁹ Yer üzündə kimsəyə “ata” deməyin. Çünki bir Atanız var, O da Səməvi Atadır. ¹⁰ Kimsə sizə “rəhbər” deməsin. Çünki bir Rəhbəriniz var, O da Məsihdür. ¹¹ Aranızda ən böyük olan xidmətçiniz olsun. ¹² Kim özünü yüksəldərsə, aşağı tutulacaq və kim özünü aşağı tutarsa, yüksəldiləcək.

¹³ Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz Səməvi Padşahlığı insanların üzünə qapayırsınız. Nə özünüz girirsiniz, nə də girmək istəyənləri buraxırsınız. ¹⁴

Məsih çiki Zoəy?

⁴¹ Fəriseyon qırdə beədə İsa parsəy çəvonku: ⁴² «Məsihi barədə çiç şıneydəşon? Əv çiki Zoəy?» Əvonən votışone bə İsa «Davudi Zoəy». ⁴³ İsa votışe bəvon: «Bəs, boçi Davud de Rufi vositə “Rəbb” mırociet kardeydə Bəy?

⁴⁴ “Rəbbi votışe bəçımı Əğə:

«Bınışt çımı rostə yanədə

tosə bə vaxti ki, dəzoni biyəm, İştı deşmenon

İştı poədə”.

⁴⁵ Şayət Davud “Rəbb” mırociet kardeydebu Bəy, Əv çoknə bəzine be Davudi zoə?» ⁴⁶ Hiç kəsi nızınəşe qıləy sıxan vote bə İsa. Çə rujiku bəpeştə həni hiçki ciqə nıkardışe bıparsı Çəyku qıləy çiy.

23

Çe ruhani miəllimon ifşo!

¹ Bəvədə İsa ovardışe bə izdihomi iyən bəştə şoqirdon ² votışe: «Ruhani miəllimon iyən fəriseyon şeydən de Musa noə tili mi. ³ Bı səbəbən əvon çiç bıvoton bəşmə bırosnən bə vırə iyən riyoət bıkən bə har çiy. Esə boy məkən çəvon kardəyon, çumçiko əvon bəvoten, əmma riyoət nibəkan. ⁴ Əvon bəbasten qonə iyən çətinə şəlon, bənon odəmon amonsə, iştən nıbəlovnen iştə anqıştən bıfırsının imoni. ⁵ İştəni bə odəmon nişo doyro kardeyden həmə koon. Çumçiko əvon dijd kardeyden qədə dıvo gətiyon dıroz kardeyden iştə liboson pəpulə iştə liboson pəpulə. ⁶ Bəvon xoş omeydə sinaqoqonədə sərkursiyon, ziyofətonədə pensə qətey, ⁷ məydononədə səlom səy iyən insonon bəvon “Rəbbi!” mırociet kardeədə.

⁸ Esə boy kiysə nıvoti bəşimə “Rəbbi”. Çumçiko şımə həmməy yəndi boəyon iyən heştione iqlə Ustod. ⁹ Mırociet məkən zəminisə bə hiç kəsi “Pıə”. Çumçiko şımə heştione iqlə Pıə, Osmoni Pıəy Əv. ¹⁰ Kiysə nıvoti bəşmə “ustod”. Çumçiko şımə heştione iqlə Ustod, Məsihe Əv. ¹¹ Şımə dılədə ən yol bıə kəs bıbu şımə xıdmətəkə. ¹² Ki iştəni bə pe bıqəto, bə ji qəto bəbe əv iyən ki iştəni bə ji bıqəto, bə pe qəto bəbe əv.

¹³ Vay bəşmə holi, ha ruhani miəllimon iyən fəriseyon – dıdimon! Çumçiko şımə basteydon Osmoni Podşoəti çe insonon navədə. Nə iştən dəşeydəşon, nəən dəşe piyəkəson vadoydəşon. ¹⁴ Çumçiko əvon bəharden-pebəvişkinen

¹⁵ Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz dənizi və qurunu dolaşırsınız ki, bir nəfəri dinə gətirəsiniz. Dinə gətirdikdə isə onu özünüzdən ikiqat artıq cəhənnəmlik edirsiniz.

¹⁶ Vay halınıza, ey kor rəhbərlər! Deyirsiniz ki, “kim məbədə and içirsə, əhəmiyyətli bir şey deyil, lakin kim məbədin qızılına and içirsə, öz andına borcludur”. ¹⁷ Ey ağılsızlar və korlar! Hansı daha böyükdür? Qızılı, yoxsa qızılı təqdis edən məbədmi? ¹⁸ Yenə də deyirsiniz ki, “kim qurbangaha and içirsə, əhəmiyyətli bir şey deyil; lakin qurbangah üzərindəki qurbana and içən öz andını yerinə yetirməlidir”. ¹⁹ Ey korlar! Hansı daha böyükdür? Qurbanı, yoxsa qurbanı təqdis edən qurbangahı? ²⁰ Beləliklə, qurbangaha and içən kəs ona və onun üstündə olan bütün şeylərə and içir. ²¹ Məbədə and içən kəs ona və içində Yaşayana and içir. ²² Göyə and içən kəs də Allahın taxtına və taxtda Oturana and içir.

²³ Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz nanə, şüyüd və zirənin onda birini veririrsiniz, lakin Qanunun daha vacib işlərini, ədaləti, mərhəməti və imanı atırsınız. Amma onda biri verməklə yanaşı bunları da yerinə yetirməli idiniz. ²⁴ Ey kor rəhbərlər! Ağcaqanadı süzgəclə çıxarır, dəvəni isə udursunuz!

²⁵ Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz kasanın və boşqabın bayır tərəfini təmizləyirsiniz, lakin onların daxili soyğunçuluq və pozğunluqla doludur. ²⁶ Sən, ey kor farisey! Əvvəlcə kasanın daxilini təmizlə ki, bayır tərəfi də təmiz olsun!

²⁷ Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz ağardılmış məqbərələrə bənzəyirsiniz: onların bayır tərəfi gözəl görünür, daxili isə ölü sümükləri və hər cür murdarlıqla doludur. ²⁸ Siz də zahirən insanlara saleh görünürsünüz, daxilən isə ikiüzlülük və qanunsuzluqla dolusunuz.

²⁹ Vay halınıza, ey ilahiyyatçılar və fariseylər – ikiüzlülər! Çünki siz peyğəmbərlərə məqbərələr tikirsiniz, salehlərin abidələrini bəzəyirsiniz. ³⁰ “Biz ata-babalarımızın yaşadığı günlərdə yaşasaydıq, peyğəmbərlərin qanını tökməkdə onlarla şərikin olmazdıq” deyirsiniz. ³¹ Beləliklə, peyğəmbərləri öldürənlərin övladları olduğunuza özünüz şəhadət edirsiniz. ³² Elə isə, ata-babalarınızın başladığı işi başa çatdırın! ³³ Siz ey ilanlar, gürzələr nəsl! Cəhənnəmə məhkum edilməkdən necə qaçacaqsınız?

vevə jənon kəon iyən dıroz-dırozi dıvo bəkan ıştəni nişo doyro. Bı səbəb şımə cəzo həniyən qon bəbe.

¹⁵ Vay bəşmə holi, ruhani miəllimon iyən fəriseyon – dıdimon! Çumçiko şımə i kəsi bə imon vardeyro nəveydəşon dıyo iyən hışki. Bə imon vardeədə isə ıştəsə dığat vey cəhənnımı kardeydəşon əy.

¹⁶ Vay bəşmə holi, ha kuə bələdəvonon! Voteydəşon ki, “qirəm ki ğəssəm hardeydə bə məbədi, im veyən vocib ni, əmma ki ğəssəm hardeydə bə məbədi ğızılı, əv ğarxoye bəştə ğəssəmi”. ¹⁷ Ha beağilon iyən kuyon! Kom həniyən yole? Ğızıl, yaan ğızılı təğdis kardə məbəd? ¹⁸ İjənən voteydəşon ki, “ki ğəssəm hardeydəbu bə ğırbonqo, im veyən vocib ni; intasi çe ğırbonqo səpe bıə ğırboni ğəssəm hardəkəs bə vırə rosniyənine ıştə ğəssəmi”. ¹⁹ Ha kuyon! Kom həniyən yole? Ğırbon, yaan ğırboni təğdis kardə ğırbonqo? ²⁰ Jıqəon bə ğırbonqo ğəssəm hardəkəs ğəssəm hardeydə bəy iyən çəy səpe bıə bə harçi. ²¹ Bə məbədi ğəssəm hardəkəsən, ğəssəm hardeydə bəy iyən çəy dilədə bə Jiyəkəsi. ²² Ki ğəssəm hardeydə bə osmoni, ğəssəm hardeydə bə Xıdo taxti iyən taxtədə bə Nıştəkəsi.

²³ Vay bəşmə holi, ha ruhani miəllimon iyən fəriseyon – dıdimon! Çumçiko şımə doydən nənofi, şiviti iyən zirə dayəki, əmma şodoydəşon Ğanuni həniyən vocibə koon, ədaləti, mərhəməti iyən imoni. Əmma de dayəki doy bə i vırə, həmçinin yodo beməkən imoniyən. ²⁴ Ha kuyə rəhbəron! Şımə parzıneydəşon muçəki bekardeydəşon, dəvə isə ebardeydəşon!

²⁵ Vay bəşmə holi, ha ruhani miəllimon iyən fəriseyon – dıdimon! Çumçiko şımə çe piyolə iyən nimçə betoni təmiz kardeydəşon, əmma çəvon dılətoni pure de kisibkorəti iyən çəşdəxıləti. ²⁶ Tı, ha kuyə fərisey! Sıftə çe piyolə dılətoni təmiz bıkə ki, bıdə təmiz bıbu çəy betoniyən!

²⁷ Vay bəşmə holi, ha ruhani miəllimon iyən fəriseyon – dıdimon! Çumçiko şımə oxşeydon bə sipi kardə bıə sərdabon: reçin çiyeydə çəvon betoni, dılətoni isə pure de mardə aston iyən har curə mırdoləti. ²⁸ Şımənən zahirən saleh çiyeydəşon bə insonon çəşi, əmma şımə dılətoni pure de dıdiməti iyən beğanunəti.

²⁹ Vay bəşmə holi, ha ruhani miəllimon iyən fəriseyon – dıdimon! Çumçiko şımə sərdabon duteydəşon bo peyğəmbəron, rəvoş jəydeşon bə salehə odəmon abidon. ³⁰ Şımə voteydəşon: “Qirəm əmə jiyəbəymon ıştə dədə-bobo vaxtonədə, deyəvon ivirədə enəkəymon peyğəmbəron xuni”.

³¹ De jıqo, ıştən şoydəti kardeydəşon ki, şımə çe peyğəmbəron kıştəkəsən

³⁴ Ona görə də Mən sizə peyğəmbərlər, müdrik adamlar və ilahiyyatçılar göndərirəm. Siz onlardan bəzisini öldürəcək və çarmıxa çəkəcəksiniz. Bəzisini sinaqoqlarınızda qamçılıyacaq və şəhərdən şəhərə qovacaqsınız; ³⁵ belə ki saleh olan Habilin qanından tutmuş məbədlə qurbangahın arasında öldürdüyünüz Berekya oğlu Zəkəriyyənin qanına qədər yer üzündə tökülən bütün saleh adamların qanı üçün məsuliyyət daşıyasınız. ³⁶ Sizə doğrusunu deyirəm: bütün bu şeylər üçün bu nəsil məsuliyyət daşıyacaq.

Yerusəlimin aqibəti

³⁷ Ey Yerusəlim, Yerusəlim! Peyğəmbərləri öldürən və ora göndərilənləri daşqalaq edən şəhər! Toyuq cüclərini qanadları altına yığan kimi Mən də dəfələrlə sənin övladlarını yığmaq istədim, sizsə istəmədiniz! ³⁸ Baxın, eviniz viran qalır. ³⁹ Çünki Mən sizə bunu deyirəm:

“Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun!”

deyəndə qədər Məni bir daha görməyəcəksiniz».

24

Axır zamanın əlamətləri

¹ İsa məbəddən çıxıb gedərkən şagirdləri məbədin binalarını Ona göstərmək üçün yanına gəldilər. ² İsa onlara cavab verib dedi: «Bütün bunları görürsünüzmü? Sizə doğrusunu deyirəm: onların daşı daş üstündə qalmayacaq, hamısı yerlə yeksan olacaq».

³ İsa Zeytun dağında oturanda şagirdlər ayrılıqda Onun yanına gəlib dedilər: «Bizə söylə, bu dediklərin nə vaxt baş verəcək? Sənin zühurun və dövrün sonuna hansı əlamətlər olacaq?» ⁴ İsa onlara cavab verib dedi: «Ehtiyatlı olun, qoy sizi heç kim aldatmasın. ⁵ Çünki Mənim adımla çox adam gəlib “Məsih mənəm” deyərək çoxlarını aldadacaq. ⁶ Siz müharibələr və müharibə xəbərləri eşidəcəksiniz. Amma təlaşa düşməyin. Bunlar baş verməlidir, amma bu hələ hər şeyin axırı deyil. ⁷ Çünki millət millətə, padşahlıq padşahlığa qarşı çıxacaq. Yerbəyer aclıq və zəlzələlər olacaq. ⁸ Bütün bunlar sanki doğuş ağrılarının başlanğıcıdır.

⁹ O zaman sizi əziyyətə təslim edib öldürəcəklər. Mənim adıma görə bütün millətlər sizə nifrət edəcək. ¹⁰ Onda bir çoxu imandan büdrəyərək

fərzəndoniyon. ³² Jəqobu, təmom bıkən ıřtə pıon kardə koy! ³³ Şımə ha moron, quruzon nəsıla! Çoknə pəbərəxeşon bə cəhənnım məhkum beyku?

³⁴ Bı səbəbən, ımha, Az vıǵandeydəm boşmə peyǵəmbəron, mudrikə odəmon iyən ruhani miəllimon. Şımə bəkışteyşon çəvonədə kali qılön iyən bəkəşeşon bə çomex. Ğırmoc bəjeşon ıřtə sinaqoqonədə bə kali qılön iyən bətojneşon çı şəhro bə şəhr; ³⁵ de jıqo, şımə səpe bome salehə Habili xunikuş qətə detobə məbədi iyən ǵırbonqo arədə kıştə bıə Berekyə zoə Zəkəriyyə xuni, zəminisə ekardə bıə həmə salehə odəmon xun. ³⁶ Rosti voteydəm bəşmə: ım nəsili səpe bomen ımon həmməy.

İsa dıl suteydə bo Yerusəlimi

³⁷ Qidi Yerusəlim, Yerusəlim! Peyǵəmbəron kuyə iyən əyo vıǵandə bıəkəson sıǵbəsə kardə şəhr! Çandə kərə Az piyəme qırdə bıkəm ıřtı fərzəndon bənə kijon ıřtə pəri jiyədə qırdə kardə kaqi, əmma şımə nıpiyəone! ³⁸ Diyəkən, viron mandeydə şımə yurd. ³⁹ Çumçiko Az voteydəm bəşmə ki, həni i kərən nibəvindeşon Mini, tosə bə vaxti ki, kəynə votənin bəbeşon:

“Xıdo xəy bıdə de Rəbbi nomo Oməkəsi!”».

24

Oxonzəmoni əloməton

¹ Bəvədə İsa məbədo beşeədə şoqirdon oməyn Çəy tonə, nişo kardışone Bəy məbədi bina. ² İsa jıqo cəvob doşe bəvon: «Vindeydeşon ımoni həmməy? Rosti voteydəm bəşmə: çəvon sıǵ nibəmande bəsə sıǵisə, vırtivılo bəbe».

³ İsa nişteədə band Zeytunədə, şoqirdon cobəco oməyn Çəy tonə parsəyn: «Bıvot bəmə, İřti ın votəyon keynə bəben? Boştı zuhuri iyən oxonzəmoni kon əloməton bəben?» ⁴ İsa cəvob doşe bəvon: «Hodi bıbən, bıdə hiçki dəniqijni şıməni. ⁵ Çumçiko vey odəm bome Deçımı nomi, “Məsih azim” bəvotə dəbəqijne vey kəson. ⁶ Şımə bəməşeşon canqon iyən canqə xəbon. Əmma bə çəkəm-çəkəm dəməşən. İmon bıəninin, əmma ım hələ oxoy ni. ⁷ Çumçiko millət bə milləti, podşoəti bə podşoəti vəynə bebəşe. Vırəbəvirəo bəben buməlarzon iyən vəşyəni. ⁸ İmon həmməy məvujı zande dojon sıftən.

⁹ Bəvədə şıməni təslim bəkarden bə əziyəti iyən bəkıšten. Milləton həmməy Çımı nomi hicubətədə nıfrət bəkarden bəşmə. ¹⁰ Bəvədə vey kəson imono bəqarden, təslim bəkarden iyəndi iyən nıfrət bəkarden bə iyəndi.

bir-birini təslim edəcək və bir-birinə nifrət edəcək. ¹¹ Bir çox yalançı peyğəmbər törəyib çox adamı aldadacaq. ¹² Qanunsuzluq çoxaldığı üçün bir çoxunun məhəbbəti soyuyacaq. ¹³ Amma axıracan dözən xilas olacaq. ¹⁴ Səmavi Padşahlığın bu Müjdəsi bütün millətlərə şahadət olmaq üçün bütün dünyada vəz ediləcək. O zaman hər şeyin axırı gələcək.

¹⁵ Beləliklə, Daniel peyğəmbərin bəhs etdiyi viranəlik gətirən iyrənc şeyin Müqəddəs məkanda qoyulduğunu gördüyünüz zaman – qoy oxuyan bunu anlasın – ¹⁶ Yəhudədə olanlar dağlara qaçsın. ¹⁷ Damda olan evindəki əşyaları götürmək üçün aşağı enməsin. ¹⁸ Tarlada olan üst paltarını götürmək üçün geri qayıtmasın. ¹⁹ Həmin günlər hamilələrin və körpə əmizdirənlərin vəy halına! ²⁰ Dua edin ki, qaçmağınız qış fəslində və ya Şənbə günündə baş verməsin. ²¹ Çünki o vaxt elə dəhşətli əzab-əziyyət olacaq ki, dünyanın başlangıcından indiyə qədər beləsi olmayıb və heç olmayacaq da. ²² Əgər o günlər qısaltılmasaydı, heç bir insan xilas ola bilməzdi. Amma seçilmişlərə görə o günlər qısaltılacaq.

²³ O zaman əgər kimsə sizə desə ki, “bax, Məsih buradadır” yaxud da “oradadır”, inanmayın. ²⁴ Çünki yalançı məsihlər və yalançı peyğəmbərlər törəyəcək. Onlar böyük əlamətlər və xariqələr göstərəcəklər ki, imkan taparlarsa, seçilmişləri də aldatsınlar. ²⁵ Bax Mən sizə əvvəlcədən söyləmişəm. ²⁶ Ona görə sizə “bax, O çöldədir” desələr də, çıxmayın. “Bax, O daxili otaqlardadır” desələr də, inanmayın. ²⁷ Çünki şimşək şərqdə çaxıb qərbdə belə, göründüyü kimi Bəşər Oğlunun zühuru da elə olacaq. ²⁸ Leş haradadırsa, kərkəslər də orada toplaşar.

Bəşər Oğlunun zühuru

²⁹ Amma o günlərin əzab-əziyyətindən dərhal sonra
Günəş tutulacaq,
Ay nurunu saçmayacaq,
Ulduzlar göydən töküləcək,
Səma cisimləri lərzəyə gələcək.

³⁰ O zaman Bəşər Oğlunun əlaməti göydə görünəcək. O vaxt yer üzünün bütün tayfaları şivən qoparacaq və Bəşər Oğlunun göyün buludları üzərində qüdrət və böyük izzətlə gəldiyini görəcək. ³¹ O, mələklərini uca şeypur səsi ilə göndərəcək. Mələklər də göylərin bir ucundan o biri ucuna qədər dörd külək istiqamətindən Onun seçdiklərini toplayacaq.

¹¹ Vey duyəvoje peyğəmbəron bebəşen bə məydon, dəbəqijnen vey kəson.
¹² Beğanunətiyon vey be səbəbo sardın bəbe vey kəson mehibbət. ¹³ Əmma toşə oxoy tov vardəkəs pebərəxe. ¹⁴ Osmoni Podşoəti in Şoyə xəbə şəhodət beyro vəz kardə bəbe həmə dınyoədə bə həmə milləton. Bəvədə bome oxoy.
¹⁵ De jıqoy, kəynə bıvındon ki, Daniel peyğəmbəri votə, vironəti vardə oləyzə çiy noə be Miğəddəsə vırədə – handəkəs bıdə sərəsi ımı –
¹⁶ Yəhudeyədə bıəkəson bıvıtın bə bandon. ¹⁷ Kumisə bıəkəs ıştə kəo çiyşə peqəteyro bıdə saru enışu. ¹⁸ Məzədə bıəkəs onıqardı boştə səpenə oləti peqəteyro. ¹⁹ Həmonə rujonədə vay bə əğılbəbolə iyən korpə dovniyə jenon holi! ²⁰ Dıvo bıkən ki, şımə vite zımıstonədə yaənki Şanbə ruji nıbu.
²¹ Çumçiko bəvədə jıqo dəhşətinə əzob-əzyət bəbe ki, çe dınyo sıftəku toşə esə bıəni jıqoyıni, hiç əbıniyəni. ²² Ehanə kırt kardənəbəyn ə rujon, hiç qılə inson perəxe nəznı. Əmma bə vıjniyə bıəyon xoto kırt kardə bəben ə rujon.
²³ Bə vaxti bovə məkən, qırəm kəsi bəşmə bıvoto ki, “diyəkə, Məsih iyoy” yaan “əyoy”. ²⁴ Çumçiko duyəvoje məsihon iyən duyəvoje peyğəmbəron bebəşen məydon. Əvon nişo bədon yolə əloməton iyən xariqon ki, imkon bıkən, dəqijnin vıjniyə bıəkəsonən. ²⁵ Diyəkən, Az sıftəku votəmə bəşmə.
²⁶ Şayət bıvotın bəşmə “diyəkə, Əv daştədəy” bəməşən, yaənki “diyəkə, Əv ıştə otağədəy” bovə məkən. ²⁷ Çumçiko çoknə avəçəkə çəkeydə həşipemədə, çiyeydə həşiniştədə, jəqo bəbe Bəşəri Zoə zuhurən. ²⁸ Leş konco bıbo, gəcionən qırdə bəben əyo.

İsa qəp jəydə İştə oqarde barədə

²⁹ İberdəmədə peş ə dəhşətinə əzob-əzyətində rujon
 Həşi qətə bəbe,
 Ovşum nur nibəporne,
 Astovon ebəmen osmono,
 Bə larz dəbəşen osmoni gıdrəton.
³⁰ Bə vaxti Bəşəri Zoə əlomət bəçiye osmonədə. Bəvədə dınyoədə bıə həmə tobyon şivən bəkan iyən bəvınden Bəşəri Zoə osmoni avon səpe de gıdrəti iyən yolə izzəti ome. ³¹ Əv bəviğande ıştə mələkon de şeypuri qurə sədo. Mələkonən vavazi çə səmtədə qırdə bəkarden Çəy vıjniyəkəson osmonon çı səyku de toşə bə səy.

³² Əncir ağacından ibrət alın: onun budağı cücərib yarpaqlananda bilirsiniz ki, yay fəsli artıq yaxındır. ³³ Eləcə siz də bütün bu şeyləri görəndə bilin ki, Bəşər Oğlu yaxındadır, lap qapıdadır. ³⁴ Sizə doğrusunu deyirəm: bu nəsil ömrünü sona çatdırmazdan əvvəl bütün bunlar baş verəcək. ³⁵ Yer və göy keçib gedəcək, amma Mənim sözlərim əsla keçib getməyəcək.

Bilinməyən gün və saat

³⁶ Lakin o günü və o saati nə göylərin mələkləri, nə də Oğul bilir. Atadan başqa heç kim bilmir. ³⁷ Nuhun günləri necə idisə, Bəşər Oğlunun zühuru da elə olacaq. ³⁸ Daşqından əvvəlki həmin günlərdə, Nuhun gəmiyə girdiyi günə qədər insanlar yeyib-içir, evlənir, ərə gedirdi. ³⁹ Daşqın gəlib hamısını aparana qədər bixəbər idilər. Bəşər Oğlunun zühuru da belə olacaq. ⁴⁰ O zaman tarladakı iki nəfərdən biri götürüləcək, o biri isə qalacaq. ⁴¹ Dəyirmanı dən üyüdən iki qadından biri götürüləcək, o biri isə qalacaq.

⁴² Ona görə də oyaq olun. Çünki Rəbbinizin hansı gün gələcəyini bilmirsiniz. ⁴³ Amma bunu bilin ki, əgər evin yiyəsi oğrunun gecə hansı saatda gələcəyini bilsəydi, oyaq qalıb evinin yarılmasına imkan verməzdi. ⁴⁴ Buna görə siz də hazır olun, çünki Bəşər Oğlu gözləmədiyiniz vaxt gələcək.

⁴⁵ Vaxtlı-vaxtında onlara yemək vermək üçün ağasının öz növərləri üzərinə qoyduğu sadıq və ağıllı qul kimdir? ⁴⁶ Nə bəxtiyardır o qul ki, ağası evinə qayıdanda onu iş başında görür! ⁴⁷ Sizə doğrusunu deyirəm: ağası bu qula bütün əmlakı üzərində idarəçiliyi tapşıracaq. ⁴⁸ Amma həmin qul pis olub ürəyində “ağam gec gələcək” deyərsə, ⁴⁹ öz yoldaşlarını döyməyə və əyyaşlarla yeyib-içməyə başlayarsa, ⁵⁰ o qulun ağası onun gözləmədiyi gün və ağılna gəlmədiyi vaxt gələcək, ⁵¹ ona ağır cəza verəcək və onu ikiüzlülərlə bir yerdə saxlayacaq. Orada ağlaşma və diş qıcirtəsi olacaq.

25

On qız məsəli

¹ O zaman Səməvi Padşahlıq çıraqlarını götürüb bəyin qarşısına çıxan on qıza bənzəyəcək. ² Onlardan beşi ağıllı, beşi isə ağılsız idi. ³ Ağılsızlar özləri ilə çıraqlarını götürmüşdü, amma yağ götürməmişdi. ⁴ Ağıllılarsa çıraqları ilə birgə qablarda yağ da götürmüşdü. ⁵ Lakin bəy gecikdiyindən

³² Esət ibrət peqətən inciye doyku: çəy xıçon tişi jəyədə, livə okardeyədə zıneydəşon ki, tovıston həni neze. ³³ Jəqəən şımə imoni vindeyədə bızınən ki, Bəşəri Zoə neziədəy, lap bəy qəvədəy. ³⁴ Rosti voteydəm bəşmə: im nəsil ıştə umri bə sə nişənə, imon həmməy bəben. ³⁵ Osmon iyən zəmin dəbəvarden bəşən, əmma Çımı sıxanon hiç dənibəvarden nişən.

Məlum nıbə ruj iyən saat

³⁶ İntasi ə ruji iyən ə saati zıneydəni hiçki, nə osmoni mələkon, nəən Zoə. Əncəx Pıə zıneydə. ³⁷ Əmma Nuhi vaxtədə bey gəzinə, Bəşəri Zoə zuhurən jəğə bəbe. ³⁸ Ovbarzisə bənav həmonə rujonədə, insonon ıştə harde-peşomeyədəbin, kəxivand beydəbin, bə şu şeydəbin, detosə Nuhi bə qəmi dəşə ruji. ³⁹ Bexəbəbin tosə ovbarzi ome həmməy barde. Jıqə bəbe Bəşəri Zoə zuhurən. ⁴⁰ Bə vaxti məzədə bıə dı kəso qıləyni peqətə bəbe, ə qıləyni isə bəmande. ⁴¹ Osyoədə don horə dıqlə jeni: qıləyni peqətə bəbe, ə qıləyni isə bəmande.

⁴² Əvə oğə bıbən. Çumçıko zıneydənişon kon ruji bome şımə Rəbb. ⁴³ Əmma imi bızınən ki, şayət kəsoybi zınəşbəy dızd şanqə kon saatədə bome, oğə əmandi nahaştı ıştə kəy dəbiriye. ⁴⁴ Bı səbəb şımənən hozı bıbən, çumçıko şımə çəş nıkardə saatədə bome Bəşəri Zoə.

⁴⁵ Şımənən bənə bə bəfoynə iyən ağılməndə gūli bıbən, komqılə ki, əğə təyin kardəşbe əv ıştə nokon səpe vaxti-vaxtədə bəvon harde doyro? ⁴⁶ Çı baxtəvərə ə gūl ki, əğə bə kə oqardeədə koy sədə vindeyədə əy! ⁴⁷ Rosti voteydəm bəşmə: çəy əğə ıştə həmə tənxo səpe rəhbərəti basbarde bı gūli. ⁴⁸ Əmma həmonə gūl bevəc bıbo, ıştə dılədə bıvoto “çımı əğə di bome”, ⁴⁹ dəmandə ıştə həmron bo kuye iyən de əyyoşon ivirədə harde-peşome. ⁵⁰ Bəvədə çə gūli əğə bome çəy çəş nıkardə ruji iyən şək nışə saatədə, ⁵¹ qonə cəzo bədo bəy iyən əy obəqəte de dıdimon ivirədə. Dandonəciriskə iyən bəmə-şivən bəbe əyo.

25

Da qılə kinə məsəl

¹ Bəvədə Osmoni Podşoəti bənə da qılə kinə bəbe, əvon peqətəşonbe ıştə çə beşəbin bo bəqi pişvoz karde. ² Çəvonədə penc kəs beağıl, penc kəs isə ağılməndbe. ³ Beəğilon peqətəşonbe ıştə çə, əmma peqətəşonnıbe boəy ruyən. ⁴ Ağılməndon isə peqətəşonbe de çoy ivirədə gəbonədə ruyən.

hamısını yuxu basdı və onlar yatdı. ⁶ Amma gecə yarısı bir qışqırıq qopdu: “Budur, bəy gəlir, onu qarşılamağa çıxın!” ⁷ O zaman o qızların hamısı durub öz çıraqlarını düzəltdilər. ⁸ Ağlısızlar ağıllılara dedi: “Yağınızdan bizə də verin, çünki çıraqlarımız sönür”. ⁹ Ağıllılarsa cavab verib dedilər: “Belə olmasın ki, yağ nə bizə çatsın, nə sizə. Yaxşısı budur ki, gedib satıcılardan alasınız”. ¹⁰ Onlar yağ satın almağa getdikləri zaman bəy gəldi. Hazır olanlar onunla toy məclisinə girdilər və qapı bağlandı. ¹¹ O biri qızlar da sonradan gəlib “Ağa! Ağa! Qapını bizə aç!” dedilər. ¹² O isə cavab verib dedi: “Sizə doğrusunu deyirəm: sizi tanımıram”. ¹³ Beləliklə, oyaq olun. Çünki siz nə günü, nə də saati bilirsiniz.

Əmanət pul məsəli

¹⁴ Səməvi Padşahlıq səyahətə çıxan bir adama bənzəyir. O, qullarını çağırıb əmlakını onlara əmanət etdi. ¹⁵ O hər birinə öz qabiliyyətinə görə – birinə beş, birinə iki, birinə də bir talant verdi və yola düşdü. ¹⁶ Beş talant alan dərhal gedib bunları sərməyəyə qoydu, daha beş talant qazandı. ¹⁷ İki talant alan da beləcə daha iki talant qazandı. ¹⁸ Bir talant alansa gedib torpağı qazdı və ağasının pulunu gizlətdi.

¹⁹ Uzun zamandan sonra həmin qulların ağası gəldi və onlardan hesabat tələb etdi. ²⁰ Beş talant alan gəlib daha beş talant gətirərək dedi: “Ağa, sən mənə beş talant əmanət etdin. Budur, mən daha beş talant qazandım”. ²¹ Ağası ona dedi: “Afərin, yaxşı və sadıq qulum! Sən xırda işlərdə sadıq oldun, səni böyük işlər üzərinə qoyacağam. Ağanın sevincinə şərik ol!”

²² İki talant alan da gəlib dedi: “Ağa, mənə iki talant əmanət etdin. Budur, mən daha iki talant qazandım”. ²³ Ağası ona dedi: “Afərin, yaxşı və sadıq qulum! Sən xırda işlərdə sadıq oldun, səni böyük işlər üzərinə qoyacağam. Ağanın sevincinə şərik ol!”

²⁴ Bir talant alan da gəlib dedi: “Ağa, sənəin sərt bir adam olduğunu bildirdim. Əkmədiyın yerdən biçərsən, səpmədiyın yerdən yığarsan. ²⁵ Ona görə qorxdum, gedib sənəin talantını torpaqda gizlətdim. Buyur, öz malını geri götür!” ²⁶ Ağası isə cavab verib ona dedi: “Pis və tənbel qul! Mənim əkmədiyim yerdən biçdiyimi və səpmədiyim yerdən yığdığımı bildirdinmi? ²⁷ Onda gərək mənim pulumu sərraflara verəydin ki, mən qayıdanda onu faizlə geri alım. ²⁸ İndi əlindəki talantı ondan alın və on talantı olana verin! ²⁹ Çünki kimin varıdırsa, daha çox veriləcək və o, bolluq içində olacaq,

⁵ İntasi bəq bə di dəqıniye, hanvə bardışe əvoni iyən hitin. ⁶ Şəvi nimədə zikkə emande: “İmha, bəq omeydə, beşən bəçəy pişvoz!” ⁷ Bəvədə kinon həmməy pebəyn hozı kardıšone ıštə ço. ⁸ Beağilon votıšone bə ağılmandon: “Bəmənən bıdən ıštə vardə ruyənədə, çumçiko okıšiyeydən çəmə çoon”. ⁹ Ağılmandon isə cəvob doşone: “Jıqo nıbu ki, ruyən nırəsı, nə bəmə, nə bəşmə. Şımə bışon həvatəkəsonku bıhiron çok bəbe”. ¹⁰ Keyne ki, əvon şin bo ruyən hırıye, bəq oməy. Hozı bıəkəson şin de bəqi bə vəyə, bastə be kəybə. ¹¹ Çımı bəpeştə oqardin ə qılə kinon, votıšone: “Əğə! Əğə! Kəybə okə boəmə”. ¹² Əmma bəqi cəvob doşe: “Rosti voteydəm bəşmə, az zıneydənim şıməni”. ¹³ De jıqo, oğ bıbən. Çumçiko şımə zıneydənişon nə ruji, nəən saati.

Əmonətə puli məsəl

¹⁴ Həmən ım oxşeydə bə səyohət beşə qıləy odəmi. Əy sədo kardışe ıštə ğulon, asbardışe bəvon ıštə tənxo. ¹⁵ Əy doşe bə har qıləyni bəçəy ğabiliyəti mıvofığ – bə qıləyni penc, bə qıləyni dı, bə qıləyniyən i talant, dərhol dəro qıniye ıštən. ¹⁶ Penc talant səkəs şe, ticarət kardışe deyəvon iyən ğəzənc kardışe həniyən penc talant. ¹⁷ Dı talant sə kəsiyən ğəzənc kardışe həniyən dı talant. ¹⁸ İ talant səkəs isə şe, kandışe zəmin, niyo kardışe ıštə əğə pul.

¹⁹ Xəyli vaxti bədiqə oməy çə ğulon əğə iyən tələb kardışe çəvonku həxhisob. ²⁰ Penc talant səkəs oməy, vardışe həniyən penc talant, votıše: “Əğə, tı penc talant əmonət doəbe bəmi. İmha, az ğəzənc kardıme həniyən penc talant”. ²¹ Əğə votıše bəy: “Əhsən, çımı çokə iyən bəfomandə ğul! Tı ki bəfomand biş bəmi qədə koonədə, az həniyən yolə koon basbardem bəti. Boy şoy-şoy bıkə deştə əğə!”

²² Dı talant səkəsən oməy, votıše: “Əğə, tı dı talant əmonət doəbe bəmi. İmha, az ğəzənc kardıme həniyən dı talant”. ²³ Əğə votıše bəy: “Əhsən, çımı çokə iyən bəfomandə ğul! Tı ki bəfomand biş bəmi qədə koonədə, az həniyən yolə koon basbardem bəti. Boy şoy-şoy bıkə deştə əğə!”

²⁴ İ talant səkəsən oməy, votıše: “Əğə, zıneydənim ıştı beinsofə odəm be. Dıveydəş ıštə nıkaştəy, qırdə kardeydəş ıštə penişandəy. ²⁵ Əve tarsəym, şim, niyo kardıme ıştı doə talant zəminədə. Zəhmət nıbu, peqət ıštə moli!” ²⁶ Əğə isə cəvob doşe bəy: “Noduz iyən tanbələ ğul! Tı zıneydəbiş az ıštə nıkaştəy dıveydəm iyən penişandəy qırdə kardeydəm. ²⁷ Lamələy ədəym çımı puli bə sərrofon ki, az oqardeədə de ğəzənci bə ivrə əstənim əy. ²⁸ Esə bıstənən çəyku ə talanti, bıdən bə da talant bıəkəsi. ²⁹ Çumçiko çiki bıbuşe,

kimin yoxudursa, əlində olan da ondan alınacaq. ³⁰ Yaramaz qulu isə qaranlıq çölə atın. Orada ağlaşma və diş qıçırtısı olacaq”.

Qoyunlar və keçilər

³¹ Bəşər Oğlu bütün mələklərlə birlikdə izzəti ilə gələn zaman Öz izzətli taxtına oturacaq. ³² Bütün millətlər Onun önündə toplaşacaq, O da qoyunları keçilərdən ayıran bir çoban kimi onları bir-birindən ayıracaq. ³³ Qoyunları sağına, keçiləri isə soluna qoyacaq.

³⁴ O zaman Padşah sağındakılara deyəcək: “Ey sizlər, Atamın xeyir-dua verdiyi adamlar! Gəlin, dünya yaranandan bəri sizin üçün hazırlanmış olan Padşahlığı irs alın. ³⁵ Çünki ac idim, Mənə yemək verdiniz; susamışdım, Mənə su verdiniz; qərib idim, Məni qəbul etdiniz; ³⁶ çılpaq idim, Məni geyindirdiniz; xəstə idim, qayğımı çəkdiniz; zindanda idim, yanıma gəldiniz”. ³⁷ Onda salehlər Ona cavab verib deyəcəklər: “Ya Rəbb, biz Səni nə vaxt ac görüb yemək verdik və ya susamış görüb su verdik? ³⁸ Nə vaxt Səni qərib görüb qəbul etdik və ya çılpaq görüb geyindirdik? ³⁹ Nə vaxt Səni xəstə və ya zindanda görüb yanına gəldik?” ⁴⁰ Padşah da cavab verib onlara deyəcək: “Sizə doğrusunu deyirəm: siz bu ən kiçik qardaşlarımdan birinə etdiyinizi Mənə etmiş oldunuz”.

⁴¹ O zaman solundakılara deyəcək: “Ey lənətə gəlmişlər, çəkilin önümdən! İblislə onun mələklərinə hazırlanmış olan əbədi oda yollanın! ⁴² Çünki ac idim, Mənə yemək vermədiniz; susamışdım, Mənə su vermədiniz; ⁴³ qərib idim, Məni qəbul etmədiniz; çılpaq idim, Məni geyindirmədiniz; xəstə və zindanda idim, qayğımı çəkmədiniz”. ⁴⁴ Onda onlar da cavab verib deyəcəklər: “Ya Rəbb, Səni nə vaxt ac, susamış, qərib, çılpaq, xəstə və yaxud zindanda gördük ki, Sənə xidmət etmədik?” ⁴⁵ O zaman onlara cavab verib deyəcək: “Sizə doğrusunu deyirəm: siz bu ən kiçiklərdən birinə etmədiyinizi Mənə etməmiş oldunuz”. ⁴⁶ Bunlar əbədi əzaba, salehlərsə əbədi həyata gedəcək».

həniyən vey doə bəbe bəy iyən əv boli dılədə bəbe, çiki nıbuşe çəy dastədə bıəyən sə bəbe çəyku. ³⁰ Im noloyığə ğuli isə şodən bə toykiyə daşt. Bəməşivən iyən dandonəciriskə bəbe əyo”.

Pəson iyən bizon məsəl

³¹ Kəynə ki, Bəşəri Zoə bome Deştə izzəti iyən mələkon həmməy, bəvədə Əv bənişte Bəştə podşoəti taxt. ³² Çəy navədə qırdə bəben milləton həmməy, Əvən ebəsındıne əvoni iyəndıku, pəson bizonku esındınıyə qələvoni ğəzinə.

³³ Əv qırdə bəka pəson İştə rostə yanədə, bizon isə çəpə yanədə.

³⁴ Bəvədə Podşo bəvotə bəştə rostə yanədə bıəkəson: “Bəənən, Çımı Pıə xəy-dıvo doəkəson, irs bıstənən dınyo bino beyku jıqoşə boşmə hozı kardə bıə Podşoəti. ³⁵ Çumçıko vəşimbe, şımə xorək doylene Bəmi; təşimbe, ov doylene Bəmi; açınbim, ğəbul kardıyone Mını; ³⁶ qucilibim, olət tankardone Bəmi; noxəşbim, mandiyon Bəçımı ğəyd; zindonədəbim, oməyon Çımı tonə”. ³⁷ Bəvədə salehon cəvob bədon Bəy: “Ya Rəbb, əmə kəynə vindımone Tını vəşi, xorək domone, yaən təşi, ov domone? ³⁸ Keyne vindımone Tını açın, ğəbul kardımone, yaən qucili olət tankardımone?”

³⁹ Keyne vindımone Tını noxəş, yaən zindonədə, oməymon ıştı tonə?”

⁴⁰ Podşo cəvob bədo bəvon: “Rosti voteydəm bəşmə: Bəçımı ən rukə boon qıləyni ıştə ın kardəyonon, kardıyone Bəmi”.

⁴¹ Bəvədə bəvotə bəştə çəpə yanədə bıəyon: “Okırıyən Çımıku ha lənətine odəmon, bışənən bo Şəytoni iyən bəçəy mələkon hozı kardə bıə zolə otəş!

⁴² Çumçıko vəşimbe, nıdoylene Bəmi xorək; təşimbe, nıdoylene Bəmi ov;

⁴³ açınbim, ğəbul nıkardone Mını; qucilibim, tannıkardone olət; noxəş iyən zindonədəbim, nımandiyon Bəçımı ğəyd”. ⁴⁴ Bəvədə əvonən cəvob bədon:

“Ya Rəbb, əmə kəynə vindımone Tını vəşi, təşi, açın, qucili, noxəş, yaən zindonədə ki, xıdmət nıkardımone Bəti?” ⁴⁵ Bəvədə Əv cəvob bədo bəvon:

“Rosti voteydəm bəşmə: ə çiy ki şımə nıkardıone bo ən hırdənon qıləyni, nıkardıone Bəmi”. ⁴⁶ İmon bəşən bə zolə əzob, salehon isə bəşən bə zolə jimon».

26

İsanı öldürmək üçün sui-qəsd hazırlanır

¹ İsa bütün bu sözləri bitirəndən sonra şagirdlərinə dedi: ² «İki gün sonra Pasxa bayramı olacağını bilirsiniz. Bəşər Oğlu çarmıxa çəkilmək üçün təslim ediləcək».

³ O zaman başçı kahinlər və xalqın ağsaqqalları Qayafa adlı baş kahinin həyətinə topladılar. ⁴ İsanı hiylə ilə tutub öldürmək üçün sui-qəsd hazırladılar. ⁵ Amma deyirdilər: «Bunu bayramda etməyə, yoxsa xalq arasında qarışıqlıq düşər».

İsa Bet-Anyada

⁶ İsa Bet-Anyada cüzamlı Şimonun evində ikən ⁷ bir qadın Onun yanına gəldi və qadının əlində içində çox bahalı ətirli yağ olan ağ mərmər qab var idi. İsa süfrəyə oturanda qadın yağı Onun başına tökdü. ⁸ Şagirdlər bunu gördükdə acıqlanıb dedilər: «Bu israfçılıq nə üçündür? ⁹ Axı bu ətiri baha qiymətə satıb pulunu yoxsullara vermək olardı». ¹⁰ Lakin İsa bunu bilərək dedi: «Niyə qadını incidirsiniz? O Mənim üçün gözəl bir iş gördü. ¹¹ Yoxsullar həmişə sizin yanınızdadır, Mənsə həmişə yanınızda olmayacağam. ¹² Qadın bu ətiri Mənim bədənimə tökməklə Məni dəfn üçün hazırladı. ¹³ Sizə doğrusunu deyirəm: dünyanın hansı yerində Müjdə vəz edilərsə, bu qadının etdiyi iş də danışılacaq ki, o yada salınsın».

Yəhudanın xəyanəti

¹⁴ O zaman On İki şagirddən Yəhuda İskaryot adlı biri başçı kahinlərin yanına gedib dedi: ¹⁵ «Onu sizə təslim etsəm, mənə nə verərsiniz?» Onlar da Yəhudaya otuz gümüş təklif etdilər. ¹⁶ O vaxtdan Yəhuda İsanı təslim etmək üçün fürsət axtarmağa başladı.

Axırıncı şam yeməyi

¹⁷ Mayasız Çörək bayramının ilk günü şagirdlər İsanın yanına gəlib dedilər: «Sənin Pasxa yeməyin üçün harada hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» ¹⁸ O da cavab verdi: «Şəhərə girib filankəsin yanına gedin və ona deyin: “Müəllim deyir: «Vaxtım yaxınlaşdı, şagirdlərimlə birgə Pasxanı sənin evində keçirəcəyəm»». ¹⁹ Şagirdlər İsanın əmrini yerinə yetirərək Pasxa yeməyi üçün hazırlıq etdilər.

26

Sui-ğəsd hozı karde beydə bo İsa kışte

¹ İsa sə karde bəpeştə ıstə həmə sıxanon, votışe bəştə şoqirdon: ² «Şımə zıneydəşon, Pasxa id bəbe dı ruji bədiqə. Bəşəri Zoə təslim kardə bəbe bə çomex kəşeyro».

³ Bəvədə sər kahinon iyən xəlği sipirişon qırdə bin bə Qayafa nomədə bıə sər kahini məydonçə. ⁴ Sui-ğəsd hozı kardışone ki, İsa de hilə bıqətın, bıkıştın. ⁵ Əmma voteydəbin: «İdədə məkəmon ımı, çumçiko hərkihərkiyəti ebəqine xəlği arədə».

İsa Bet-Anyədə

⁶ İsa Bet-Anyədə cuzaminə Simoni kədə beədə, ⁷ qıləy jen oməy Çəy tonə. Jeni dastədə hestbe dilədəş vey bohoyne ətrinə ruyən bıə mərmərə sərinç. İsa surfəsə beədə, jeni ekardışe ə ruyən Bəçəy sə. ⁸ Şoqirdon ımı vindeədə rıknə bin votışone: «Jıqə isrofəti boçiyə? ⁹ Oxo əbi həvate ın ətri bə bohəə ğıymət, çəy puli bə kosibon doy». ¹⁰ İntasi İsa zınəşe ımı votışe: «Boçi rınci kardeydəşon jeni? Əy qıləy çəkə ko kardışe Bomı. ¹¹ Kosibon hejo deşimən, Az esə boy hejo nibəbem deşimə. ¹² Jeni ekardışe ın ətr Çımı andomisə, hozı kardışe Mını bo dəfni. ¹³ Rosti voteydəm bəşmə: Dınyo kon vırədə Şoyə xəbə bəyon kardə bıbosə, çı jeni kardə koən votə bəbe ki, əv bə yod vardə bıbu».

Çe Yəhudə xəyonətkorə niyə

¹⁴ Bə vaxti Donzə şoqirdi qıləyni bıə Yəhudə İskaryot, şe sər kahinon tonə votışe: ¹⁵ «Az təslim bıkom Əy bəşmə, bəmi çiç bədoşon?» Əvonən si niğə aşmardışone-doşone bə Yəhudə. ¹⁶ Çə vaxtiku Yəhudə dəmande bo firsəti nəve ki, İsa təslim bıbə bəvon.

Pasxə idi xorək

¹⁷ Behəmyozə Nuni idi iminə ruji şoqirdon oməyn çe İsa tonə votışone: «Boştı Pasxə xorəki hardeyro konco piyeydə hozıətı bıbəmon?» ¹⁸ Əyən cəvob doşe: «Dəşən bə şəhr, bışən filonkəsi tonə bıvotən bəy: “Ustod voteydə: «Nez be Çımı vaxt, ıstı kədə dəbəvunem Pasxa deştə şoqirdon?»».

¹⁹ Şoqirdon rosnışone bə vırə çe İsa əmr, hozı kardışone Pasxa xorək.

²⁰ Axşam düşəndə İsa On İki şagirdi ilə birgə süfrəyə oturdu. ²¹ Onlar yemək yeyərkən İsa dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: sizlərdən biri Mənə xəyanət edəcək». ²² Onlar çox kədərlənib bir-bir Ondən soruşdular: «Ya Rəbb, mən deyiləm ki?» ²³ O cavab verib dedi: «Mənimlə birlikdə əlini qaba batıran Mənə xəyanət edəcək. ²⁴ Bəşər Oğlu Özü barəsində yazıldığı kimi gedir. Amma vay o adamın halına ki, Bəşər Oğluna xəyanət edir! O adam heç doğulmasaydı, onun üçün daha yaxşı olardı». ²⁵ Ona xəyanət edən Yəhuda «Rabbi, mən deyiləm ki?» deyərək soruşdu. İsa da ona «sən dediyin kimidir» dedi.

²⁶ Onlar yeyəndə İsa çörək götürdü, şükür duası edib onu böldü və şagirdlərə verərək dedi: «Alın, yeyin! Bu Mənim bədənimdir». ²⁷ Sonra bir kasa götürdü və şükür edib onu da şagirdlərə verərək dedi: «Bundan hamınız için! ²⁸ Çünki bu, Əhdin bağlanması və günahların bağlanması üçün çoxları uğrunda axıdılan Mənim qanımdır. ²⁹ Mən sizə deyirəm: Atamın Padşahlığında sizinlə birlikdə təzəsinə içəcəyim günə qədər üzüm ağacının bu məhsulundan əsla içməyəcəyəm».

³⁰ Onlar ilahi oxuyandan sonra çıxdılar və Zeytun dağına tərəf getdilər.

Peterin inkarı əvvəlcədən bildirilir

³¹ Onda İsa şagirdlərinə dedi: «Bu gecə hamınız Məni atıb gedəcəksiniz, çünki belə yazılıb:

“Çobanı vuracağam,

Sürünün qoyunları pərən-pərən olacaq”.

³² Amma Mən diriləndən sonra sizdən qabaq Qalileyaya gedəcəyəm».

³³ Peter Ona cavab verib dedi: «Hamı Səni atıb getsə də, mən əsla atıb getməyəcəyəm». ³⁴ İsa ona dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm: bu gecə xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən». ³⁵ Peter Ona dedi: «Əgər Səninlə birlikdə ölməyim lazım olsa belə, Səni əsla inkar etməyəcəyəm». Bütün şagirdlər də belə dedilər.

Getsemani bağında

³⁶ Sonra İsa şagirdlərlə birlikdə Getsemani adlanan bir yerə gəldi və onlara dedi: «Mən oraya gedib dua edərkən siz burada oturub-qalın». ³⁷ O, Peter ilə Zavdayın iki oğlunu Özü ilə apardı. Özündə bir kədər və narahatlıq hiss etməyə başladı. ³⁸ Onlara belə dedi: «Ürəyimi elə dərin kədər bürüyüb, az qalır ki, ölüm. Burada qalın və Mənimlə birlikdə oyaq olun».

²⁰ Toyki darşeadə İsa deştə Donzə şoqirdi qırdə bin bə sufrə. ²¹ Əvon xorək hardeəsə İsa votişe: «Rosti voteydəm bəşmə: şımənədə i kəs xəyonət bəkarde Bəmi». ²² Bərk ğərəğəydi qətışe əvoni iyən qıləbəqılə parsəyn Çəyku: «Ya Rəbb, ə odəm azim?» ²³ Əy cəvob doşe: «İştə dasti Demı ivirədə bə ğab ejənəkəs xəyonət bəkarde Bəmi. ²⁴ Bəşəri Zoə İştə barədə nıvıştə bıə ğaydədə şeydə. Əmma vay bə odəmi holi ki, xəyonət kardeydə bə Bəşəri Zoə! Bo ə odəmi həniyən çok əbi ki, əv hiç moəku nəbəy!» ²⁵ Bəy xəyonət kardə Yəhudə parsəy: «Rabbi, ə odəm azim?» İsaən votişe bəy: «Tı ıştən vote imi».

²⁶ Əvon hardeədə İsa peqətışe nun, kardışe şukri dıvo, pəə kardışe əv, doədəsə bə şoqirdon votişe: «Peqətən, bəhən! Im Çımı andome». ²⁷ Çəyo peqətışe qıləy piyolə, şukur kardışe doədəsə əyən bə şoqirdon votişe: «Həmməy peşomən çımədə! ²⁸ Çumçiko Im, Çımı xune ki, Əhdi basteyro ru kardə bıə vey odəmon roədə. ²⁹ Az voteydəm bəşmə: «Hiç penibəşomem anqıə doy məhsulo toşə bə ruji ki, İştə Pıə podşoətiyədə deşmə bə ivirə pebəşomem tojə qılə».

³⁰ Əvon beşin ilahi hande bəpeştə, şin bə Zeytunə bandi tərəf.

Sıftəku votə beydə Peteri həşə

³¹ Bəvədə İsa votişe bəştə şoqirdon: «Imşanqo həmməy şobədoşon Mını, çumçiko jıqo nıvıştə bıə:

“Bəjem qələvoni,

Pərən-pərən bəben çe qələ pəson”.

³² Çəyo AZ bəyji be bəpeştə, şıməsə bənav bəşem bə Qalileyə». ³³ Peteri cəvob doşe Bəy votişe: «Həmməy Tını şodonən, az hiç şonibədom». ³⁴ İsa votişe bəy: «Rosti voteydəm bəti: ımşanqo suk hande bənav tı Mını se kərə bə həşə bəjeş». ³⁵ Peteri votişe Bəy: «Tını hiç bə həşə nibəjem, de ehanə Detı bə ico çımı mardeyən lozim bıbo». Şoqirdon həmməy votışone jıqo.

Qetsemani boğədə

³⁶ Çəyo İsa oməy de şoqirdon bə ivirə Qetsemani nomədə bıə qıləy vırə iyən votişe bəvon: «Şımə iyo bıniştən, Az şedəm əyo bo dıvo karde». ³⁷ Əy bardışe Deştə bə kəno Peter iyən Zavdayı dıqlə zoə. Ğəhəri iyən norohətəti eqətışe Əv. ³⁸ Bəvədə Əy votişe bəvon: «Jıqo ğərəğəydi qətəşe Çımı dılı ki, kam mandə bımandım. Bımandən iyo iyən oğə bıbən Demı bə ivirə».

³⁹ İsa bir qədər irəli getdi və üzüstə yerə qapanıb dua etdi: «Ey Atam, mümkündürsə, qoy bu kasa Məndən yan keçsin. Amma Mənim yox, Sənin iradənin olsun». ⁴⁰ İsa şagirdlərin yanına qayıdıb gördü ki, onlar yatıb. O, Peteri səslədi: «Məgər Mənimlə birlikdə bir saat oyaq qala bilməzdinizmi?» ⁴¹ Oyaq durub dua edin ki, sınağa düşməyəsiz. Ruh həvəsli, cisim isə gücsüzdür». ⁴² İsa yenə ikinci dəfə uzaqlaşdı və dua etdi: «Ey Atam, əgər Mən içmədən bu kasanın yan keçməsi mümkün deyilsə, qoy Sənin iradənin olsun».

⁴³ İsa qayıdanda gördü ki, onlar yenə yatıb. Çünki onların gözləri yumulurdu. ⁴⁴ Onları tərək edib təkrarən uzaqlaşdı, yenə eyni sözlərlə üçüncü dəfə dua etdi. ⁴⁵ Sonra İsa şagirdlərin yanına qayıdıb onlara dedi: «Hələ də yatıb dincəlirsiniz? Budur, vaxt yaxınlaşıb və Bəşər Oğlu günahkarların əlinə təslim olunur. ⁴⁶ Qalxın gedək. Budur, Mənə xəyanət edən gəlir!»

İsa həbs olunur

⁴⁷ İsa hələ danışarkən On İki şagirddən biri olan Yəhuda gəldi. Onun yanında başçı kahinlərin və xalqın ağsaqqallarının göndərdiyi əli qılıncı və dəyənəkli böyük bir dəstə adam var idi. ⁴⁸ İsayə xəyanət edən Yəhuda onlara işarə ilə bildirib demişdi: «Kimi öpsəm, İsa Odur, Onu tutun». ⁴⁹ O anda İsayə yaxınlaşıb «Salam, Rabbi!» deyərək Onu öpdü. ⁵⁰ İsa da ona «Dostum, nə üçün gəlmisən?» dedi. Elə bu vaxt İsayə yaxınlaşıb əl ataraq Onu tutdular. ⁵¹ Onda İsa ilə birlikdə olanlardan biri əl atıb qılıncını çəkdi və baş kahinin qulunu vurub qulağını qopartdı. ⁵² İsa ona dedi: «Qılıncını yerinə qoy, çünki qılınc çəkənlərin hamısı qılıncı ilə məhv olacaq. ⁵³ Yoxsa elə düşünürsən ki, Atamdan yardım istəyə bilmərəm? İstəsəm, dərhal Mənə on iki legiondan artıq mələk göndərəm. ⁵⁴ «Bunların olması gərəkdir» deyən Müqəddəs Yazılar onda bəs necə yerinə yetərdi?»

⁵⁵ Həmin vaxt İsa camaata dedi: «Nə üçün quldur üstünə gələn kimi qılınc və dəyənəklərlə Məni tutmağa gəlmisiniz? Hər gün məbəddə oturub təlim verirdim, heç Məni tutmadınız. ⁵⁶ Amma bunların hamısı peyğəmbərlərin Yazıları yerinə yetsin deyə baş verdi». Onda bütün şagirdlər İsanı atıb qaçdılar.

³⁹ İsa şe kamişe bə nav, zəvbədim olxarte zəminisə, kardışe dıvo: «Ha Çımı Pıə, mımkunebu, bıdə in əzobi piyolə yan dəvardı Çımıku. İntasi Çımı ne, İştı irodə bibu». ⁴⁰ İsa oqarde İştə şoqirdon tonο vindışe ki, əvon hitən. Əy sədo kardışe Peter: «Bəqəm i saat nəznişon oğο mande Demı? ⁴¹ Oğο bımandən, dıvo bıkən ki, eməqınən bə dəvinə. Ruf ğırvəğ, cisim esə boy bezuye». ⁴² İsa ijən dımınə kərə diyəro be çəvrəyku, dıvo kardışe: «Ha Çımı Pıə, şayət Az penışomə in əzobi piyolə Çımıku yan dəvarde mımkun nıbo, bıdə İştı irodə bibu».

⁴³ İsa oqardeədə vindışe ki, əvon ijən hitən. Çumçıko vi beydəbe çəvon çəşon. ⁴⁴ Tərq kardışe əvon tikrorən diyəro şe, ijən dıvo kardışe de həmonə sıxanon seminə kərə. ⁴⁵ Çəyo İsa oqarde şoqirdon tonο votışe bəvon: «Hələn hitəydəşon ıştə dinci səydəşon? İmha, vaxt nez bıə, Bəşəri Zoə təslim kardə beydə bə qınokoron dast. ⁴⁶ Bəştən bışəmon. İmha, Bəmı xəyonət kardəkəs omeydə!»

Xəyonət kardə beydə bə İsa

⁴⁷ İsa hələ qəp jəyədə oməy Donzə şoqirdədə qıləy bıə Yəhudə. Deəy hestbe sər kahinon iyən xəlği sipirişon vığandə dastbəşımşı iyən dastbəğırmocə ləşğəri odəm. ⁴⁸ Bə İsa xəyonət kardə Yəhudə işorə doəşbe bəvon: «Ki maçə bıkom, Əve İsa, bıqətən Əy». ⁴⁹ Həmon ləzədə nez be bə İsa «Səlom, Rabbi!» votışe, maçə kardışe Əv. ⁵⁰ İsan votışe bəy: «Dust, boçi oməş?» Hejo bı ləzədə nez bin bə İsa, dəvaştin qətışone Əv. ⁵¹ İmha, İsa paliyo bıəkəsonədə i kəsi ğandışe dast, kəşəşe şımşı, jəşe bırnışe sər kahini ğolami quş. ⁵² Bəvədə İsa votışe bəy: «Bınə ıştə şımşı bəçəy vırə, çumçıko şımşı kəşəkəson həmməy de şımşı məhv bəben. ⁵³ Nəkniki jıqo fameydəş ki, əzımim koməq piye İştə Pıəku? Bıpiyımə, dərhol bəvığandə Bomı donzə leqionisə vey mələk. ⁵⁴ Bəvədə bəs çoknə bə vırə bərəse Mığəddəsə Nıvıştəyon? Çumçıko bıənın bin imon həmməy». ⁵⁵ Həmon vaxt İsa votışe bə cəmati: «Boçi ğolduri səpe ome ğəzinə oməşon de şımşı iyən ləvo bo Çımı qəte? Har ruj niştəydəbim məbədədə təlim omuteydəbim, hiç nıqətone Mını. ⁵⁶ Əmma imon həmməy bin ki, peyğəmbəron nıvıştəyon bə vırə bırasın». Bəvədə şoqirdon həmməy şodoşone İsa, vıtın.

İsa Ali Şuranın önündə

⁵⁷ İsanı həbs edənlər Onu baş kahin Qayafanın yanına gətirdilər. İlahiyyatçılar və ağsaqqallar da oraya toplaşdı. ⁵⁸ Peter uzaqdan baş kahinin həyətinə qədər İsanın ardınca gedirdi, sonu görmək üçün içəri girib mühafizəçilərlə birgə oturdu.

⁵⁹ Başçı kahinlər və Ali Şuranın hamısı İsanı edam etmək üçün Onun əleyhinə yalançı şahidlik ifadəsi axtarırdılar. ⁶⁰ Çoxlu yalançı şahid gəldi, lakin yenə də axtarıqlarını tapmadılar. Axırda iki şahid gəlib ⁶¹ dedi: «Bu Adam dedi: “Mən Allahın məbədini dağıdıb üç gün ərzində tikə bilərəm”».

⁶² Baş kahin ayağa qalxıb İsayə dedi: «Sənin heç cavabın yoxdur? Onlar Sənin əleyhinə bu nə ifadədir verirlər?» ⁶³ Amma İsa susmaqda davam etdi. Baş kahin isə Ona dedi: «Səni var olan Allaha and etdirirəm, bizə de, Allahın Oğlu Məsih Sənsənmi?» ⁶⁴ İsa da ona dedi: «Sənin dediyin kimidir. Hətta sizə deyirəm: bundan sonra Bəşər Oğlunun Qüdrətli Olanın sağında oturduğunu və göyün buludları üzərində gəldiyini görəcəksiniz». ⁶⁵ Onda baş kahin əynindəki paltarını cırıb dedi: «O, Allaha küfr etdi! Artıq şahidlərə nə ehtiyacımız var? Elə indi Onun küfr söylədiyini eşitdiniz! ⁶⁶ Bəs buna nə deyirsiniz?» Onlar cavab verib dedilər: «O, ölüm cəzasına layiqdir».

⁶⁷ Elə bu vaxt İsanın üzünə tüpürüb yumruq vurdular. Bəziləri də Ona şillə vuraraq ⁶⁸ dedilər: «Ey Məsih, bizə peyğəmbərlik elə görək, Səni vuran kimdir?»

Peter İsanı inkar edir

⁶⁹ Peter isə bayırda, həyətdə oturmuşdu. Bir qarabaş ona yaxınlaşıb dedi: «Sən də Qalileyəli İsa ilə birlikdə idin». ⁷⁰ Amma Peter hamının qarşısında inkar edərək dedi: «Bilmirəm, sən nə danışırsan». ⁷¹ Sonra darvazaya gələndə başqa bir qarabaş onu görüb oradakılara dedi: «Bu adam Nazaretlı İsa ilə birlikdə idi». ⁷² Peter yenə inkar edib and içdi: «Mən o Adamı tanımıram». ⁷³ Bir az sonra orada duranlar gəlib Peterə dedilər: «Doğrudan da, sən də onlardansan, çünki nitqin səni ifşa edir». ⁷⁴ Peter özünü qarğıyıb and içərək dedi: «O Adamı tanımıram».

Həmin anda xoruz banladı. ⁷⁵ Peter İsanın «xoruz banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən» dediyi sözü yadına saldı. Ona görə oradan çıxıb hönkür-hönkür ağladı.

Իսա շե Ալի ՏւրԵ վԵԴԵ

⁵⁷ Իսա զԵԵԵԵԵՆ վԵՐԴՅՈՒՆԵ ԵՎ շե սԵր կահին ՕայֆԵ տոնօ. Րուհանի միԵլլիմօն իյԵն սիֆիրիՅօնԵն զիրԴԵ Եին Եյօ. ⁵⁸ ՔԵԵԵր զիյԵրօԵԵԵԵՐԵՐԵ շեյԴԵԵԵ շե ԻսԵ զմօ զտօՅ սԵր կահին իսյ, զԴՅԵ ԵԵ զիԵԵ կի, ԵիվինԴԻ Օօյօ, ուՅԵԵ զԵ ԽիԴմԵԵԵԵՎօնօն իվիրԵԴԵ.

⁵⁹ ՏԵր կահինօն իյԵն Ալի ՏւրԵ հօմմօյ նօւեյԴԵԵԵԵԵԵ ԵԵ ԻսԵ վօյնԵ Եօ զույԵւօյԵ շօյԴԵԵԵԵԵ կի, ԵԴօմ ԵիկԵն Եյ. ⁶⁰ Վեյ զույԵւօյԵ շօյԴօն Օմօյն, ինտսի իյօնօն ուննՅօնԵ իՅԵԵ թիյօյ թօյԴօ կԵրԴԵ. ՕօօԵԴԵ Օմօյ զիԴլԵ շօյԴ ⁶¹ վօԵԵԵ: «Իմ ՕԴԵմի վօԵԵԵ կի, ԱԶ ԵԵՅԵՆԵմ Րիյնիյե շե ԽիԴօ մԵԵԵԴԻ իյԵն սԵ Րույի զիԵԴԵԴԵ ԴԵԵ».

⁶² ՏԵր կահին ԵՅԵ ԵԵ սօթօ վօԵԵԵ: «ԻՅԵԵ հիչ ԵԵՎօԵԻ ու, իմ շի շօյԴԵԵԵԵ ԵՎօն կԵրԴեյԴԵն ԵԵՅԵԵ վօյնԵ?» ⁶³ ԵմմԵ ԻսԵ զԴԵՎԵՎԵՎԵՎԵՎԵ. ՏԵր կահինի իՅԵ վօԵԵԵ ԵԵյ: «ԵԵնի ճօՅՅԵմ զույԴԵմ ԵԵ հԵՅԵ ԵիԵ ԽիԴօ, ԵիվօԵ ԵԵմԵ, ԵԵնիՅ ԽիԴօ ԶօԵ ՄԵՅիհ?» ⁶⁴ ԻսԵ վօԵԵԵ ԵԵյ: «ԻՅԵԵ վօԵԵԵ. ՀԵԵԵյյ վօԵԵԴԵմ ԵԵՅԵմԵ: շիմի ԵԵթԵՅԵԵ ԵԵՎԵնԴԵՅօն ԵԵՅԵրի ԶօԵ ուՅԵԵ ԳիԴրԵԵԵՆ ԵԵյ ՐօՅԵԴԵԴԵ իյԵն ՕմեյԴԵ ՕՏմօնի ԵՎօնՅԵ».

⁶⁵ ԵԵՎԵԴԵ սԵր կահինի զիրնիՅԵ իՅԵԵ տԵնԴԵԴԵ ԵԵյ ՕԵԵԵ, վօԵԵԵ: «Եյ կուֆր կԵրԴիՅԵ ԵԵ ԽիԴօ! ՀԵնի շի ԵհԵիյօԵ հԵՅԵմօնԵ ԵԵ շօյԴօն? ԵՅԵԵ մԵՅԵՌօնԵ ՇԵյ կուֆր վօԵԵ! ⁶⁶ ԵԵ կօն ճԵրօր ՕմեյՅօն շիմԵ?» ԵՎօն ԵԵՎօԵ ԴօՅօնԵ: «ԵՎ լօյիցԵ ԵԵ մԵրԴԵ ԵԵՅօ».

⁶⁷ ԵԵՎԵԴԵ ԵԵ կԵրԴիՅօնԵ իյԵն միՅԵ յԵՅօնԵ ԵԵ ԻսԵ զիմի. ԿԵլի կԵՅօն սիլլի յԵՅօնԵ ԵԵյ իյԵն ⁶⁸ վօԵԵԵնԵ: «Եյ ՄԵՅիհ, թեյցԵմԵրԵԵԵԵԵԵ ԵիկԵ, կիյԵ ԵԵնի յԵկԵՅ?»

ՔԵԵԵՐ ԵԵ հԵՅԵ յԵյԴԵ ԻՍԵ

⁶⁹ ՔԵԵԵր իՅԵ ուՅԵԵԵԵ ԵԵնօնԴԵԴԵ, սօԴԵԴԵ. ՔիԵլօյ ԽիԴմԵԵԵՎօն ՆԵԶ ԵԵ ԵԵյ վօԵԵԵ: «ԵԵնԵն ԵԵ իվիրԵԵԵԵ զԵ ՔԵԵԵԵԵԵԵԵԵԵ ԻՍԵ». ⁷⁰ ԵմմԵ ՔԵԵԵրի ԵԵ հԵՅԵ յԵՅԵ հօմմօյ վԵԴԵ վօԵԵԵ: «ԶԵնեյԴԵնիմ, ԵԵ շի շի վօԵԵԴԵՅ».

⁷¹ ՇԵյօ ՕմԵԴԵԴԵ ԵԵ ԵԵԵԵԵ զիԵլօյ Եօ ԽիԴմԵԵԵՎօնի վԵնԴիՅԵ ԵՎ, վօԵԵԵ ԵԵ Եյօ ԵիԵԵԵՅօն: «Իմ ՕԴԵմ ԵԵ իվիրԵԵԵ ԴԵ ՆԵԶԵրԵԵԵ ԻՍԵ». ⁷² ՔԵԵԵրի իյԵն ԵԵ հԵՅԵ յԵՅԵ, ճօՅՅԵմ հԵրԴիՅԵ: «ԱԶ ԶԵնեյԴԵնիմ Ե ՕԴԵմի».

⁷³ ԼԵԶԻ ԵԵԴիԴԵ Եյօ մԵնԴԵԵԵՅօն Օմօյն վօԵԵԵնԵ ԵԵ ՔԵԵԵրի: «ՐօՅԵիյԵն, ԵԵնԵն շՅՅօնԴԵՅԵՅ, շմւՅիկօ իՅԵԵ լԵհԵԵ իֆՅօ կԵրԴեյԴԵ զԵնի».

⁷⁴ ԵԵՎԵԴԵ ՔԵԵԵրի լօնօԵ կԵրԴիՅԵ ԵԵՅԵԵ, ճօՅՅԵմ հԵրԴիՅԵ: «ԶԵնեյԴԵնիմ Ե ՕԴԵմի».

Տուկի հԵնԴիՅԵ հԵմօնԵ լԵԶԵԴԵ. ⁷⁵ ՔԵԵԵրի վԵրԴիՅԵ ԵԵՅԵԵ յօԴ շե ԻսԵ վօԵԵ սԵԽԵնօն «ԵԵ Միմի սԵ կԵրԵ ԵԵ հԵՅԵ ԵԵյԵՅ, սուկ հԵնԴԵ ԵԵնԵՎ».

ԵՎԵ ԵԵՅԵ ՇԵյօ Զօ-Զօ ԵԵմօյ.

27

Yəhuda özünü asır

¹ Səhər açılarda bütün başçı kahinlərlə xalqın ağsaqqalları İsanı edam etmək üçün məşvərət etdilər. ² İsanın əl-qolunu bağlayaraq vali Pilatın yanına aparıb ona təslim etdilər.

³ O zaman İsayə xəyanət edən Yəhuda Onun məhkum edildiyini görəndə peşman oldu. Otuz gümüşü başçı kahinlərə və ağsaqqallara geri gətirib ⁴ «mən təqsirsiz qanı təslim etməklə günah işlətdim» dedi. Onlarsa ona «Bundan bizə nə? Özün bilərsən» dedilər. ⁵ Yəhuda gümüş pulları məbədin içinə atıb oradan çıxdı, gedib özünü asdı.

⁶ Başçı kahinlər gümüş pulları götürüb dedilər: «Madam ki qan bahasıdır, bu gümüş pulları məbədin xəzinəsinə qoymağa icazəmiz yoxdur». ⁷ Öz aralarında məşvərət keçirərək o pulla yadelliləri dəfn etmək üçün dulusçunun tarlasını satın aldılar. ⁸ Buna görə o tarlaya bu günə qədər «Qan tarlası» deyilir. ⁹ Beləcə Yeremya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə yetdi:

«İsrail övladlarının qiymətləndirdiyi Adamın dəyərini – otuz gümüşü aldılar ¹⁰ və Rəbbin mənə buyurduğu kimi dulusçunun tarlası üçün verdilər».

İsa Romalı vali Pilatın önündə

¹¹ İsa valinin önündə dayanmışdı. Vali Ondən «Yəhudilərin Padşahı Sənsənmi?» deyə soruşdu. İsa da ona dedi: «Sənin dediyin kimidir».

¹² Başçı kahinlər və ağsaqqallar Onu ittiham etdikləri vaxt İsa heç bir cavab vermədi. ¹³ Onda Pilat Ona dedi: «Sənin əleyhinə edilən bu qədər şahadəti eşitmirsənmi?» ¹⁴ İsa onun heç bir sözünə cavab vermədi. Vali buna çox heyrətləndi.

¹⁵ Hər Pasxa bayramında valinin xalqın istədiyi bir məhbusu azad etməsi adət idi. ¹⁶ O günlərdə Barabba adlı məşhur bir məhbus həbsdə saxlanılırdı. ¹⁷ Beləliklə, onlar bir yerə toplaşdıqları vaxt Pilat onlardan soruşdu: «Sizin üçün kimi azad etməyimi istəyirsiniz? Barabbanı, yoxsa Məsih deyilən İsanı?» ¹⁸ Çünki bilirdi ki, onlar İsanı paxılıqdan təslim etmişdilər.

¹⁹ Pilat hökm kürsüsündə oturarkən arvadı «o saleh Adamlə sənin heç bir işin olmasın, çünki bu gün rəyada Ona görə çox əzablar çəkmişəm» deyə xəbər göndərdi.

27

ՅհսդԵ քժսսոն ԲԵ

¹ Րսյ օԲԵԺԵ սԵր ԿԵհնոն հԵմմԵյ ըԵ խճկո սսոսոնոն մԵժՅԵրԵտ ԿԵրճոնԵ ԻղԵ ԵԺոմ ԿԵրճԵրօ. ² ԸԵԲԵստոսոնԵ շԵ ԻղԵ ըԵստոն, յԵրճոնԵ շԵ յԵլոս ԲոլԵտոնօ, տԵսոմ ԿԵրճոնԵ ԲԵյ.

³ ԿԵյնԵ Կո ԲԵ ԻղԵ խԵյօնԵտ ԿԵրճԵ ՅհսդԵ յոնճոնԵ, ԻղԵ մԵհԿսմ ԿԵրճԵ ԲԵ, ԵՅ քժսսոն ԲԵ. ՕրօրճոնոնԵ սո ոնթԵ ԲԵ սԵր ԿԵհնոն ոնյՅն սոսոսոն ⁴ յօտոնԵ, «Եզ քոնօ ԿԵրճոնԵ ըԵ ԲԵտԵսոսոն օԺԵմոն տԵսոմ ԿԵրճԵ». ԵՅոն ոնԵ յօտոնԵ ԲԵյ: «ՇոնմԵԺԵ ԲԵմԵ շո? ԻժտՅն ԲԵզոնԵժ». ⁵ ՅհսդԵ շօԺօնԵ ոնթԵ քոնօն ԲԵ մԵԲԵԺոն ըոլԵ, ԲԵժԵ շԵյօ, շԵ ԵհԵժոնԵ իժտՅն.

⁶ ՏԵր ԿԵհնոն քԵղԵտոնԵ ոնթԵ քոնօն, յօտոնԵ: «ՄԵԺԵմ Կո, խոն հոնոնյԵ Բո ըԵ ոն քոնո, ոնշօն ոնմօնԵ ոնոն ԲոնԵմօն ԲԵ մԵԲԵԺոն խԵզոն». ⁷ ՄԵժՅԵրԵտ ԿԵրճոնԵ իժտԵ ԵրճԵ, հոնոնԵ ըԵ հԵմօնԵ քոնօ շԵ սօքԵրԵՅոնոն մԵզԵ Եչոն օԺԵմօն ըԵԿԵնճԵրօ. ⁸ ԵՅԵ տօնԵ Են «խոնոն մԵզԵ» յօտԵ ԲԵյճԵ ԲԵ մԵզԵ. ⁹ Երօրօն, ըԵ ԵրԵմոնյԵ քԵյթԵմԲԵրոն յօսոտԵ յօտԵ սոնԵն րԵսԵյ ԲԵ յոնԵ:

«ՏԵժօնԵ սո ոնթԵ – ԻղրԵոնոն ֆԵրճԵնճոն ըԵղքԵր ըօն օԺԵմոն Երյ, ¹⁰ ըօժօնԵ Բօ սօքԵրԵՅոնոն մԵզԵ, ՐԵԲոնոն ԲԵմոն հԵմոն թԵզոն».

ԻղԵ շԵ ՐօմֵոնյԵ յԵլոս ԲոլԵտոն յԵԺԵ

¹¹ ԻղԵ մԵնճԵԲԵ շԵ յԵլոս յԵԺԵ. յԵլոս քԵրճԵյ ՇԵյԿո: «Տոնոն Յհսդոնոն քօժօ?» ԻղԵն յօտոնԵ ԲԵյ: «Իժտոն յօտԵյ թԵզոնոն». ¹² ՏԵր ԿԵհնոն ոնյՅն խճկո սոսոսոն ԻղԵ ոնտոնոն ԿԵրճԵԺԵ Եյ հոն շԵՅօն ոնճօնԵ. ¹³ ԲԵՅԵԺԵ ԲոլԵտոն յօտոնԵ ԲԵյ: «ՄԵսԵյճոնոն ԲԵժտոն յԵյնԵ ԿԵրճԵ Բոն ԵնԵ շօյճօտոն?» ¹⁴ ԻղԵ շԵՅօն ոնճօնԵ ԲԵժԵյ հոն շոլԵ սոնԵն. յԵլոս յԵյ հԵԺԵյօն մԵնճԵ Բոնոն.

¹⁵ Իմ ԵԺԵԲԵ, հԵր քԵսԵ օԺԵԺԵ յԵլոս օշօճ ԵԿԵյ շԵ խճկո քոնօն շոլԵյ ըստԵճոն. ¹⁶ ԲԵ րսյօնճԵ ԲԵրԵԲԵ օնմԵԺԵ շոլԵյ մԵժհոն ըստԵճ օրօտԵ ԲԵյճԵԲԵ քոնճօնճԵ. ¹⁷ ԸԵ քոնօ, ԵՅոն ԲԵ ոննԵր քոնճԵ Բոն յԵժտոն, քոնօն քԵրճԵյ շԵՅօնոն: «Կոն քոնԵյճօնԵ օշօճ ԲոԿԵմ ԲօժմԵ? ԲԵրԵԲԵ, յԵնն ՄԵսոն յօտԵ Բոն ԻղԵ?» ¹⁸ ՇԵմճոնոն քոնԵյճԵԲԵ Կո, ԵՅոն քԵնոնոնոն տԵսոմ ԿԵրճօնԵ ԻղԵ.

¹⁹ քոնօն ոնժԵԵժԵ հոնոն քոնսոն շԵյ քոնօն յոնԵ յոնԵ յոնԵ յոնԵ: «Իժտոն քոնօն ըԵ ըԵ սԵղԵն օԺԵմոն, շԵմճոնոն ոնքոն հԵնճԵ յԵյ Եշօն ԿԵժԵմԵ Բօն».

²⁰ ՏԵր ԿԵհնոն ոնյՅն սոսոսոն խճկո մԵՅԵր ԿԵրճԵյճԵԲոն Կո, Բոնոնոնոն շԵ ԲԵրԵԲԵ օշօճ ԿԵրճԵ, շԵ ԻղԵ ոնԵ տԵլօֆ ԿԵրճԵ. ²¹ յԵլոս քԵրճԵյ շԵՅօնոն: «ՏոնԵ շԵ ըն ԿԵժԵԺԵ քոնոն քոնԵյճօնԵ օշօճ ԲոԿԵմ ԲօժմԵ?» ԲԵՅԵԺԵ ԵՅոն «ԲԵրԵԲԵ»

²⁰ Başçı kahinlər və ağsaqqallarsa xalqı təhrik edirdilər ki, Barabbanın azad olmasını, İsanınsa ölümünü istəsinlər. ²¹ Vali onlardan soruşdu: «İkisindən hansını sizin üçün azad etməyimi istəyirsiniz?» Onlar da «Barabbanı» dedilər. ²² Pilat onlara «Elə isə Məsih deyilən İsayə nə edim?» dedi. Onların hamısı «Çarmıxa çəkilsin!» dedilər. ²³ Vali «Axı O nə pislik edib?» deyərək soruşdu. Onlarsa «Çarmıxa çəkilsin!» deyərək daha ucadan bağıldılar.

²⁴ Pilat əlindən heç bir şeyin gəlmədiyini və əksinə, iğtişaşın gücləndiyini görərək su götürüb xalqın önündə əllərini yudu və belə dedi: «Mən bu Adamın qanı üçün təqsirkar deyiləm, qoy sizin boynunuzda qalsın». ²⁵ Bütün xalq cavab verib dedi: «Onun qanının məsuliyyəti bizim və övladlarımızın üzərinə olsun!» ²⁶ Onda Pilat onlar üçün Barabbanı azad etdi. İsanı isə qamçılattıqdan sonra çarmıxa çəkilməyə təslim etdi.

Əsgərlər İsanı təhqir edir

²⁷ Sonra valinin əsgərləri İsanı vali sarayına apardılar. Bütün alayı Onun başına topladılar. ²⁸ Onu soyundurub al rəngli xalat geyindirdilər. ²⁹ Tikanlardan bir tac hörüb başına qoydular, sağ əlinə də bir qamış verdilər. Önündə diz çöküb «Yəhudilərin Padşahı sağ olsun!» deyərək Onu ələ saldılar. ³⁰ Ona tüpürdülər, qamışı götürüb başına vurdular. ³¹ Onu ələ salandan sonra xalata əynindən çıxarıb Öz paltarını geyindirdilər. Sonra Onu çarmıxa çəkməyə apardılar.

İsa çarmıxa çəkilir

³² Bayıra çıxanda Şimon adlı Kirenalı bir adamla rastlaşdılar. Onu İsanın çarmıxını daşımağa məcbur etdilər.

³³ Qolqota, yəni «Kəllə yeri» adlanan yerə gələndə ³⁴ Ona içməyə ödlə qarışıq şərab verdilər. İsa onu daddıqda içmək istəmədi. ³⁵ Əsgərlər Onu çarmıxa çəkdilər və püşk ataraq paltarlarını aralarında bölüşdürdülər. ³⁶ Sonra orada oturub Onun keşiyini çəkdilər. ³⁷ Başı üzərinə «Yəhudilərin Padşahı İsa budur» ittihamını yazıb qoydular. ³⁸ O zaman İsa ilə birlikdə biri sağında, biri də solunda iki quldur da çarmıxa çəkildi.

³⁹ Gəlib-keçənlər başlarını yırğalayıb Ona böhtan ataraq ⁴⁰ «Ey məbədi dağıdıb üç gündə tikən! Əgər Allahın Oğlusansa, Özünü xilas et və çarmıxdan düş!» deyirdilər. ⁴¹ Başçı kahinlər də ilahiyyatçılar və ağsaqqallarla birgə eyni şəkildə İsanı ələ salaraq deyirdilər: ⁴² «Başqalarını xilas edirdi, amma Özünü xilas edə bilmir! İsrailin Padşahıdır, qoy indi çarmıxdan düşsün və

votişone. ²² Pilati votişe bəvon: «Jəqoysə, çiç bıkəm bə Məsih votə bı İsa?» Əvon həmməy «Bə çomex kəşə bibu!» votişone. ²³ Vali parsəy: «Oxo çı bevəci kardəşe Əy?» Əvon esə boy «Bə çomex kəşə bibu!» vote-vote həniyən barzədə biğəyn.

²⁴ Pilat vindeədə hiçi oməydəni çəy dasto, bərəks, iğtişoş zumand beydə, peqətişe ov xəlği vədə, şıştişe ıstə daston iyən jıqo votişe: «Az taxsirkor nim bı salehə Odəmi xuni, bıdə bımandı şımə qiyədə». ²⁵ Həmə xəlği cəvob doşe: «Çəy xuni cəvobdehəti bibu çəmə iyən çəmə fərzəndon səpe!»

²⁶ Bəvədə Pilati ozod kardışe Barabba bəvon. Esə boy de ğirmoci doşe kuye İsa, çəyo təslim kardışe bo çomex kəşe.

Sərbozon təhğir kardeydən İsa

²⁷ Çəyo vali sərbozon bardışone İsa bə vali səray. Qırdə kardışone Bəçəy sə həmə hənq. ²⁸ Evatişone Çəy oləton, tankardışone Bəy tınd sıə xələt. ²⁹ Bofitişone teğono qıləy tac, noşone Bəçəy sə, doşone qıləy leynə bəçəy rostə dast. Dəzonı oməyn çəy vədə «Səğ bibu Yəhudiyon Podşo!» vote-vote bə məsxərə noşone Əv. ³⁰ Tu kardışone Bəy, peqətişone leynə jəşone Bəçəy sə. ³¹ Bə məsxərə noşone Əv, evatişone xələt Çəy tano, tankardışone çəy İştən olət. Çəyo bardışone Əv bə çomex kəşeyro.

İsa bə çomex kəşə beydə

³² Əvon bə benton beşəədə, rast oməyn bə Simon nomədə Kirenəviyə qıləy odəmi. Məcbur kardışone əv bıkırını çe İsa çomexi.

³³ Omeədə bə Qalqotə, yəni «Kəllə ğəfə» nomədə bıə vıərə ³⁴ doşone Bəy bo peşome zo umjənə şərov. İsa çaşəədə əy nıpiyəşe peşome. ³⁵ Sərbozon kəşəşone Əv bə çomex iyən pışk şodoşone bo Çəy olaton, paybaxş kardışone ıstə arədə. ³⁶ Çəyo nıştin əyo, mihofizə kardışone Əv. ³⁷ Nıviştışone ittihom, noşone Çəy səyku «Çe Yəhudiyon Podşo İsa ime». ³⁸ Bəvədə de İsa ıvıradə dıqlə dızdən kəşə be bə çomex, qıləyni rostədə, qıləyniyən çəpədə.

³⁹ Omə-dəvardəkəson ıstə səy çadoy-çadoy bıhton şodoydeydəbin Bəy, ⁴⁰ «Ha məbədi rijniyə, se ruji dılədə dutəkəs! Qirəm çe Xıdo Zoəşbu, peroxın İştəni, eşi çomexo!» voteydəbin. ⁴¹ Sər kahinon de ruhani miəllimon iyən sipirişon ıstə arədə pesereydəbin bə İsa voteydəbin: ⁴² «Co kəson peroxneydəbe, əmma İştəni peroxne zıneydəni! İsraili Podşoye, bıdə esə

biz də Ona iman edək. ⁴³ Allaha güvənirdi. Allah Onu sevirsə, qoy indi xilas etsin! Çünki “Mən Allahın Oğluyam” dedi». ⁴⁴ İsa ilə birlikdə çarmıxa çəkilən quldurlar da Onu təhqir edirdilər.

İsanın ölümü

⁴⁵ Altıncı saatdan doqquzuncu saata qədər bütün yer üzünə qaranlıq çökdü. ⁴⁶ Doqquzuncu saata yaxın İsa uca səsle nida edərək dedi:

«Eli, Eli, lema şabaqtani?»

Bu «Ey Allahım, Allahım, niyə Məni tərək etdin?» deməkdir. ⁴⁷ Orada dayananların bəzisi bunu eşidərkən dedilər: «Bu Adam İlyası çağırır».

⁴⁸ Aralarından biri dərhal qaçıb bir süngər gətirdi, şərab sirkəsinə batırıb bir qamışın ucuna keçirərək İsayə verdi ki, içsin. ⁴⁹ O biriləri isə dedilər: «Onu rahat burax, görək İlyas gəlib Onu xilas edəcəkmiki?» ⁵⁰ İsa yenə uca səsle qışqıraraq ruhunu tapşırırdı.

⁵¹ O anda məbədin pərdəsi yuxarıdan aşağıya qədər iki yerə parçalandı. Yer sarsıldı, qayalar yarıldı. ⁵² Qəbirlər açıldı, vəfat etmiş bir çox müqəddəs cəsədi dirildi. ⁵³ Onlar İsanın dirilməsindən sonra qəbirlərdən çıxıb müqəddəs şəhərə girdilər və bir çox insana göründülər.

⁵⁴ İsayə nəzarət edən yüzbaşı və onunla birlikdə olan əsgərlər zəlzələni və baş verən şeyləri gördükdə «doğrudan da, bu Adam Allahın Oğlu idi» deyərək dəhşətə düşdülər.

⁵⁵ Orada olub-keçənlərə uzaqdan baxan bir çox qadın var idi ki, xidmət etmək üçün Qalileyadan İsanın ardınca gəlmişdilər. ⁵⁶ Məcdəlli Məryəm, Yaqub ilə Yusifin anası Məryəm və Zavdayın oğullarının anası da onların arasında idi.

İsanın dəfni

⁵⁷ Axşam düşəndə İsanın şagirdi olmuş varlı bir adam – Yusif adlı bir Arimateyalı gəldi. ⁵⁸ O, Pilatın yanına gedib İsanın cəsədini istədi. Pilat da cəsədin ona verilməsini əmr etdi. ⁵⁹ Yusif cəsədi alıb təmiz bir kəfənə bükdü. ⁶⁰ Onu qaya içində qazdığı öz yeni qəbrinə qoydu və qəbirin ağzına bir iri daş yuvarlayıb getdi. ⁶¹ Məcdəlli Məryəm və o biri Məryəm orada, qəbirin qarşısında oturmuşdular.

⁶² Ertəsi gün, yəni Hazırlıq günündən sonrakı gün başçı kahinlərlə fariseylər Pilatın yanına toplaşdı ⁶³ dedilər: «Ağa, biz xatırlayırıq ki, o yalançı hələ sağ ikən “üç gün sonra diriləcəyəm” demişdi. ⁶⁴ Ona görə də əmr et ki, üçüncü

eşu çomexo, əmənən imon biyəmon Bəy. ⁴³ Bə Xıdo dəviteydəbe. Xıdo piyeydəşebu Əv, bıdə esə peroxnı! Çumçiko “Az çe Xıdo Zoəm” votışe». ⁴⁴ De İsa bə ico bə çomex kəşə bıə dızdonən təhğir kardeydəbin Əy.

Çe İsa marde

⁴⁵ Toyki darşiyəy bə həmə zəmini dimi şəşminə saatiku tosə nəvminə saati ⁴⁶ Nəvminə saati nezi İsa de barzə vanqi car kəşəşe votışe:

«Eli, Eli, lema sabxtani?»

Çımı məno jıqoy, «Ha Çımı Xıdo, Çımı Xıdo, boçi Mımı tərğ karde?»

⁴⁷ Əyo mandə kali odəmon imi məseədə votışone: «Im Odəm İlyasi sədo kardeydə». ⁴⁸ Çəvon dılədə i kəs dərhol vite vardışe qıləy sunqər, ejəşe bə şərovə sırkə, pevonişe bə qıləy dəlo tık, edaştışe bə İsa ki, peşomı.

⁴⁹ Əmandəyon isə votışone: «Hələ bunəmon İlyas bome pebəroxnebu Əy?»

⁵⁰ İsa ijən de barzə vanqi zikkə jəşe asbardışe İştə ruf.

⁵¹ Həmonə ləzədə peyo saru bə dı vırə pəə be məbədi pardə. Zəmin larzəy, pəə bin halon. ⁵² Ğəbon obin, bəyji be veyə mardə bovə kardəkəson cəsəd.

⁵³ Əvon çe İsa bəyji be bəpeştə beşin ğəbono, dəşin bə mığəddəsə şəhr iyən çiyəyn bə vey odəmi.

⁵⁴ Bə İsa nəzərət kardə sərsa iyən de əy bə ico bıə sərbozon vindeədə buməlarzə iyən bıəyon «Im Odəm rostiyən çe Xıdo Zoəbe» votışone bərk tarsəyn.

⁵⁵ Kali jenon hestbin əyo, diyəroətico təmşo kardeydəbin bı hadison. Əvon Oalileyəo eqniyəbin İsa dumo, xıdmət kardeydəbin Bəy. ⁵⁶ Çəvon arədəbe Məcdəlījə Məryəm, Yağubi de Yusifi moə Məryəm iyən Zavdayi zoon moə.

Çe İsa dəfn

⁵⁷ Şanqo darşiyədə oməy çe İsa şoqird bıə Yusif nomədə Arimateyəvıjə qıləyərbobə odəm. ⁵⁸ Əv şe Pilati tonu, piyəşe çe İsa cəsəd. Pilatiən əmr kardışe bıdən cəsədi bəy. ⁵⁹ Yusifi səşe cəsəd, pepuştışe bə qıləy təmizə kəfəni. ⁶⁰ Noşe əv hali dılədə boştə tojə kandə ğəb iyən quli kardışe qıləy yolə sığ ğəbi qəvisə şe. ⁶¹ Məjdəlījə Məryəm iyən ə qılə Məryəm niştəbin əyo ğəbi vədə.

⁶² Maşkinə ruji, yəni Hozıətı ruji maşkinəy sər kahinon de fəriseyon qırdə bin Pilati tonu ⁶³ votışone: «Əğə, çəmə yodədəye ki, ə duyəvoji hələ iştə səğətiədə votəşbe “se ruji bədiqə bəyji bəbəm”. ⁶⁴ Əve əmr bıkə ki,

günə qədər qəbirin təhlükəsizliyi qorunsun. Yoxsa şagirdləri gəlib Onu oğurlayar və xalqa “O, ölümlər arasından dirildi” deyərlər. Axırcı yalan birincisindən daha pis olar». ⁶⁵ Pilat onlara dedi: «Bir dəstə keşikçi götürün, gedin, bacardığınız kimi qəbirin təhlükəsizliyini qoruyun». ⁶⁶ Onlar gedib qəbirin qarşısında keşikçi dəstəsi qoydular və qəbir daşına möhür basdılar. Beləliklə, qəbirin təhlükəsizliyi qorundu.

28

İsanın dirilməsi

¹ Şənbə günü keçəndən sonra, həftənin ilk günü səhər dan yeri ağaranda Məcdəlli Məryəm və o biri Məryəm qəbiri görməyə gəldilər. ² Budur, böyük bir zəlzələ oldu. Çünki Rəbbin bir mələyi göydən enib gələrək daşı bir tərəfə yuvarladı və üzərində oturdu. ³ Onun görünüşü şimşək kimi, paltarları isə qar kimi ağ idi. ⁴ Keşikçilər qorxudan titrəyib ölü kimi oldular. ⁵ Mələk qadınlara müraciət edərək dedi: «Siz qorxmayın! Çarmıxa çəkilmiş İsanı axtardığınızı bilirəm. ⁶ O burada yoxdur, dediyi kimi dirilmişdir! Gəlin, Onun yatdığı yeri görün. ⁷ Tez gedin, Onun şagirdlərinə belə söyləyin: “İsa ölümlər arasından dirildi. Qalileyaya sizdən qabaq gedir. Onu orada görə bilərsiniz”. Budur, mən sizə xəbər verdim».

⁸ Qadınlar qorxu və böyük sevinclə dərhal qəbirdən çıxdılar. Onun şagirdlərinə xəbər verməyə qaçdılar. ⁹ Amma budur, İsa «Sizə salam!» deyərək onların qarşısına çıxdı. Onlar da yaxınlaşıb İsanın ayaqlarına sarılaraq Ona səcdə qıldılar. ¹⁰ İsa onlara dedi: «Qorxmayın! Gedin, qardaşlarıma xəbər verin ki, Qalileyaya getsinlər. Məni orada görəcklər».

Keşikçilərin gətirdiyi xəbər

¹¹ Qadınlar hələ yolda ikən keşikçilərdən bəzisi şəhərə gəlib baş verən bütün şeyləri başçı kahinlərə bildirdilər. ¹² Onlar ağsaqqallarla toplaşib məşvərət keçirdikdən sonra əsgərlərə çoxlu pul verib dedilər: ¹³ «Deyərsiniz ki, şagirdləri gecə biz yatanda gəlib Onu oğurlayıblar. ¹⁴ Əgər bu xəbər valinin qulağına gedib çatsa, biz onu inandırırıq, sizi də bəladan qurtarıq». ¹⁵ Beləliklə, əsgərlər pulu alıb tapşırıldığı kimi etdilər. Bu söz bu günə kimi Yəhudilər arasında yayılmışdır.

ğəb mihofizə kardə bıbu tosə seminə ruji. Nekniki bomen çəy şoqirdon bədızden Əy, bəvoten bə xəlği “Əv bəyji be çe mardon dılədə”. Oxonə du həniyən bevəc bəbe sıftənəsə». ⁶⁵ Pilati votışe bəvon: «Peqətən nızulon, bışən mihofizə bıkən ğəbi çoknə zıneydəşon». ⁶⁶ Əvonən şin, mihi jəşone bə ğəbi şığı iyən de hıvosəkon hıvos kardışone ğəb.

28

Çe İsa bəyji be

¹ Şanbə ruj dəvarde bəpeştə, haftə işanbə ruji sipyəsivədə Məcdəlījə Məryəm iyən ə qılə Məryəm oməyn diyə bıkən bə hali dılədə bıə ğəbi. ² Imha, qıləy yolə buməlarzə be. Rəbbi qıləy mələk evoy osmono iyən oməy, quli kardışe koçi qəviku sığ bə kəno, nişte çəy səpe. ³ Çəy çiyemon bənə avəvu, çəy olət sipibe bənə voa. ⁴ Hıvoskon tarsiku larzəyn, mot bin bənə mardə. ⁵ Mələki ovardışe bə jenon: «Mətarsən! Zıneydəm şımə nəveydəşon bo çomex kəşə bıə İsa. ⁶ Əv iyo ni, Əv bəyji bıə çoknə votəşbe! Boən, bıvindən Çəy noə bıə vıray. ⁷ Rəyrə bışən, jıqo bıvotən Bəçəy şoqirdon: “İsa bəyji be çe mardon dılədə. Şıməsə bənav şeydə bə Qalileyə. Əy əyo bəvindəşon”. Imha, az xəbə dome bəşmə».

⁸ Jenon hərəson bin iyən yolə şoy-şoy dılədə ğırvəğ beşin ğəbo. Vitin bo xəbə doy Bəçəy şoqirdon. ⁹ Bərdəmədə İsa beşe bəçəvon və votışe: «Bəşmə səlom bibu!» Əvonən nez bin dəvanqo qətışone İsa lınqon, səcdə kardışone Bəy. ¹⁰ İsa votışe bəvon: «Mətarsən! Bışən, xəbə bıdən bəçımı boon ki, bışun bə Qalileyə. Əyo bəvindən Mını».

Sər kahinon pevilo kardə xəbə

¹¹ Jenon hələ roədə beəsə kali nızulon oməyn bə şəhr, votışone bıə hadison bo sər kahinon. ¹² Əvon qırdə bin de sipirişon bə ğəror oməyn, doşone veyə pul bə sərbozon ¹³ iyən votışone: «Bıvotən bə har kəsi ki, Çəy şoqirdon şanqo omən, əmə hitə vaxti dizdiyəşone Əv. ¹⁴ Qirəm in xəbə bırsəo bə vali, əmə bədomon bovə karde bəy, xətoku bəroxnemon şıməniyən». ¹⁵ Sərbozon səşone pul, kardışone çoknə omutəşonbe bəvon. In sıxan tosə imrujnə ruji pevilo bıə çe Yəhudiyon arədə.

İsa şagirdlərinə tapşırıq verir

¹⁶ On Bir şagird Qalileyaya, İsanın onlara təyin etdiyi dağa getdi. ¹⁷ İsanı gördükdə Ona səcdə qıldılar. Bəzisi isə şübhə etdi. ¹⁸ İsa yaxınlaşıb onlara dedi: «Göydə və yer üzündə bütün səlahiyyət Mənə verilmişdir. ¹⁹ Beləliklə, gedin, bütün millətləri Mənim şagirdim edin; onları Ata, Oğul və Müqəddəs Ruh adı ilə vəftiz edin; ²⁰ sizə əmr etdiyim hər şeyə riayət etməyi onlara öyrədin. Budur, Mən dövrün sonuna qədər hər gün sizinləyəm».

Çe İsa yolə asbard

¹⁶Yonzə şoqird şin bə Qalileyə, İsa bəvon təyin kardə bə band. ¹⁷Əvon İsa vindeədə səcdə kardışone Bəy. Kali kəsi esə boy şək vardışe. ¹⁸İsa nez be bəvon votışe: «Bəmı doə bə osmonədə iyən zəminisə həmə səlohiyət. ¹⁹De jıqo, bışən Çımı şoqird bıkən həmə milləton, vəftiz bıkən əvoni de Pıə, Zoə iyən Mığəddəsə Rufi nomi, ²⁰omutən bəvon bəşmə əmr kardə bə bə harçi rıoyət karde. Imha, Az tosə dovri oxoy har ruj deşimənim».

LUĞƏT

Vəftiz – vəftiz

Vəftizəkə – vəftiz edən

Vəftizəvon – vəftizçi

Vəynə – qarşı

Daynə – elçi

Dayək – onda bir hissə

Qol – göl

Doyənə – vergi

Doyənə doy – vergi vermək

Doyənəqırdəkə – vergiyiğan

Doyənə doə bey – vergi verilmək

Doyənə doə b1ə – vergi verilmiş

Doyənədə – vergi verən

əjo – xahiş

əjo kardey – xahiş etmək

ənəbuəstə kinə – bakirə qız

jimon – həyat

zol – əbədi

zolə jimon – əbədi həyat

kulos – qayıq

kəxıvand bey – evlənmək

koç – mağara

ləves – balıqçı, balıq tutan

ovardey – müraciət etmək

ofəye – yaratma

ofəyevon – yaradan

ofəyey – yaratmaq

ofəyemon – yaradılış

parse – soruşma

parsey – soruşmaq

pars – sual

parsə b1ə – soruşulmuş

pexəviyey – toxunmaq

rınci kardey – incitmək

tənxo – var-dövlət

hamyey – buyurmaq

hıcubət – ucbat

hıcubəto – ucbatından

